

Concept-verslag bijeenkomst Inspectieraad 14 januari 2020

Op dinsdag 14 januari besprak de Inspectieraad, op uitnodiging van de voorzitter, de huidige koers om daarmee richting te geven aan de activiteiten van het samenwerkingsverband

Observaties en analyses

- Meer intercollegiale uitwisseling is nodig om in de variëteit van toezichthouders eenduidigheid en ook de professionele standaard te bewaken (wat is goed toezicht/onderzoek?). En ook om de kernbegrippen van toezicht te bewaken. 'Woorden gaan soms op reis' en dat kan leiden tot veel begripsverwarring en onbruikbaar raken van toezichtinstrumentarium
- Bij het nadenken over het opnieuw richten en inrichten van toezicht is de maatschappelijke waarde die we willen bereiken leidend (denken vanuit 'de bedoeling')
- Bij het effectief uitvoeren van reflectief toezicht, is timing alles. Lukt het beleid nog om een antwoord te formuleren binnen een 'window of opportunity'? Anders worden je signalen en aanbevelingen niet opgepikt. En dat is op termijn ook voor de toezichthouder een probleem.
- Onafhankelijkheid is belangrijk, maar begint altijd bij de inhoud, bij de vaststelling van feiten en het teruggeven van wat je ziet. Het is zeker geen tegenstelling tot samenwerken met burgers en de samenleving. Dat moet juist meer. Nabijheid van en legitimiteit door burgers
- Het internationale niveau wordt naast de normstelling, dat is al heel lang het geval, nu ook in de uitvoering van het toezicht steeds belangrijker. Op dit moment gaat dit nog via de domeinen. Wellicht is een verkenning van initiatieven nodig, om te kunnen beoordelen of ook op Europees/internationaal niveau, actie nodig is
- De vluchtigheid en urgentie die wordt ervaren, werkt anders in de binnencirkel van politieke sturing en verantwoording, dan in de buitencirkel van toezichtdomein en samenleving. We moeten verhalen vertellen die in beide cirkels resoneren en ook hanteerbaar zijn voor de eigen organisatie
- Toezichtsorganisaties moeten net zo slim zijn als beleid, maar ook net zo effectief als de uitvoering. Ook wij hebben uitvoeringsgrenzen. Je kan niet ieder jaar je toezicht opnieuw inrichten. Niet naar het veld toe en ook operationeel niet
- Effect en kwaliteit van toezicht moeten we proberen beter in beeld te brengen. We komen meestal niet verder professional judgement, soms lukt kwalitatief en zelfs kwantitatief iets in kaart te brengen. Er is geen voorkeursmethode, maar we moeten er naar politiek en stakeholders transparant over zijn.
- Ook in het toezicht speelt de discussie van maatwerk en aansluiten bij de beleving van burgers, bedrijven en instellingen. De feitelijke heterogeniteit van de samenleving vraagt om diversiteit in aanpakken. Er is 'situationeel toezicht'

nodig, dat zich kan verhouden met de variëteit in de samenleving. Dit vraagt daarom om een variëteit in toezichtbenaderingen. Soms confronterend, soms versterkend. Soms gericht op casuïstiek, soms op systeem, stelsel of conditieniveau

- Het is ook belangrijk om het eigenaarschap voor de publieke belangen van veiligheid en kwaliteit niet over te nemen. Het eigenaarschap moet in de sector liggen. Anders worden de verwachtingen voor het toezicht te groot.

Conclusies

- De bestaande prioriteiten van de Inspectieraad, zoals die worden uitgevoerd door het programma Innovatie Toezicht en de Academie voor Toezicht, zijn nog goed en actueel
- Er is meer aandacht nodig voor:
 - o De digitale transformatie, zowel aan de kant van toezichtdomein en samenleving als aan de kant van de toezichthouders
 - o Het constant voeden en monitoren van de maatschappelijke dialoog blijft zeer belangrijk, omdat 'woorden op reis gaan' en om verbindingen te blijven leggen tussen de verschillende binnen- en buitencirkels
 - o Reflectie op de huidige institutionele logica van de overheid. Door veranderingen in de samenleving en digitale disruptie, sluit deze niet meer vanzelfsprekend aan op de gewenste prioriteiten
- We gebruiken het, in december 2019, afgesproken traject van actie en onderzoek naar de prioriteiten en vorm van het samenwerkingsverband om deze conclusies vorm te geven

Inspectieraad

INSPECTIERAAD

Concept

IR 2020/03/02

Vergaderdatum en –tijd Dinsdag 3 maart 2020, 14.30-17.00 uur

Vergaderplaats Johan de Witthuis, Kneuterdijk 6, 2514 EN Den Haag

Aanwezig

5.1.2.e

1. Opening, vaststellen agenda, ingekomen stukken en mededelingen

5.1.2.e meldt dat hij een kennismakingsgesprek heeft gevoerd met 5.1.2.e, 5.1.2.e. Het gesprek was constructief. Een vervolgspraak wordt gepland. Voorgesteld wordt om haar uit te nodigen voor een volgende IR-vergadering. Dat voorstel krijgt algehele instemming.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

5.1.2.e meldt dat de call voor de Wetenschapsagenda is gepubliceerd. Het kan voorkomen dat inspecties aan verschillende consortia meedoen.

Op 24 maart, tijdens het Toezichtfestival, is een matchmakingsbijeenkomst gepland in het kader van de Wetenschapsagenda Toezicht.

2. Bespreken en besluiten

- Het verslag van de vergadering van 14 januari jl. is volgens aanwezigen een goede weergave van het besprokene. Voorgesteld wordt om aandacht voor gedragsinzichten toe te voegen als thema.
- Morgen, 4 maart, is er in de Tweede Kamer een debat met de minister van JenV over de onafhankelijkheid van de Inspectie JenV. 5.1.2.e stelt voor om de minister van BZK uit te nodigen in de Inspectieraad, om de inbreng te bespreken van de Inspectieraad op de evaluatie van de Aanwijzingen inzake Rijksinspecties (zie agendapunt 4). De leden vinden dat een goed idee.

3. Collegiale consultatie

- Actuele casussen onafhankelijkheid Inspectie JenV en ILT
Er wordt teruggeblikt op recente artikelen in AD en NRC, waarin twijfels zijn geuit over de onafhankelijkheid van IJenV en ILT. 5.1.2.e formuleert als les om altijd de eigen teksten te blijven gebruiken en niet te gaan parafraseren. Ook wordt opgemerkt dat het onderzoek doen en daarover rapporteren wel echt anders is dan het invullen van de signalerende functie. Het is van belang dat dit intern ook duidelijk is en gesnapt wordt. Wellicht help het om dit te beschrijven in protocollen voor de interne werkwijze. 5.1.2.e stelt voor hier nog een keer uitvoeriger over te spreken. Op het Toezichtfestival zouden we dit vraagstuk kunnen benoemen om meer mensen hier deelgenoot van te maken.
- Tijdelijke commissie Digitale Toekomst
5.1.2.e en 5.1.2.e blikken kort terug op het rondetafelgesprek in de Tweede Kamer van de tijdelijke commissie Digitale Toekomst. Een belangrijke vraag is hoe je grip krijgt op het onderwerp digitalisering. Met daarbij in het achterhoofd dat het grootste deel van de wetgeving uit Europa komt. En welke toezichthouders houden er nu allemaal toezicht op? Naast AT en IJenV waren ook AP, ACM, AFM en DNB uitgenodigd voor deze rondetafel. Iedere genodigde had vooraf ook een paper ingestuurd (zie stukken). Uit het gesprek kwam niet direct naar voren dat er nu iets fout gaat en dat er ingegrepen moet worden. De commissie zal zich nog verder hierover beraden. 5.1.2.e stelt voor hier een volgende keer verder over door te praten in de Inspectieraad.
- 5.1.2.e geeft daarnaast een toelichting op de conceptbrief van de minister van JenV inzake cybersecurity en aanverwante thema's. De brief bevat de reactie van het kabinet op het rapport van de WRR over digitale ontworping. 5.2.1

5.2.1

De conceptbrief komt nog aan de orde in de onderraad economie en veiligheid.

4. Thematische verdieping: Onafhankelijkheid

Aanwezigen spreken hun waardering uit voor de notitie.

5.1.2.i

Besloten wordt om met inachtneming van de genoemde aanpassingen, zo vlot als mogelijk het huidige stuk af te tikken. Daarna kunnen mogelijkheden worden verkend om een bredere visie op toezicht en publiek vertrouwen te maken. Daarbij wordt voorgesteld om een breed draagvlak te zoeken, bijvoorbeeld bij de Onderzoeksraad voor Veiligheid, de Algemene Rekenkamer, de Raad van State, e.d. Het is van belang om het licht niet onder de korenmaat te zetten, maar een bredere marketingstrategie te ontwikkelen. In een volgende vergadering wordt hierop teruggekomen.

5. Rondvraag en sluiting

5.1.2.e, Buiten reikwijdte .

Inspectieraad

INSPECTIERAAD

Concept

IR 2020/05/02

Vergaderdatum en –tijd Dinsdag 12 mei 2020, 14.30-16.00 uur

Vergaderplaats Online via Webex

Aanwezig

5.1.2.e

1. Opening, vaststellen agenda, ingekomen stukken en mededelingen

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

Aanwezigen spreken hun dank uit dat het weer mogelijk is om als IR bij elkaar te komen, zij het dan ‘virtueel’.

Verder wordt met tevredenheid vastgesteld dat de brief inzake de evaluatie van de Aanwijzingen verzonden is naar de staatssecretaris van BZK.

2. Bespreken en besluiten

- *Verslag van de vergadering van 3 maart jl. (IR 2020/03/02)*

Als aanvulling op het concept-verslag van de vorige vergadering wordt opgemerkt dat ook afgesproken was om in een volgende vergadering uitvoeriger stil te staan bij het thema

cybersecurity (eventueel in combinatie met het thema 'tijdelijke commissie Digitale Toekomst'). Met toevoeging van deze opmerking wordt het verslag vastgesteld.

- *Vacature secretaris IR / hoofd BIR (IR 2020/05/03)*

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

- *Brief minister BZK aan TK mbt evaluatie aanwijzingen (IR 2020/05/04)*
- *Brief minister BZK aan TK mbt beantwoording Kamervragen lid Ronnes (IR 2020/05/05)*
- *Brief van IR aan staatssecretaris van BZK mbt evaluatie Aanwijzingen*
- *Activiteiten in het verlengde van de evaluatie Aanwijzingen (IR 2020/05/08)*

Besproken wordt welke vervolgstappen de IR wil zetten in het kader van de evaluatie van de Aanwijzingen. De twee hoofdsporen uit de notitie IR/2020/05/08 worden onderschreven, en voor beide hoofdsporen worden aanvullende suggesties gedaan. Naast de reeds genoemde instituties waar we een dialoog mee willen aangaan, worden nog genoemd: de ministers en SG's van de diverse departementen (voor zover daar een rijksinspectie aan verbonden is); andere toezichthouders (met name de markttoezichthouders); Bureau ABD c.q. ABDTOPConsult. In de categorie wetenschappers die zouden kunnen helpen bij de uitwerking: 5.1.2.e ; 5.1.2.e emisch 5.1.2.e 5.1.2.e ; en wetenschappers die connecties hebben met de wetenschappelijke bureaus van politieke partijen (nader te selecteren). Opgemerkt wordt dat het belangrijk is om afstemming te zoeken met activiteiten die BZK gaat ondernemen in het kader van de evaluatie.

Besloten wordt om de staatssecretaris enige weken de tijd te geven voor een eventuele reactie op de brief van de IR. Na Pinksteren kunnen we dan breder de dialoog aangaan over de inhoud van die brief.

5.1.2.e verzoekt Bureau Inspectieraad (BIR) om een mediastrategie voor te bereiden. Ook de twee sporen kunnen verder uitgewerkt worden. BIR wordt verzocht de activiteiten met BZK af te stemmen.

- *Brief stas van Fin aan TK mbt Fraude Signalering Voorziening (IR 2020/05/06)*
Niet besproken.

- *Zbo-evaluatie Onderzoeksraad voor de Veiligheid (IR 2020/05/07a,b,c)*

De leden hebben kennis genomen van de evaluatie en de reacties van de minister van JenV en van de Onderzoeksraad. De Onderzoeksraad kondigt in zijn reactie aan dat hij met de Inspectieraad het protocol van samenwerking (afstemmingsprotocol) wil evalueren, in de eerstvolgende gezamenlijke vergadering (nog niet ingepland). Leden wisselen enkele ervaringen met elkaar uit. 5.1.2.e verzoekt BIR het gesprek met de OvV over het

afstemmingsprotocol inhoudelijk voor te bereiden. In een volgende vergadering van de IR kan dit worden besproken.

3. Collegiale consultatie

- *Actualiteit rond de coronacrisis*

Diverse leden doen verslag van hun belevenissen rondom de uitbraak van Covid-19 (coronacrisis). Voor de meeste inspecties betekent de crisis dat een stap terug is gedaan in het uitoefenen van fysiek toezicht ter plekke. De situatie is wezenlijk anders voor IGJ en AT, die in de frontlinie opereren. 5.1.2.e neemt de collega's mee in de turbulente ontwikkeling op haar terrein. Zo is al snel gebleken dat er eigenlijk niets meer op routine ('ruggenmerg') gedaan kan worden: elke nieuwe uitdaging vraagt om denkwerk c.q. creatieve oplossingen. 5.1.2.e 5.1.2.h

Andere thema's die de revue passeren:

- Mandaten: in hoeverre worden inspecties betrokken bij de handhaving van coronamaatregelen van het kabinet, ook als ze op dat terrein geen formele bevoegdheden hebben? De Inspectie van het Onderwijs wordt hier nadrukkelijk op bevraagd. Bij evidente overtredingen wordt dat door de IvHO gerapporteerd aan de veiligheidsregio.
- Hoe gaan we om met medewerkers die vanwege hun eigen gezondheid of die van hun gezinsleden geen fysieke inspecties ter plaatse willen uitvoeren?
- De organisatie van de regionale samenwerking op het gebied van veiligheid: wie is nu precies waarvoor verantwoordelijk? Onder grote druk zijn bepaalde werkwijzen afgesproken en plannen gemaakt waar iedereen zich noodgedwongen aan houdt, maar hoe duurzaam is dat?
- De uitwerking van 'nee, tenzij'. Die term betekent: we gaan niet fysiek op werkbezoek tenzij het echt noodzakelijk is. Wie beslist daarover? Bij ISZW wordt daar alleen op centraal niveau een besluit over genomen, dus niet per regio of directie, laat staan dat de individuele inspecteur dat op zijn eigen houtje zou kunnen bepalen.
- Wat zijn de criteria voor een 'tenzij'? Gaat dat opschuiven naarmate de crisis langer duurt? Langs welke wegen wordt het dan opgerekt?
- Welke beschermingsmiddelen zijn nodig om meer fysiek te kunnen inspecteren?

Afgesproken wordt dat de inspecties via BIR hun protocollen uitwisselen, zodat we kunnen leren van de wijze waarop andere inspecties zich voorbereiden op de herstart van (meer) fysieke inspecties 'ter plaatse'. Hier zal na Pinksteren een extra vergadering voor worden ingelast. Dan kan ook meteen de mediastrategie worden besproken.

4. Rondvraag en sluiting

5.1.2.e, Buiten reikwijdte .

Inspectieraad

INSPECTIERAAD

Concept

IR 2020/06/02

Vergaderdatum en –tijd Dinsdag 2 juni 2020, 15.45-17.00 uur

Vergaderplaats Online via Webex

Aanwezig 5.1.2.e

1. Opening

Buiten reikwijdte .

2. Bespreken coronaprotocolen

5.1.2.e licht toe dat overleg met BZK ertoe heeft geleid dat de inspecties naar eigen inzicht kunnen besluiten om fysieke inspecties weer uit te breiden.

Verder zijn de protocollen van de inspecties, voor zover beschikbaar, eerder onder de leden verspreid. In het gesprek hierover komen de volgende thema's aan de orde:

- Van 'nee, tenzij' naar 'ja, mits': wat bepaalt het tempo? Naast betrokkenheid van arbo-deskundigen en ondernemingsraden gaat het ook om de houding van de inspecteurs. Durven zij het aan? Sommige inspecteurs zijn bang.
- In de omschrijving van dat vraagstuk blijkt dat dat nog de nodige worstelingen met zich meebrengt. De huidige houding varieert van 'we werken in eerste instantie alleen met medewerkers die zich vrijwillig melden' via 'er wordt functioneel iets van je gevraagd, maar je mag weigeren' tot voortzetting van de huidige lijn: alleen fysieke inspecties als dat noodzakelijk is. Er kan een moment komen dat je het met vrijwilligers alleen niet meer redt.

- Wat helpt, is de medewerkers goed betrekken bij de totstandkoming van de protocollen. Inspecteurs begrijpen dat als andere sectoren weer aan het werk gaan, zij niet eindeloos kunnen achterblijven. Maar er is reële aandacht nodig voor gevoelens van onveiligheid. Er moet ruimte zijn voor twijfels. En die twijfels worden minder als inspecteurs zien dat collega's wel bereid zijn om fysieke inspecties in het veld uit te voeren.
- Een zorgpunt is wel de groep die geen beschermingsmiddelen wil gebruiken omdat ze 'stoer' willen doen.
- Het is niet nodig om alle activiteit weer terug te brengen op het 'normale' niveau: kijk ook in je jaarplan welke activiteiten echt prioriteit moeten hebben.
- Wat gevoelig kan liggen, is dat elke organisatie eigen keuzes maakt. Dat leidt tot verschillen, bv. in het gebruik van auto's met meerdere personen, of het niet gebruiken van OV. Het is belangrijk om die keuzes uit te kunnen leggen.
- Een aantal werkzaamheden blijkt ook prima op afstand te kunnen. Er blijven wel vragen over de informatieveiligheid. Mogelijk hebben markttoezichthouders meer ervaring met bepaalde activiteiten op afstand (bv. financieel-forensisch onderzoek).
- Medewerkers zijn gevoelig voor het belang van het sociale aspect. We kunnen stimuleren dat ze elkaar weer opzoeken, bv. met bijeenkomsten in de buitenlucht (parken).
- **5.1.2.e** concludeert dat alle inspecties zoeken naar een geleidelijke herstart, in kleine stapjes en niet met 'de knoet', maar in goede samenspraak met het personeel. Het is wel belangrijk om in het veld te laten zien: 'we zijn er nog!' Belangrijke uitdaging is om voor de medewerkers de psychologische drempel om weer het veld in te gaan, zo laag mogelijk te maken. Dat vraagt om goede communicatie.
- Op YouTube is een webinar te zien van **5.1.2.e** over toezicht in tijden van crisis. Het adres wordt gedeeld.

3. Mediastrategie brief IR aan staatssecretaris van BZK

De voorgestelde mediastrategie bestaat uit vijf stappen. Er is enige aarzeling bij stap 4, in die zin dat publieke uitingen van andere inspecteurs-generaal (andere dan **5.1.2.e**) in bepaalde situaties nodig kunnen zijn, bv. omdat de eigen dienst onder vuur ligt.

Afgesproken wordt dat getracht wordt het stappenplan wel te blijven volgen. Er zal hierbij extra haast worden gemaakt met de stappen 1 t/m 4 zodat er een basis ligt om in eventuele uitingen door individuele IG's naar te verwijzen.

Verder verzoekt **5.1.2.e** om de gemeenschappelijke woordvoeringslijn zo veel als mogelijk te volgen. Daarbij geldt vanzelfsprekend dat niet van IG's wordt verwacht dat ze hun minister aan een touwtje hebben.

Als overweging wordt nog meegegeven om ergens een haakje aan te brengen om de bijzondere situatie van de coronacrisis een plek te geven in het betoog.

Medio juni komt de Raad van State met een advies. Daarin zal de onafhankelijke positie van uitvoeringsorganisaties en inspecties ook aan de orde zijn. Er is nog niet bekend wat de strekking van het advies wordt.

4. Rondvraag en sluiting

5.1.2.e, Buiten reikwijdte .

Inspectieraad

INSPECTIERAAD

Concept

IR 2020/06/02b

Vergaderdatum en –tijd Dinsdag 9 juni 2020, 15.00-16.30 uur

Vergaderplaats Online via Webex

Aanwezig

5.1.2.e

1. Opening

5.1.2.e

Binnenkort zal Bureau Inspectieraad een uitvraag doen over de ervaringen van de inspecties met de Onderzoeksraad voor Veiligheid.

5.1.2.e meldt dat hij in gesprek is met de OvV over de opzet van een onderzoek naar de wijze waarop de coronacrisis wordt aangepakt.

2. Bespreken coronaprotocollen

- Verslag van de vergadering van 12 mei jl. (IR 2020/05/02)

Correctie op het verslag:

5.1.2.e

- Verslag van de vergadering van 2 juni jl. (IR 2020/06/02)

Het verslag van de (ingelaste) vergadering van 2 juni geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

- **Memo verslag ICBR (IR 2020/06/03)**

Het memo is verspreid ter bevestiging van de mededeling die in de vorige vergadering is gedaan: dat inspecties op basis van hun risicoanalyses zelf besluiten wanneer ze welke fysieke inspecties in het veld hervatten. Het memo geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

- **Update vervolgactiviteiten evaluatie aanwijzingen (IR 2020/06/04)**

5.1.2.e doet verslag van zijn gesprek met 5.1.2.e. Hij heeft haar het voornemen gemeld om de brief aan Knops te publiceren en hier een opiniestuk in de krant aan te wijden.

De vraag komt op tafel wie er politiek verantwoordelijk is als de IR met de brief naar buiten treedt. Geconcludeerd wordt dat dat alleen de minister van BZK kan zijn.

Het idee om te verkennen of de NSOB aangehaakt kan worden bij de ontwikkeling van een nieuw governance-model voor de relatie tussen inspectie en minister(ie) krijgt instemming. Er wordt gewezen op een vergelijkbare exercitie voor de uitvoeringsorganisaties (Werk aan Uitvoering). Ook hier zal inhoudelijk op aangehaakt worden. Vier leden melden zich als 'trekker' om het denken hierover verder te brengen: 5.1.2.e, 5.1.2.e, 5.1.2.e en 5.1.2.e.

Vervolgens wordt gesproken over het 'tweede spoor': de voorbereiding van een IR-standpunt over het thema publiek vertrouwen. 5.1.2.e vat de discussie samen en pleit ervoor om ons op voorhand nergens op vast te leggen: er is ruimte voor nadere invulling, bijvoorbeeld om andere termen te gebruiken als dat behulpzaam is. Drie leden melden zich om als 'trekker' dit thema verder te brengen: 5.1.2.e, 5.1.2.e en 5.1.2.e.

- **Overzicht IR/toezicht in Kamerstukken m.b.t. digitalisering (IR 2020/06/05)**

De notitie schetst de stand van zaken met betrekking tot een aantal ontwikkelingen op het gebied van digitalisering en de betekenis daarvan voor inspecties. Het stuk is bedoeld als opwarmer voor een inhoudelijke bespreking in de volgende IR-vergadering. AT, IJenV en BIR bereiden dat voor.

5.1.2.e licht toe dat er werkgroepen gevormd zijn voor de thema's AI en cyber security. Die werkgroepen komen deze maand nog bijeen.

Opgemerkt wordt dat de Algemene Rekenkamer zich ook buigt over het thema algoritmen. In het verlengde hiervan wordt de vraag opgeworpen of AI niet een te beperkte scope is voor het bredere terrein van algoritmen, profilering, data-analyse/datagedreven werken e.d.

Toegelicht wordt dat de breedte wel wordt opgezocht in de werkgroepen. Er wordt nog nagegaan of iedere inspectie een uitnodiging heeft ontvangen voor deelname aan de werkgroepen (actie AT).

- **Notitie Vervolg Leertraject Strategisch Toezicht (IR 2020/06/06)**

De pilot van het leertraject is geëvalueerd. Daaruit bleek dat de leergang positief gewaardeerd wordt. BIR zal de leergang voortzetten, maar zoekt een externe partner voor de uitvoering. Het voorstel is om Sioo hiervoor te benaderen. De vergadering stemt daarmee in. De aanwezigen spreken uit dat ze graag deelnemers voor een volgende groep aandragen 5.1.2.e maakt een voorbehoud, omdat hij zich eerst wil oriënteren op de opleidingsbehoeften bij de NVWA.

- **Lijst met portefeuilles IR (IR 2020/06/07)**

Als gevolg van het vertrek van een aantal leden is er op korte termijn behoefte aan aanvulling van vrijgekomen portefeuilles in IR-verband. Omdat AEF bezig is met een traject gericht op

inventarisatie van gewenste structurele veranderingen in de werkwijze, wordt nu volstaan met tijdelijke oplossingen.

Omdat de lijst pas laat is verzonden wil 5.1.2.e de leden in de gelegenheid stellen hun belangstelling voor de in de notitie omschreven portefeuilles de komende weken door te geven.

5.1.2.e meldt dat per abuis de twee vacante portefeuilles voor het DB niet zijn opgenomen. 5.1.2.e ziet deze graag snel ingevuld. 5.1.2.e en 5.1.2.e melden zich hier voor aan. De leden van de IR gaan hiermee akkoord.

3. Collegiale consultatie

5.1.2.e deelt zijn eerste ervaringen met de NVWA. Enkele aanwezigen geven aan graag bilateraal door te praten over de onderlinge samenwerking.

5.1.2.e doet verslag van het werk van het aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten, onder leiding van Emile Roemer. Komende week komt dat team met de eerste aanbevelingen. Een van de kernproblemen betreft de kwaliteit en betrouwbaarheid van uitzendbureaus. Het is duidelijk dat de onderliggende beleidsdynamiek moet worden aangepast. Het rapport zal voorstellen bevatten om de interventiemogelijkheden uit te breiden.

Verder schetst 5.1.2.e het optreden van Inspectie SZW bij signalen dat de coronamaatregelen op de werkvloer niet nageleefd worden. De Inspectie SZW slaagt erin om 94 procent van de signalen na te trekken en af te handelen.

In NRC heeft een artikel gestaan over de kwaliteit van de Inspectie SZW. De FNV heeft zich daar buitengewoon negatief over uitgelaten. 5.1.2.e gaat het gesprek met de FNV aan. Het artikel bevat een onjuiste weergave van feiten.

5.1.2.e meldt dat de SodM het jaarplan heeft aangepast. Tussen 1 juli en medio november worden alle Categorie 1-bedrijven bezocht. Daarna wordt gezien of er ruimte is voor Categorie 2. Het toezicht zal nog niet op het oude niveau van intensiteit plaatsvinden, maar wel beduidend intensiever zijn dan de afgelopen maanden.

5.1.2.e meldt dat de Inspectie van het Onderwijs ernaar streeft na de zomervakantie weer fysieke inspecties uit te voeren. Thema daarin zal zijn: de effecten van de coronacrisis op de kwaliteit van het onderwijs. Verder verschijnt volgende week een rapport over de cyberaanval op de Universiteit van Maastricht.

5.1.2.e vertelt dat de AT de publiciteit heeft gezocht over vermeende schadelijke gevolgen van 5G-straling.

4. Rondvraag en sluiting

5.1.2.e vraagt of er bezwaar is tegen een fysieke vergadering op 7 juli. Dat voorstel wordt met enthousiasme begroet. 5.1.2.e gaat de mogelijkheden (laten) onderzoeken. Verder zal hij 5.1.2.e vragen een verslag uit 2005 rond te sturen van een diner pensant met een kring van IG's dat nog verrassend actueel is.

Gevraagd wordt of er belangstelling is voor een gezamenlijk traineeprogramma. 5.1.2.e stelt voor dit in een volgende vergadering te bespreken, op basis van een verkenning van de huidige praktijk en de behoeften.

Buiten reikwijdte

Inspectieraad

INSPECTIERAAD

Concept

IR 2020/07/02

Vergaderdatum en –tijd Dinsdag 7 juli 2020, 14.30-17.00 uur

Vergaderplaats ZZIIN vergaderlocatie Den Haag Centraal

Aanwezig 5.1.2.e

1. Opening

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

5.1.2.e meldt dat zijn bijdrage aan de Volkskrant veel (positieve) reacties heeft teweeggebracht, met name vanuit de inspectiewereld. Van buitenstaanders zijn nog weinig reacties gekomen, met uitzondering van een bijdrage van 5.1.2.e aan hetzelfde dagblad. Ook die reactie was positief.

5.1.2.e meldt dat de OvV onderzoek gaat doen naar het beveiligingslek bij Citrix.

5.1.2.e meldt dat onderzocht wordt of er een toezichthouder moet komen voor de drie onderdelen van de Belastingdienst. 5.1.2.e maakt deel uit van de commissie van wijzen die hierop advies uitbrengt.

Opgemerkt wordt dat ^{5.1.2.e} (opnieuw) niet aanwezig is. **5.1.2.e** zal contact zoeken.

2. Bespreken en besluiten

- Het verslag van de vergadering van 9 juni 2020 geeft geen aanleiding tot opmerkingen of correcties. Naar aanleiding van het verslag koppelt **5.1.2.e** terug uit een overleg op 6 juli jl. tussen een viertal IR-leden en drie mensen van het Bureau, over het thema governance. Het viertal heeft besloten nu eerst op eigen kracht, ondersteund door het Bureau, een voorzet te ontwikkelen voor de vormgeving van de governance-relatie tussen ministers/ministeries en inspecties in het licht van de voorstellen van de IR aan staatssecretaris Knops. In een latere fase zal dan de kritische toets worden opgezocht van stakeholders en 'tegendenkers', bijvoorbeeld door hen uit te nodigen voor een klankbordgroep. Voor die eerste voorzet kunnen alle IR-leden een medewerker aanmelden die hieraan mee wil werken. **5.1.2.e** zal deze week nog een mail rondzenden met deze boodschap. Het viertal streeft ernaar om in september een plenaire bespreking in de IR-vergadering te kunnen voeren over de eerste voorzet.
- De vergadering neemt kennis van de brief van staatssecretaris Knops aan de Tweede Kamer.
- **5.1.2.e** geeft een toelichting bij de brief van de minister van JenV aan de Tweede Kamer. De nieuwe ADR-onderzoeken naar eerdere projecten van de Inspectie JenV moeten voor het eind van dit kalenderjaar afgerond zijn. In de nieuwe onderzoeken wordt onder meer gekeken of de Inspectie eerdere adviezen van de ADR ter harte heeft genomen.
- De notitie met de update van de maatschappelijke dialoog wordt kort besproken. Door de coronamaatregelen was voortzetting van de eerdere dialoog met de samenleving (onder andere discussiebijeenkomsten in Arminius, Rotterdam) niet mogelijk. De hiervoor beschikbare capaciteit is ingezet om de dialoog tussen de inspecties onderling over de aanpak tijdens de coronacrisis te faciliteren.
- Naar aanleiding van de lijst met portefeuilles meldt **5.1.2.e** dat hij zich graag aanmeldt voor de portefeuille professionalisering. **5.1.2.e** meldt dat het dagelijks bestuur zich over de lijst zal buigen, ook om te toetsen of de diverse portefeuilles voldoende evenwichtig verdeeld zijn. Het laatste woord is aan de Inspectieraad.

3. Collegiale consultatie

In het AD heeft afgelopen week een artikel gestaan over IJenV, naar aanleiding van een burger met een klacht. Die klacht is nog in behandeling.

5.1.2.e meldt dat er vandaag een brief naar de Tweede Kamer gaat met de herziene planning van de Inspectie SZW voor de rest van dit jaar. Hij is benieuwd of ook andere inspecties een herziene planning hebben en stelt voor deze uit te wisselen.

4. Thematische verdieping: digitale toekomst

5.1.2.e verzorgen een presentatie over de betekenis van digitale ontwikkelingen voor het toezicht. De vergadering verwelkomt **5.1.2.e** van IJenV en **5.1.2.e** van BIR. De presentatie richt zich met name op de thema's *cyber security* en toezicht op kunstmatige intelligentie/algorithmes. Alle rijksinspecties hebben of krijgen met deze thema's te maken. Dat vraagt om strategische keuzes met betrekking tot de onderlinge samenwerking, niet alleen tussen

rijksinspecties onderling, maar ook met markttoezichthouders en andere organisaties. Gezien de problematiek en de snelheid waarmee zaken veranderen, is het delen van expertise erg belangrijk. Naast het voorkomen en herstellen van (de gevolgen van) incidenten gaat het ook om het structureel verbeteren van het stelsel van toezicht op deze thema's. Er wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen generiek toezicht (AT) en specifiek toezicht (op deelaspecten). Dit leidt tot een discussie over die afbakening: ligt ergens vast dat AT de generieke toezichthouder is? En wat betekent dat concreet? 5.1.2.e licht toe dat het AT die rol nu al speelt, zowel in Europees verband als binnen Nederland. Ze ziet het naar de collega's van de andere inspecties vooral als een aanbod. Samenwerking levert meer op dan ieder voor zich. 5.1.2.e vraagt of het hierbij dan gaat om een 'afbeelding' van hoe het op dit moment loopt, of om een ontwerpkeuze? Op dit moment is het dat eerste: het is de praktijk. 5.1.2.e vult hierop aan dat de ontwikkelingen aanleiding kunnen geven tot wijzigingen. 5.1.2.e meldt 5.1.2.e dat die ontwerpdiscussie dan nog wel gevoerd moet worden, ook om de governance-relaties goed te verankeren. 5.1.2.e beaamt dat hier nog slagen in gemaakt moeten worden.

5.1.2.e geeft een overzicht van de stand van zaken op dit moment: definities, belangrijke rapporten, thema's en gebeurtenissen. Hij constateert dat het thema *cyber security* in het bedrijfsleven al volop *Chefsache* is: in grote bedrijven houdt de top zich hier volop mee bezig. De veranderende rol van toezicht in de afgelopen jaren (met meer nadruk op publieke belangen) noodzaakt tot reflectie op de rol van de toezichthouders. Een eerste inventarisatie leert dat *cyber security* bij sommige inspecties al volop een thema is in het toezicht; bij andere toezichthouders is het thema wel benoemd, maar heeft het nog geen prioriteit. Het is voor inspecties ook lastig, omdat het vaak nog ontbreekt aan heldere normen. Ook voor de ondertoezichtstaanden is de normering niet helder. Zo is bijvoorbeeld voor hen lastig te bepalen hoe ze aan hun zorgplicht inzake beveiliging kunnen voldoen. En kleine bedrijven of zelfstandigen kunnen dat moeilijk zelf inrichten. De reflectieve functie van het toezicht is hier van belang, om het probleem van het ontbreken van normen en de mogelijke gevolgen daarvan te agenderen bij politiek en beleid.

De wijze waarop toezichthouders toezicht kunnen houden op toepassingen van kunstmatige intelligentie is nog 'redelijk onontgonnen terrein'. Er lopen wel projecten c.q. pilots, maar grote uitdagingen zitten in de beschikbaarheid van voldoende capaciteit en het vermogen om de snelle ontwikkelingen bij te houden. 5.1.2.e stelt voor om met elkaar een programma te ontwikkelen, en daarbij niet te lang stil te staan bij governance-vragen, maar snel de inhoud in te gaan. Een werkgroep kan het voorwerk doen, en het resultaat daarvan kunnen we regelmatig in de IR bespreken. 5.1.2.e ondersteunt dit betoog door te benadrukken dat de schaarse capaciteit ons dwingt om de collectieve denkkraft te benutten. Er is urgentie om als toezichthouders gezamenlijk met deze thema's aan de slag te gaan. Er is een politieke verwachting dat toezicht zich ook op de digitale samenleving richt waardoor er feitelijk een maatschappelijke opdracht voor de toezichthouders ligt.

5.1.2.e spreekt zijn zorg uit dat we als inspecties te veel verantwoordelijkheid naar onszelf toetrekken. Hij geeft als voorbeeld de wijze waarop de arbeidswetten functioneren: die leggen de primaire verantwoordelijkheid bij bedrijven. Neem bijvoorbeeld de Arbo-wet: niet de inspectie is de deskundige instantie die alles afweet van risico's op de werkvloer, maar het bedrijf, waar nodig ondersteund door sectororganisaties. Met RI&E's en Arbo-catalogi maken die duidelijk hoe ze de risico's voor de arbeidsomstandigheden willen beheersen. Als we nu voor digitale thema's als gezamenlijke toezichthouders al die verantwoordelijkheid naar ons toetrekken, dan past dat niet

op die verantwoordelijkheidsverdeling vanuit (bijvoorbeeld) de Arbo-wet. Risico is dat bedrijven zich dan ook niet verantwoordelijk voelen: laat de inspectie er maar naar kijken... Waar zit dan de verantwoordelijkheid van de sectoren voor de digitalisering en daarmee samenhangende risico's? Hoe verhoudt die verantwoordelijkheid zich tot de verantwoordelijkheid van de toezichthouder? Dat is wat centraal moet staan in een visie op het ontwerp. **5.1.2.e** onderstreept dit punt met een verwijzing naar de geleerde lessen uit de casus Universiteit Maastricht die in de presentatie als voorbeeld werd genoemd.

5.1.2.e Hij merkt op dat het goed is dat we dit gesprek met elkaar voeren. Het maakt de meerlagigheid duidelijk. Hij vindt het positief dat er opgeroepen wordt tot samenwerking, maar de zorg dat er te veel verantwoordelijkheid naar de inspecties wordt getrokken moet daarin wel aandacht krijgen. Bijvoorbeeld op het punt van de normering: als de politiek en het bedrijfsleven niet met heldere normen komen, dreigt die verantwoordelijkheid geheel bij de inspecties te komen. De vraag is of we die verantwoordelijkheid nu kunnen dragen. Gezien de gerapporteerde inventarisaties zou het nog wel even kunnen duren voordat alle inspecties op vlieghoogte zijn. We moeten niet te makkelijk in de rol kruipen waar we door anderen in geduwd worden, maar ook aangeven dat het ons niet helemaal past. Hier kunnen we een reflectief signaal op geven. We zullen ook anderen moeten vragen hun rol te spelen.

5. Tussenrapportage verkenning doorontwikkeling Inspectieraad

5.1.2.e verwelkomt **5.1.2.e**, **5.1.2.e** en **5.1.2.e**. Zij geven een toelichting op de stand van zaken in de verkenning naar de doorontwikkeling van de Inspectieraad.

Er ligt een stevige bodem onder de samenwerking tussen de rijksinspecties, maar als je verdere stappen wilt zetten wordt het beeld in de woorden van AEF 'ingewikkelder en rommeliger'. Wie laat je toe tot de IR? Wat zijn mogelijke verdere vormen van samenwerking? Is het denkbaar dat we ons doorontwikkelen in de richting van integrale samenwerking? Een kernvraag is: waar zit het collectieve? Er is geen scherp gedeeld beeld, vandaar 'rommelig', 'vrijblijvend'.

Aanwezigen herkennen de rommeligheid, in die zin dat de deelnemende inspecties erg divers zijn, op vele dimensies: groot vs. klein, voor toezicht op bedrijven of op (semi)publieke organisaties, toezicht op basis van open of gesloten normen, etc.

Op strategisch niveau vindt iedereen de besprekingen in de IR waardevol, maar ook de vrijblijvendheid wordt herkend. Het mag volgens de aanwezigen op punten wel wat strakker en kritischer. Zo ook om een voorbeeld te stellen voor de samenwerking op onderliggende lagen in de inspecties. Er wordt gewezen op succesvolle DOE-coalities, maar er wordt ook erkend dat sommige DOE-coalities en andere samenwerkingsvormen niet gelukt zijn. Wat kunnen we daarvan leren? Wat zijn de succesfactoren?

5.1.2.e stelt dat scherpste op het werkvloerniveau alleen mogelijk is als er bovenin scherpste is, bij de IG's. Als de IR zaken op de agenda wil zetten die samenwerking op werkvloerniveau vragen, dan moet bij het opstellen van die agenda de werkvloer betrokken worden. Dat is niet altijd makkelijk, blijkt uit de reacties: soms zie je als IG wel het nut van samenwerking, maar is het moeilijk je eigen mensen daarin mee te krijgen. Het ligt wellicht ook aan het type vraagstuk: bij de coronacrisis was iedereen op zoek naar informatie over hoe andere inspecties ermee omgingen. Dan komt de afstemming en samenwerking makkelijker tot stand. Ook het online netwerk publiek toezicht draagt bij aan die onderlinge samenwerking.

Is de Inspectieraad er alleen voor de onderlinge contacten tussen IG's of is de IR er ook voor de lagen daaronder? Volgens AEF levert de inventarisatie geen gedeeld beeld op: de inspecties zitten daar verschillend in.

De leden reflecteren daarop. De diversiteit van de deelnemende inspecties maakt dat je in de IR op zoek gaat naar het gemeenschappelijke. Dat zijn relatief vaak 'Haagse discussies'. Daar is niks mis mee: die discussies worden ervaren als waardevol. Maar misschien moeten we ons minder vaak richten op vragen als 'Hoe verhoud ik me tot mijn SG?', en meer op 'Hoe dien ik het publiek belang?'. Dat elke inspectie een ander instrumentarium en een andere focus heeft, is voor dat type vragen niet van belang. Betrokkenheid van de 'lagen onder ons' kun je ook zien als stap naar 'een gilde van toezichthouders': je kunt samen werken aan trots voor het vak van toezichthouder. In feite gebeurt dit al in de leergangen die door BIR georganiseerd worden (Academie van Toezicht). De ervaringen daarmee zijn erg positief, medewerkers zijn enthousiast. Wellicht is het mogelijk nog meer diepgang aan te brengen.

Wat betreft de 'Haagse discussies' wordt in de presentatie van AEF verwezen naar de discussie over onafhankelijkheid. Opgemerkt wordt dat dat geen 'Haagse discussie' is: de discussie is juist aangezwengeld door dagbladen die kritische vragen stellen, en daarachter zitten maatschappelijke krachten die zich zorgen maken over de onafhankelijkheid van de oordelen van de inspecties. Als we die onafhankelijkheid niet als thema bovenaan de agenda zetten, is er binnen het 'Haagse' echt niemand anders die dat gaat doen. Daarmee is het een belangrijk thema, dat ons allemaal raakt.

Samenvattend zijn belangrijke vragen voor het vervolg: hoe komen we tot scherpere agendering van maatschappelijke thema's, en van daaruit tot een scherpere invulling van de rol die inspecties spelen in hun maatschappelijke context? En hoe kan het Bureau verder behulpzaam zijn bij het vormgeven van die ambitie? Bij die laatste vraag gaat het om de juiste balans tussen slagkracht en het gevoel van eigenaarschap bij de gemeenschappelijke activiteiten. Voor het profiel van het Bureau is vervolgens de vraag van belang of we dat Bureau vooral zien als uitvoerend orgaan of als een groep vrije denkers die nieuwe thema's agenderen en kritische vragen stellen.

In de volgende fase van de verkenning (de constructiefase) zal AEF de scherpte opzoeken op deze kwesties. De discussie kan scherper door deze te voeren aan de hand van inhoudelijke thema's, zoals het vorige agendapunt van deze vergadering.

6. Rondvraag en sluiting

5.1.2.e vraagt of andere leden ook een uitnodiging hebben ontvangen voor deelname aan een onderzoek van de Universiteit van Utrecht in opdracht van BZK. Dat is het geval.

Buiten reikwijdte, 5.1.2.e

Inspectieraad

INSPECTIERAAD

Concept

IR 2020/09/02

Vergaderdatum en –tijd Dinsdag 8 september 2020, 14.30-17.00 uur

Vergaderplaats ZZIIN vergaderlocatie Den Haag Centraal

Aanwezig 5.1.2.e

1. Opening

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

Mededelingen: 5.1.2.e meldt dat voor 5.1.2.e op korte termijn een notitie komt over de herbezinning van taken. Governance is hierin een centraal thema. De leden van de IR zien graag dat dit soort onderwerpen vaker worden gedeeld. De afspraak wordt gemaakt om de vergadering van 6 oktober a.s. te besteden aan een discussie over governance. De notitie die de werkgroep hierover heeft gemaakt zal hiervoor als basis dienen. De notitie wordt zsm verstuurd zodat de discussie al in de eigen organisatie voorbereid kan worden. Tegelijkertijd wordt hiermee ook besloten dat de afspraak met AEF over de samenwerking in de IR zal worden doorgeschoven naar de vergadering van 10 november a.s.

5.1.2.e meldt dat AT een risicomodel AI heeft waar toepassingen van AI mee getoetst kunnen worden. Het helpt bijvoorbeeld bepalen of de toepassing op zich acceptabel is, maar kan ook helpen om vooraf te bepalen of er voldoende rekening wordt gehouden met alle risicoaspecten. Bij al bestaande AI-toepassingen wijst het model de meest risicovolle aspecten aan. De werkgroep AI is nu bezig het model te verkennen.

5.1.2.e meldt ook dat het onderzoeksrapport over digitale veiligheidseisen van IoT-apparatuur is gepubliceerd. In het rapport staat een set van 8 eisen die zorgen voor betere bescherming van consumenten tegen cyberaanvallen. Als een product aan deze eisen voldoet, voldoet het ook aan de regelgeving. Gevraagd wordt om dit rapport met de leden van de IR te delen.

5.1.2.e meldt dat IJenV waarschijnlijk vanaf het voorjaar van 2021 zal verhuizen naar een plek buiten het ministerie.

5.1.2.e meldt dat AEF door BZK is ingehuurd om de brede evaluatie van rijkskaders uit te voeren en zo ook de evaluatie van de aanwijzingen. Dit betekent dat 5.1.2.e zowel wordt ingehuurd door de IR voor het onderzoek naar de samenwerking binnen de IR als door BZK voor de evaluatie van de aanwijzingen. Zowel BZK als AEF zien hierin geen problemen. Voor de IR goed om scherp op te blijven.

5.1.2.e meldt ook dat de brief van de IR in de TK die BZK op 3 sept is besproken. Kamerlid Harry van der Molen (CDA) heeft gevraagd om een reactie van de minister van BZK op deze brief.

2. Bespreken en besluiten

- Het verslag van de vergadering van 7 juli jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld 5.1.2.e 5.1.2.e merkt n.a.v. het verslag op het bij de digitale toekomst zowel gaat over toezicht op als met AI.
- Artikel 5.1.2.e in nieuwsbrief de Hofvijver. 5.1.2.e meldt dat BZK aan het Montesquieu Instituut (MI) heeft gevraagd om input voor de reactie van BZK op het ongevraagde advies van de RvS. Het MI zal de nieuwsbrief special hiervoor omwerken tot een policy paper. 5.1.2.e zal hieraan meewerken.
- Evaluatie samenwerking OVV en rijksinspecties. 5.1.2.e meldt dat op 8 oktober een afspraak is gepland met de OVV. Het kan hierbij zowel over de brief van de IR gaan als de samenwerking met de rijksinspecties. Een aantal leden van de IR hebben al aangegeven hierbij aanwezig te kunnen zijn. Er wordt gesproken over de notitie. De inhoud hiervan wordt herkend. AT en IVD komen nog met een aanvulling. 5.1.2.e geeft hierbij nog aan grosso modo tevreden te zijn over de samenwerking. Verschillende leden steunen hem hierin. Algemeen lastig punt is dat inspecties wel gemakkelijk informatie delen met OVV (waarheidsvinding), maar andersom (mn strafrecht) is lastiger. Ook is het feit dat OVV wel over inspecties kan oordelen, maar niet andersom. Het zou mooi zijn om over het kader dat OVV hiervoor gebruikt nog eens in gesprek te gaan. Aan het Bureau wordt gevraagd na te gaan welke afspraken in een vorig overleg met OVV zijn gemaakt.
- Lijst met portefeuilles. De lijst wordt in de vergadering uitgedeeld. Afgesproken wordt dit in het volgende DB te bespreken en in de IR van oktober af te tikken.

3. Collegiale consultatie

De leden spreken onderling over actuele berichten die de inspecties aangaan o.a. dat ILT een dwangsom aan Defensie oplegde voor het afmeren van marineschepen in de marinehaven, over de veiligheid in slachthuizen en over de versteviging van huizen in Groningen.

4. Update BIR

5.1.2.e geeft middels een presentatie een update over de activiteiten van (B)IR. Onder de leden is er herkenning en wordt er positief gereageerd. **5.1.2.e** geeft aan dat het voor haar meteen een mooie kennismaking is en vindt het mooi om te zien dat de Inspectieraad die ooit uit noodzaak is opgezet vanuit de negatieve gedachte dat alle rijksinspecties één organisatie moesten vormen, nu uitgegroeid is tot zo'n positief samenwerkingsverband is waarin veel activiteiten worden ondernomen. De leden zien voor zichzelf nog wel de taak weggelegd om ook zelf scherp te blijven op de vraag wanneer we op onderdelen tevreden zijn. Dit kan meegenomen worden in de vergadering met AEF.

5. Thematische verdieping: professionalisering

5.1.2.e geeft een presentatie over de lijn Professionalisering uit het Programma Innovatie Toezicht en spitst hierin toe op het project Kritische Beroepssituaties (KBS). De leden reageren positief op deze verhalen en geven aan ze met plezier en herkenning te hebben gelezen. Geconcludeerd wordt dat de huidige serie van 13 verhalen op zich al goed genoeg is voor interview. Ze mogen worden uitgebreid ('verder vullen van de cirkel'), maar hoeft niet helemaal compleet. De leden vragen wel om een uitbreiding met verhalen die zijn gericht op kritische beroepssituaties in teams en de gehele inspectieorganisatie. Het gaat dan om leren van elkaar, gezamenlijk het probleem oplossen, elkaar scherpen, 'de pijn en het schuren' gezamenlijk in collectiviteit gebruiken om beter te worden. De vraag hoe je om gaat met vernieuwing zou hierin ook meegenomen kunnen worden. Om dit te kunnen doen vraagt **5.1.2.e** om contactpersonen binnen de inspecties. De leden zullen deze contactpersonen bij **5.1.2.e** aanleveren.

6. Rondvraag en sluiting

5.1.2.e vraagt naar de betrokkenheid van de IR bij het programma Werk aan uitvoering. **5.1.2.e** stelt voor om het Bureau hierover een notitie op te laten stellen en na te gaan of er punten zijn waarop we kunnen aanhaken. De leden stemmen hier mee in. Er zijn verder geen punten voor de rondvraag.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte.

Inspectieraad

INSPECTIERAAD

Concept

IR 2020/10/02

Vergaderdatum en –tijd Dinsdag 6 oktober 2020, 14.30-17.00 uur

Vergaderplaats Webex, online

Aanwezig

5.1.2.e

1. Opening

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

Ook merkt 5.1.2.e het interview met 5.1.2.e op in Trouw over toezicht op telecom.

Mededelingen: 5.1.2.e meldt dat hij een gesprek heeft gehad met AEF over de samenwerking in de Inspectieraad. De andere leden herkennen dit, ook zij hebben gesproken met AEF hierover.

Verzoek tot deelname aan enquête: het is niet helemaal duidelijk wat het onderzoek inhoudt. 5.1.2.e vraagt aan het Bureau om contact op te nemen met 5.1.2.e en meer duidelijkheid te vragen.

2. Bespreken en besluiten

- Het verslag van de vergadering van 8 september jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld. **5.1.2.e** meldt dat naar aanleiding van de presentatie over KBS in de vorige vergadering bij IJenV meteen is gekeken hoe dit in de organisatie opgepakt kan worden. De kritische beroepssituaties zullen in het hernieuwde traject van intervisie worden ingevlochten.
- Lijst met portefeuilles. De lijst wordt zonder opmerkingen vastgesteld. **5.1.2.e** geeft daarbij aan dat de portefeuilles onderdeel zijn van het onderzoek door AEF en kunnen daarna weer worden aangepast. Bureau IR zal het initiatief nemen om de portefeuillehouders te spreken.
- Begroting 2020 en 2021. **5.1.2.e** licht de beleidsarme begroting 2020 en de lichte verhoging hierin toe. Verschillende leden geven aan meer inzicht in de posten en het uitgavenpatroon te willen krijgen. Ook de verdeelsleutel wordt als onderwerp van discussie aangehaald. **5.1.2.e** geeft hierbij aan dat Agentschap Telecom alleen voor het toezichtdeel bijdraagt. **5.1.2.e** geeft aan nu niet bij te dragen, maar dit wel te willen doen. **5.1.2.e** sluit zich hierbij aan. **5.1.2.e** geeft aan dat **5.1.2.e** van oudsher in natura bijdraagt. **5.1.2.e** vat het geheel samen en ziet twee soorten opmerkingen, namelijk opmerkingen over uitgangspunten zoals wie is wel en niet lid, wie betaalt mee en is de verdeling in kosten nog evenwichtig en opmerkingen over het inzicht in de kosten. **5.1.2.e** stelt voor om het onderzoek van AEF af te wachten en daarna ook naar de verdeling van kosten te kijken. **5.1.2.e** geeft nog kort de toelichting dat voor de begroting 2021 de kosten zijn doorgezet met 2% verhoging. **5.1.2.e** vraagt of alle leden akkoord kunnen gaan met de voorliggende begrotingen. De leden gaan allen akkoord met de begroting 2020 en met de begroting 2021 tot de helft van het jaar met inbegrip van de twee opmerkingen. Na het onderzoek van AEF wordt naar de verdeling van de kosten gekeken en zodra er meer inzicht is in de kostenontwikkeling van 2021 zal hier ook op teruggekomen worden. De bijdrages voor 2020 kunnen geïnd worden.

3. Collegiale consultatie

De leden spreken onderling over de gevolgen van de nieuwe coronamaatregelen voor hun toezicht. De algemene lijn is dat de inspecties goed afwegen waar het toezicht nodig is en verder ook zoveel mogelijk mee proberen te gaan in de oproep om thuis te werken. Bij geen van de inspecties is het toezicht helemaal terug geschaald. Wel wordt opgemerkt dat er nog steeds minder toezicht is dan vóór Corona, dat de inspecties de preventieve werking van toezicht mislopen en dat het ziekteverzuim oploopt. De lijn van BZK is wel helder: iedere inspectie kijkt voor zichzelf wat aan toezicht nodig is en bespreekt dit met het departement **5.1.2.e** wijst er hierbij wel op dat er soms aanwijzingen vanuit het departement worden gegeven over wat vitaal is en waar dus zeker toezicht op moet worden gehouden. **5.1.2.e** vraagt of het mogelijk is dat als de maatregelen langer duren, er weer na wordt gegaan hoe alle inspecties met de situatie om gaan. **5.1.2.e** concludeert dat het van belang is elkaar op de hoogte te houden van de omgang met de maatregelen en na te gaan of er nog gezamenlijke stappen naar BZK moeten worden genomen.

4. Thematische verdieping: Governance en Publiek vertrouwen

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

Bu ten reikwijdte

. **5.1.2.e** vertelt kort over de notitie en de verbreding van het thema publiek vertrouwen. Het gaat niet alleen om vertrouwen in toezicht, maar in de hele overheid. **5.1.2.e** legt uit dat de notitie geen eindpunt tracht te zijn, maar een startpunt aan de hand waarvan met elkaar verder verkend kan worden. **5.1.2.e** vult dit aan door op te merken dat het de bedoeling is om dilemma's te laten zien en ons kwetsbaar op durven stellen. Laat zien als inspectie waar je het soms ook niet weet. Na deze toelichting volgt een discussie waar verschillende inzichten worden gedeeld. **5.1.2.i**

5.1.2.e vat samen en ziet dat het van belang is ook onderling dit verder te bespreken. Hij vraagt het Bureau de notitie aan te vullen met de genoemde paradoxen en dilemma's en verder uit te werken hoe dit gesprek een stap verder gebracht kan worden, bijvoorbeeld door het op te nemen in het programma innovatie toezicht. **5.1.2.e** geeft aan dat dit voor de brief aan Staatssecretaris Knops eigenlijk twee paden betekent, namelijk 1) dat het voor vertrouwen ook van belang is om een goede governance geregeld te hebben en 2) de dilemma's laten zien waar toezichthouders voor staan en laten zien hoe hier mee omgegaan wordt. **5.1.2.i**

5.1.2.e stapt met instemming over naar de notitie over governance. Hij vertelt dat de IR binnenkort wordt uitgenodigd door de Raad van State om verder door te praten over ministeriële verantwoordelijkheid en inspecties.

5.1.2.e licht de notitie over governance kort toe en merkt op dat de ministeriële verantwoordelijkheid als zodanig voor de inspecties niet ter discussie staat, maar dat wat in de aanwijzingen voor de rijksinspecties staat wel wettelijk geregeld zou moeten worden. Naar aanleiding van de besprekpunten in de notitie wordt een discussie gestart. **5.1.2.i**

5.1.2.i

5.1.2.e stapt over naar de notitie over de ACU. De leden bedanken het bureau voor het inzicht. Het idee wordt geopperd om in het SGO ook aandacht te vragen voor toezicht en de toerusting daarvoor. **5.1.2.e** geeft aan dat het goed is om bij het eigen departement steunzenders, zoals de SG, te zoeken. Dit kan iedere inspectie zelf doen met in het achterhoofd ook de punten over publiek vertrouwen, de wet op de rijksinspecties en de governance.

5. Rondvraag en sluiting

5.1.2.e meldt dat het Toezichtfestival op 3 november door zal gaan. Door de coronamaatregelen heeft het team wel moeten besluiten dat het festival alleen online bij te wonen is. Het festival krijgt de vorm van een talkshow met verschillende elementen. **5.1.2.e** **5.1.2.e** en **5.1.2.e** verzorgen beide een Next level talk. **5.1.2.e** zal de prijs uitreiken voor de Verkiezing Handhaving en toezicht en **5.1.2.e** zal zorgen voor reflectie. Op de website www.toezichtfestival.nl komen filmpjes van toezichtcollega's beschikbaar die iets willen vertellen over hun project waar ze mee bezig zijn.

Op 21 oktober organiseert het bureau vanuit de maatschappelijke dialoog het webinar Corona: een impuls voor de vernieuwing van toezicht. **5.1.2.e**, **5.1.2.e** en **5.1.2.e** **5.1.2.e** zullen hier een bijdrage aan leveren. **5.1.2.e**

is gevraagd een prikkelende inleiding op het thema te geven.

Tot slot geeft **5.1.2.e** aan dat de Academie voor Toezicht ook zoveel mogelijk rekening probeert te houden met de nieuwe coronamaatregelen. De leertrajecten van de Academie voor Toezicht proberen we zo veel mogelijk te digitaliseren. Het is hierbij wel goed te realiseren dat het ontbreken van fysieke bijeenkomsten leidt tot mindere kwaliteit, denk aan kennismaken met collega's van andere inspecties, oefenen van gesprekstechnieken of in kleine groepjes doorpraten na een discussie. In gevallen waar dat tot grote vermindering van kwaliteit leidt, kan een enkele fysieke bijeenkomst noodzakelijk zijn. De leden worden hiervan op de hoogte gehouden.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte.

Inspectieraad

INSPECTIERAAD

Concept

IR 2020/11/02

Vergaderdatum en –tijd Dinsdag 10 november 2020, 14.30-17.00 uur

Vergaderplaats Webex, online

Aanwezig

5.1.2.e

1. Opening en vaststellen agenda

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

4. Thematische verdieping: gesprek met AEF over de doorontwikkeling van de samenwerking

5.1.2.e zit dit deel van de vergadering voor. 5.1.2.e geeft aan als doel van vandaag te zien om een stip op de horizon te maken. Wat is het maximaal haalbare in de samenwerking. Er is overeenstemming over de twee gedaanten van de IR die 5.1.2.e in de presentatie laat zien, namelijk aan de ene kant een Forum van IG's en aan de andere kant een samenwerking van organisaties. 5.1.2.e geeft aan deze gedaanten verder in te willen vullen. 5.1.2.e merkt hierbij op dat er wel een grens is aan de rekbaarheid van zijn inspectie. De twee verschijningsvormen herkent hij en wil daar op door ontwikkelen, maar vooral bij de samenwerking van organisaties wil hij meer gebruik kunnen maken van ad hoc coalities. Meerdere leden herkennen zich hierin. Er

moet energie bij een inspectie op zitten om een goede samenwerking aan te gaan. Niet altijd met alle inspecties alles samen doen. Het woord gelegenheidscoalitie valt.

5.1.2.e geeft aan dat het belangrijk is de concretisering op dit punt te zoeken en smart te zijn.

Na de inleiding worden de leden verdeeld over drie groepen om door te praten op een thema waar de samenwerking kan worden uitgediept. De drie thema's zijn: toezichtbeleid, opleiden & professionaliseren en innovatie. Per groep wordt de doelstelling, mogelijke invullingen en concrete bijdrage door de inspecties besproken.

Na de bespreking in de subgroepen koppelt elke groep terug wat is besproken.

5.1.2.e koppelt terug uit de groep toezichtbeleid. 5.1.2.e geeft aan dat er in de groep toezichtbeleid is gesproken over thema's die gezamenlijk opgepakt kunnen worden. Het zijn thema's die raken aan toezicht in het algemeen. De groep heeft een driedeling gemaakt in de thema's.

1) thema's die al lopen en waar we op door willen gaan. Dit zijn: governance, wet op de rijksinspecties en het stimuleren van publiek vertrouwen in toezicht.

2) thema's waar nog niet veel op loopt, maar zeker het oppakken waard zijn: kwaliteit van toezicht en verhouding beleid-toezicht. Voor kwaliteit van toezicht was de IR eerder al in gesprek met de markttoezichthouders. De inspecties zouden hier kunnen denken aan peer reviews, maar ook het ontwikkelen van een kader, een lijst van onderwerpen, zodat je een gemeenschappelijke taak ontwikkelt en die tevens kan dienen als menukaart om gelegenheidscoalities te vormen. Bij de verhouding beleid-toezicht is ook al het nodige gedaan, maar hier is de gedachte om dit ook meer in de Academie voor Toezicht mee te nemen. Ook zou het gesprek met beleid in den brede wat meer tot leven gebracht kunnen worden naast het gesprek dat de inspecties zelf al hebben op hun departement.

3) nieuwe onderwerpen. Hier kunnen thema's geagendeerd worden die inspectie overstijgend en ook andere inspecties raken. Deze thema's kunnen in gelegenheidscoalities opgepakt worden. Een voorbeeld is certificering.

5.1.2.e koppelt terug uit de groep professionaliseren & opleiden. 5.1.2.e geeft aan dat in de groep overeenstemming was over het idee dat er in de samenwerking liever een aantal dingen goed opgepakt worden dan dat er een heel parelsnoer aan samenwerkingen wordt opgetuigd. Samenwerking leidt alleen tot resultaten als de betrokken partijen er belang bij hebben. Er zijn zo een aantal activiteiten die IR breed kunnen worden opgepakt en een aantal activiteiten leent zich meer voor gelegenheidscoalities. De leertrajecten, als golden oldies, zijn een mooie activiteit om samen te blijven doen. Hier moet ook goed voor gezorgd blijven worden. Er moet daarnaast ook ruimte gemaakt worden om naar andere activiteiten te kijken. De netwerkfunctie zou hier nog meer aandacht mogen krijgen. Dit geldt voor zowel binnen als buiten de leertrajecten. Er kan dan gedacht worden aan het uitwisselen van strategieën van inspecties. Vanuit de strategie kun je proberen tot een common ground te komen en daar kan weer follow up aan gegeven worden door de strategen uit de inspecties naar te laten kijken en van te laten leren. Het zou mooi zijn als collega's meer kennis van toezicht in het algemeen en van elkaars inspectie krijgen en samen verder leren. Dit kan tevens helpen bij een wisselstroom van mensen tussen inspecties en andere toezichthouders.

5.1.2.e koppelt terug uit de groep innovatie. 5.1.2.e geeft aan dat in deze groep innovatie is opgevat als alles wat met vernieuwing en verandering te maken heeft. Op dit terrein ziet de groep dat er wel al informatie wordt uitgewisseld, maar dat iedere toezichthouder voor

zichzelf de bijbehorende spelregels ontwikkelt. De IR zou hier veel meer agendazettend mogen zijn. Er heerst nu nog wel eens een kramp om data in je werk te gebruiken, maar daar moeten we vanaf. Er zijn computers en die kunnen veel meer voorwerk doen, dan nu gebeurt. De groep stelt voor om een set van afspraken te maken voor het gebruik van data (bijv. ook in het kader van algoritmes en AI) in het toezicht. Dit zou dan een soort keurmerk van de IR moeten zijn. Burgers en bedrijven mogen er dan op vertrouwen dat er op een goede manier met data om wordt gegaan. De groep realiseert zich dat dit wel betekent dat er een goed gesprek aan de voorkant moet worden gevoerd. De groep gaat uit van het idee dat als we op innovaties verder willen komen, we dan ook krachten moeten bundelen. Ook op de sociale innovatie, de ontwikkeling van mensen in de organisatie, zou meer aandacht gevestigd moeten worden.

Na deze terugkoppelingen geeft 5.1.2.e aan dat er mooie stappen zijn gemaakt in het verdiepen van de samenwerking. De bedoeling is dat 5.1.2.e, 5.1.2.e en 5.1.2.e dit verder uitschrijven en hier een doenbare agenda van maken. Wat loopt al en waar zou nog ontwikkeling op kunnen plaatsvinden. 5.1.2.e merkt op dat het wel belangrijk daarbij is om expliciet te maken wat dit betekent voor de IR, ook qua productiecapaciteit.

1. Mededelingen

5.1.2.e zet de vergadering voort door verder te gaan met de mededelingen. Hier wordt de

- Update wetenschapsagenda toezicht. De update wordt ter kennisgeving aangenomen.

5.1.2.e meldt dat afgelopen vrijdag een brief aan de Kamer is gestuurd waarin staat dat er een inspectie op de Belastingdienst zal komen. Er wordt nu eerst naar een kwartiermaker gezocht.

5.1.2.e geeft een toelichting op de bijeenkomst met CAOP die op 18 november zal plaatsvinden. Er zal worden gewerkt met een binnen- en buitenring. Vanuit de inspecties zullen 5.1.2.e en 5.1.2.e deelnemen aan de binnenring. Daarnaast zullen ook 5.1.2.e, 5.1.2.e, 5.1.2.e, 5.1.2.e, 5.1.2.e, 5.1.2.e, 5.1.2.e en 5.1.2.e in de binnenring deelnemen. De deelnemers aan het webinar, de buitenring, kunnen participeren via de chat. Voor deelname aan de buitenring is een uitnodiging verstuurd. Deze zal ter herinnering nogmaals worden gestuurd.

5.1.2.e geeft aan dat de NVWA ook aan de orde is gekomen in de Kamercommissie van LNV. Hij is geschrokken van de woordkeuze en toon die Kamerleden gebruiken mbt de NVWA. Hij heeft dit ook bij de minister aangekaart. 5.1.2.e geeft aan dit te herkennen voor de Belastingdienst. Ze geeft aan dat 5.1.2.e zich hier ook over heeft uitgesproken.

5.1.2.e werpt de vraag op of hetgeen dat bij de Belastingdienst gebeurt met de instelling van een inspectie een beweging is van het instellen van meer inspecties op de uitvoering? 5.1.2.e geeft aan dat het wel kan leiden naar de vraag of uitvoering ook toezicht moet krijgen. De meerwaarde van de inspectie op de Belastingdienst zit in de extra tegenkracht in plaats van controle. Afgesproken wordt om het advies over het toezicht op de Belastingdienst de volgende keer op de agenda van de IR te zetten.

2. Bespreken en besluiten

- Het verslag van de vergadering van 6 oktober jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld.

- Brief aan Knops. **5.1.2.e** licht toe dat op basis van het gesprek in de vorige IR-vergadering de governance notitie is aangepast en een eerste opzet voor een brief aan Knops is gemaakt. Deze eerste versie van de brief is aan de IG's uit de werkgroepen Governance en Publiek vertrouwen voorgelegd. Naar aanleiding van deze bespreking wordt een nieuwe versie gemaakt. Hierbij zullen meteen de inzichten uit de evaluatie van de aanwijzingen meegenomen worden. **5.1.2.e** licht verder toe dat alle leden van de klankbordgroep het conceptrapport van de evaluatie deze week krijgen. Deze wordt op 19 november besproken in de klankbordgroep waar alle rijksinspecties onderdeel van uitmaken. Afgesproken wordt dat **5.1.2.e** het conceptrapport ook naar alle betrokken IR leden stuurt. Voor de brief is het verder van belang dat op 18 november een AO Rijksdienst in de TK gepland staat waarbij de reactie van Knops op de eerste brief van de IR staat geagendeerd en de reactie op de brief van **5.1.2.e**. Ook dit willen we graag meenemen in de nieuwe brief aan Knops. Het bureau verwacht in de tweede helft van november de brief voor een schriftelijke ronde langs de IR leden te kunnen sturen.
- Corona update. **5.1.2.e** licht kort de belangrijkste punten uit de notitie toe. Op verzoek van het DB is een nieuwe uitvraag gedaan bij alle leden van de IR om zo een update te maken van de omgang met de coronamaatregelen. Alle inspecties lijken hun weg gevonden te hebben in de omgang met de coronamaatregelen. Er heerst nu vooral ook de overtuiging dat het toezichtwerk door moet kunnen gaan en daar worden de best passende manieren voor gezocht. Het valt overigens op dat veel inspecties ook aangeven er weinig werk is weggefallen door het stilleggen van terreinen, maar dat er ook juist vaak werk bij is gekomen. Het is verder goed om te melden dat met BZK is gekeken om de rijksbrede richtlijnen aan te passen voor het toezicht, omdat in de richtlijn nog een oude tekst stond. Dat is inmiddels gebeurd en is in werking. Afgesproken wordt dat deze tekst in de IR gedeeld wordt. **5.1.2.e** geeft aan dat er binnen **5.1.2.e** ook discussie is over de thuiswerkvergoeding voor collega's die de laatste maanden noodgedwongen moesten thuiswerken in relatie tot collega's die de afgelopen maanden juist uit huis zijn blijven doorwerken. Nu is hierover gezegd dat ministeries zelf kunnen beslissen hoe hier mee om te gaan, dus of er nog een extra beloning moet komen voor de mensen die juist uit huis zijn blijven werken. Het zou mooi zijn als hier wat meer regie op komt. Ook tussen de toezichthouders is het goed om uit te wisselen of er nog een extra vergoeding komt. **5.1.2.e** vraagt **5.1.2.e** om contact hierover op te nemen met BZK.

3. Collegiale consultatie

Komt te vervallen ivm gesprek met AEF.

5. Rondvraagen sluiting

5.1.2.e wil graag een mooie samenwerking tussen de Inspectie OE en de Douane onder de aandacht brengen. De Douane had vorige week een terracotta beeld onderschept dat beschermd en bedreigd erfgoed bleek te zijn. Dit is nu teruggeven aan **5.1.2.e**.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte.

Inspectieraad

INSPECTIERAAD

Concept

IR 2020/12/02

Vergaderdatum en –tijd Dinsdag 1 december 2020, 14.30-17.00 uur

Vergaderplaats Webex, online

Aanwezig

5.1.2.e

Afwezig

5.1.2.e

1. Opening en vaststellen agenda en mededelingen

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

5.1.2.e meldt dat hij vorige week samen met 5.1.2.e een kennismakingsgesprek heeft gehad met de 3 SG's 5.1.2.e

die vanuit het SGO toezicht in hun portefeuille hebben. Dit was een goed gesprek. Afgesproken is om 2 a 3 keer per jaar bij elkaar te komen. De SG's maken ook graag een keer met de gehele IR kennis. 5.1.2.e zal worden uitgenodigd om een keer in het SGO te komen vertellen over de brief van de IR.

5.1.2.e blikt kort terug op de sessie met het CAOP. Als voorbereiding hiervoor was een mooie notitie geschreven door o.a. 5.1.2.e. Hoewel er weinig nieuwe punten werden gedeeld, was het wel een fijn podium. Het ging ook niet zozeer om de inspecties zelf, maar om de maatschappelijke ontwikkelingen waar de overheid en ook de inspecties mee te maken hebben en een manier moeten vinden om mee om te gaan. Aan BIR wordt gevraagd het verslag te delen met de IR. (Zie bijlage bij dit verslag).

5.1.2.e meldt dat ILT een quickscan heeft gemaakt van de verkiezingsprogramma's. Deze is ter informatie bij de stukken gevoegd. Opvallend is dat het CDA pleit voor een wet op de rijksinspecties. **5.1.2.e** meldt dat BIR ook een analyse maakt van de verkiezingsprogramma's gericht op toezicht in het algemeen.

5.1.2.e meldt dat er bij JenV een nieuwe toezichthouder wordt opgericht, namelijk de Autoriteit kinderpornografische en terroristische content. De bedoeling is dat deze autoriteit content van het internet kan verwijderen. Dit kan een lastige taak zijn, omdat het ook schuurt met de vrijheid van meningsuiting. Het initiatief hiervoor komt uit Europa en vanwege de eisen die aan de onafhankelijkheid worden gesteld, zal het de vorm van een zbo krijgen.

2. Bespreken en besluiten

- Het verslag van de vergadering van 10 november jl. **5.1.2.e** merkt op dat bij punt 5 in het verslag de woorden 'vorige week' beter geschrapt kunnen worden, omdat het anders lijkt alsof alles in 1 week is gebeurd. Dit is niet zo. **5.1.2.e** vraagt naar aanleiding van het verslag of het advies over toezicht op de Belastingdienst misschien volgende keer in de IR kan worden besproken. **5.1.2.e** stemt hiermee in, wijzend op het AO over de Belastingdienst van 2 december dat dan misschien ook meteen meer inzicht geeft.
- Terugblik gesprekken AR, WRR, No en OVV. Verschillende leden die bij de gesprekken aanwezig waren beamen dat de gesprekken erg constructief waren. **5.1.2.e** meldt bijvoorbeeld dat met de WRR goed kon worden gesproken over een wettelijke regeling voor inspecties en in het gesprek met de OVV bood **5.1.2.e** aan om de roep om een betere waarborging van de onafhankelijkheid van inspecties actief te ondersteunen. **5.1.2.e** vat samen dat het mooie gesprekken waren en dat er redelijk veel steun is voor het gedachtegoed van de IR. Ook meldt **5.1.2.e** dat op 8 december a.s. een webinar door de Raad van State georganiseerd zal worden over de onafhankelijkheid van de rijksinspecties. **5.1.2.e** en **5.1.2.e** zullen hier aan deelnemen.
- Brief aan Knops. **5.1.2.e** meldt dat het oorspronkelijke plan was om te wachten op het rapport over de evaluatie van de aanwijzingen om daar de brief van de IR nog aan aan te passen. BZK heeft inmiddels laten weten dit rapport niet onderhands te willen delen. Dit betekent dat hier ook geen verwijzing naar gemaakt kan worden in de brief. De conceptbrief ligt nu voor commentaar bij alle IR leden.

3. Collegiale consultatie

- Herbezinning NVWA. **5.1.2.e** vertelt kort over de inhoud en het proces rond het herbezinningsdocument. Er ontstaat een gesprek waarbij in ieder geval wordt geconcludeerd dat er geen quick fix is voor de situatie bij de NVWA. Verschillende punten passeren de revue, zoals de politieke dynamiek, de relatie met de minister en met de Kamer, rolverdeling en rolvastheid, het verbeteren van de verantwoording, maatschappelijke acceptatie en EU als opdrachtgever. De IR leden delen hun ervaringen op deze punten. **5.1.2.e** noemt in het kader van de driehoek opdrachtgever, opdrachtnemer, eigenaar de Ambtelijke Commissie Uitvoering en het rapport Werk aan uitvoering. **5.1.2.e** geeft hierop aan dat hij wel graag het onderscheid tussen uitvoering en toezicht ziet en dat een inspectie ook anders behandeld moet worden dan een uitvoerder. Aan de hand hiervan

ontstaat een gesprek over de verschillen tussen uitvoering en toezicht. Alle leden zijn het erover eens dat het woord 'opdrachtgever' niet past bij het toezicht. Ook lijkt het erop dat inspecties vaker de ruimte hebben om te kiezen waar toezicht het best kan worden ingezet, hoewel er ook bij inspecties soms een wettelijke verplichting is om toezicht te houden. Verder werken toezichthouders vanuit het maatschappelijk belang. Ook hier is verantwoording erg van belang. Een toezichthouder moet rekenschap afleggen over welke keuzes je hebt gemaakt. In dit kader meldt **5.1.2.e** dat de Algemene Rekenkamer momenteel onderzoek doet bij Inspectie SZW naar welke afweging in het toezichtbeleid is gemaakt tijdens de coronamaatregelen. De IR praat graag nog eens door over het maken van keuzes en het afleggen van de bijbehorende verantwoording.

- Corona update. **5.1.2.e** licht de aanpassing van de tekst mbt toezicht in de nieuwe rijksbrede richtlijnen toe. Deze aanpassing laat zien dat veel terreinen en activiteiten waar inspecties toezicht op houden gewoon doorgaan en dat het daar ook belangrijk blijft dat publieke belangen geborgd worden. Met betrekking tot de vraag over of er ook een vergoeding zou komen voor mensen die juist niet thuis hebben gewerkt, meldt **5.1.2.e** dat het niet de bedoeling is dat hier een groepsbeloning voor komt. BZK heeft aangegeven dat hier wel in specifieke situaties een bijzondere beloning kan worden toegekend. Maar dit gaat om individuele afwegingen.

4. Thematische verdieping: Inspectieview en Innovatie- en datalab (IDlab)

5.1.2.e, **5.1.2.e**, **5.1.2.e** en **5.1.2.e** sluiten voor dit punt van de vergadering aan. **5.1.2.e** geeft een presentatie over het ILT datalab. **5.1.2.e** licht toe dat het datalab er is om de ILT effectiever en efficiënter te maken. Er wordt bijvoorbeeld ook gekeken naar de toepassing van AI. AI staat vaak te boek als iets engs, maar dat komt doordat mensen het niet snappen. Het is dus van belang goed uit te leggen wat hiermee gedaan wordt. Daarbij heeft ILT ook een toetsingskader gemaakt voor verantwoord gebruik van data en AI, wat door ADR is getoetst en voor het eerst met succes is gebruikt voor selectie van inspecties in de binnenvaart. Dit is een mooie stap.

5.1.2.e presenteert daarnaast ook de stand van zaken van Inspectieview. Hij legt uit dat Inspectieview eigenlijk een middel is om informatie-uitwisseling tussen inspecties mogelijk te maken. Er zijn al veel partijen die informatie beschikbaar stellen via Inspectieview. Het is een soort portal, dus de data zitten niet allemaal in één opslag. Inspectieview is op drie onderdelen actief, namelijk bedrijven, milieu en binnenvaart. ILT is opdrachtnemer voor het systeem, maar de financiële last wordt gezamenlijk gedragen. Op de vraag of veel inspecteurs gebruik maken van Inspectieview legt **5.1.2.e** uit dat er hier nog wel wat te winnen is. Sommige inspecteurs hebben de handigheid en gebruiken het dus goed, maar de verhouding tussen wat er in Inspectieview aan data zit en wat er wordt opgevraagd kan beter. **5.1.2.e** vraagt of het mogelijk is de inspecteurs meer te helpen om het te kunnen gebruiken. Het is ook van belang ervan bewust te zijn dat dit de rol van de inspecteur ook raakt. **5.1.2.e** is het hiermee eens. Er wordt een verandering gemaakt naar meer informatiegestuurd werken. **5.1.2.e** ziet ook dat de sfeer rond Inspectieview echt al is verbeterd. **5.1.2.e** legt uit dat gegevens intussen ook beter kunnen worden geregistreerd in Inspectieview.

Een aantal IR leden geeft aan graag nog een keer verder door te praten over het IDlab en Inspectieview in hun organisatie. Hier zullen aparte afspraken voor worden gemaakt.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte .

5. Rondvraagen sluiting

5.1.2.e vraagt of het mogelijk is een keer in de IR door te praten over de Brexit en ieders ervaringen hiermee. **5.1.2.e** geeft aan dit een goed idee te vinden als het als een soort evaluatie wordt aangepakt. **5.1.2.e** vraagt aan BIR om een voorverkenning hierop te doen.

5.1.2.e vraagt naar de stand van zaken van het traject met AEF over de samenwerking in de IR. **5.1.2.e** licht toe dat AEF aan de slag is gegaan met alles wat ze in de IR vergadering van 10 november hebben opgehaald en dat hierover in januari wordt teruggekoppeld middels een plan en aanzet voor verdere samenwerking. In april zouden we het traject helemaal af kunnen handelen.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte.

Inspectieraad

INSPECTIERAAD

Concept

IR 2021/01/02

Vergaderdatum en –tijd Dinsdag 19 januari 2021, 14.30-17.00 uur

Vergaderplaats Webex, online

Aanwezig

5.1.2.e

1. Opening en vaststellen agenda en mededelingen

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

5.1.2.e meldt dat AEF om 15.30u zal aansluiten en dat 5.1.2.e agendapunt 4 dan zal voorzitten. Hiervoor is gekozen omdat zo de regie in eigen handen is en 5.1.2.e ook de bespreking met AEF vanuit het DB heeft opgepakt. 5.1.2.e stelt voor ook een keer zonder AEF over het voorstel te spreken. De voorzitter geeft aan hier wel in mee te willen gaan. Er was nog geaarzeld over wat te doen met het stuk dat AEF aan het DB had voorgelegd. Er is aan AEF meegegeven dat het DB teleurgesteld was in de mate van concreetheid van het advies. Hier is het stuk nog iets op aangepast. Wel wilde het DB AEF de kans geven om het stuk vandaag te presenteren zodat de IR leden vragen kunnen stellen. Het is aan de IR daarna te kijken wat hier verder mee gedaan kan worden.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

- Mededelingen: **5.1.2.e** meldt dat zij met **5.1.2.e** en **5.1.2.e** heeft gesproken over de portefeuille digitalisering. In de volgende IR vergadering willen de portefeuillehouders graag met een voorstel hiervoor komen om te bespreken. Ook meldt **5.1.2.e** dat AT volgend jaar 20 jaar bestaat. In die tijd is er tussendoor nooit echt een gesprek geweest over taken, functie en financiering. Vroeger stond AT bekend om de veilingen, nu gaat het veel meer over digitalisering. Dit vraagt om een andere vorm en structuur van AT. Hier wordt dit jaar een gesprek over georganiseerd. Als laatste punt meldt **5.1.2.e** dat er binnen het departement veel support is voor het invullen van gelijkwaardige rollen in de driehoek.

5.1.2.e deelt mee dat er vanaf 1 februari een nieuwe hoofdinspecteur zal starten bij **5.1.2.e** en dat **5.1.2.e** **5.1.2.e** is geworden. Ook vertelt **5.1.2.e** dat IGJ al een aantal jaren bezig is met een ICT project genaamd SPEK dat speciaal voor IGJ is gemaakt. In december jl. is besloten met de ontwikkeling en implementatie hiervan te stoppen en is de minister hier ook over geïnformeerd. Er wordt nu onderzoek gedaan naar wat er precies verkeerd is gelopen en wat bestuurlijk ook anders gedaan had moeten worden. Er is een bedrag van €35 miljoen mee gemoeid. Het stoppen had veel impact voor de organisatie, maar heeft aan de andere kant ook rust gebracht **5.1.2.e** en **5.1.2.e** bedanken **5.1.2.e** voor het delen en vragen beide om de lessons learned te delen. **5.1.2.e** doet dit graag zodra de informatie beschikbaar is. **5.1.2.e** biedt zijn hulp aan, aangezien de NVWA een vergelijkbare situatie eerder ook aan de hand heeft gehad. Ook **5.1.2.e** biedt hulp aan vanuit zijn rol als **5.1.2.e**. **5.1.2.e** spreekt haar waardering hiervoor uit. Verder meldt **5.1.2.e** dat het misschien niet altijd lukt om aanwezig te zijn bij de IR vergadering vanwege de drukte, maar zal het wel proberen.

5.1.2.e meldt dat hij graag binnen de IR aandacht zou willen besteden aan de kabinetsreactie op de POK. Hierin wordt ook verwezen naar de rijksinspecties. De andere leden zouden dit ook waarderen. **5.1.2.e** vraagt BIR dit voor te bereiden voor de volgende IR vergadering.

5.1.2.e meldt dat per 1 januari jl. de DG Douane officieel is ingesteld. Volgend jaar bestaat Douane 425 jaar. Ook vertelt **5.1.2.e** dat er hard gewerkt is om de Brexit per 1 januari goed te laten verlopen. De samenwerking met de andere inspecties loopt erg goed. Ze weten elkaar goed te vinden.

5.1.2.e haalt ook de kabinetsreactie op de POK aan. Zij geeft aan dat het positief is dat er aandacht is voor overheidsinformatie en het toezicht erop, maar het stelt de inspectie OE wel voor een uitdaging. De mensen die dit moeten uitvoeren zijn er immers nog niet. **5.1.2.e** meldt dat **5.1.2.e** de NVWA intussen heeft verlaten. Zij wordt per 1 maart benoemd als **5.1.2.e**. Besloten is om haar oude functie bij de NVWA niet in te vullen zodat één managementlaag er tussenuit kan worden gehaald.

5.1.2.e meldt dat hij komende donderdag als spreker te gast zal zijn op de Nieuwjaarsbijeenkomst van Vide. Hij zal daar een reactie geven op de videoboodschap van **5.1.2.e**.

2. Bespreken en besluiten

- Het verslag van de vergadering van 1 december jl. wordt vastgesteld met inachtneming van de opmerking dat **5.1.2.e** wel aanwezig was bij deze vergadering.

- Vervolg op de tweede brief aan stas Knops. **5.1.2.e** neemt nog even in herinnering dat de IR op 10 december jl. de tweede brief aan Knops heeft gestuurd. De Kamer had eerder al om een op de eerste brief aan de staatssecretaris gevraagd. De bedoeling is dat de staatssecretaris deze maand nog een brief naar de Kamer stuurt met daarin zijn reactie op zowel de eerste als de tweede brief van de IR. Op ambtelijk niveau is er al overleg geweest over deze reactie. Dit lijkt vooralsnog positief. **5.1.2.e** meldt dat in dit kader afgelopen week de werkgroepen Governance en Publiek vertrouwen al bij elkaar zijn geweest en dit heeft geresulteerd in de bijgevoegde notitie. 3 punten zijn hierin van belang. 1) **5.1.2.e** roept alle leden op om de eigen minister en ^{5.1.2.e} op de hoogte te brengen van de stand van zaken en ook bij hen draagvlak te vragen. 2) Er wordt voorgesteld om met een aantal thema's verder aan de slag te gaan. De vraag is wie hier aan mee willen werken in een werkgroep. 3) Er wordt nagedacht hoe we dit gedachtegoed nog verder kunnen verspreiden. Ook hier kunnen IG's zich voor aanmelden of ideeën voor aanleveren. **5.1.2.e** stelt voor om de werkgroepen voort te zetten die er al zijn. **5.1.2.e** wil zich graag aanmelden voor de werkgroep kwaliteitsborging. **5.1.2.e** vraagt de andere IR leden zich eventueel de komende tijd aan te melden bij BIR en vraagt aan BIR het initiatief te nemen voor een volgende slag met de aangemelde IG's. **5.1.2.e** geeft wat betreft het thema financiering aan dat de ILT de agentschapstatus zal verlaten en een dienst zal worden van het ministerie. Daarbij is het gevolg voor de financiering nog wel een vraagstuk. Ook andere leden spelen op dit moment met het vraagstuk van financiering van hun inspectie. De vraag is om hier ervaringen op te delen. BIR zal dit meenemen in de werkgroepen.
- Terugblik webinar RvS. Het verslag geeft hier een goede weergave van. Verder geen opmerkingen.
- Quicksan verkiezingsprogramma's. Geen opmerkingen **5.1.2.e** wil wel opmerken dat ze het fijn vond dat dit stuk gemaakt is.
- Voortgangsrapportage van het programma 'Merkbaar betere regelgeving en dienstverlening voor bedrijven 2018-2021. Geen opmerkingen.
- Podcast met **5.1.2.e**. Geen opmerkingen.

3. Collegiale consultatie

- Toezicht in tijden van Corona.
De IR leden delen hun ervaringen. De algemene lijn is dat alle inspecties nog het uitgangspunt van ja, mits aanhouden. De noodzaak om toezicht te blijven houden, is wel duidelijk. Ook bij de mensen op de werkvloer. Hoewel het soms toch apart blijft om aan de ene kant te moeten zeggen dat het belangrijk is om thuis te werken (voor de kantoorcollega's) en aan de andere kant de inspecteurs op pad gaan. De meeste inspecties werken ook met protocollen, zodat duidelijk is welke afwegingen gemaakt kunnen worden. Dit moet inspecteurs bescherming bieden. En als zij de situatie ter plekke te risicovol inschatten, dan kunnen ze de inspectie stoppen en het terrein verlaten.
5.1.2.e merkt op dat vooruitkijkend naar de maatregel van een avondklok, dit zou betekenen dat de halve dienst een ontheffing nodig heeft. Ook andere inspecties hebben hier mee te maken.
5.1.2.e merkt op dat veel collega's het nu zwaar hebben met het thuisonderwijs van de kinderen. Bij IJenV zijn ze daarom coulant in het naar voren schuiven van werk. Het kan zijn dat onderzoeken hierdoor uitlopen. Ook andere leden herkennen dit.

5.1.2.e geeft aan nav de veranderde situatie door Corona bezig te zijn met een nieuwe risico-inschatting. Ook ILT heeft een nieuwe risicoanalyse gemaakt. Een aantal leden vraagt om deze analyses te delen zodat zij hier hun voordeel mee kunnen doen. Afgesproken wordt dat iedere inspectie die een nieuwe risicoanalyse heeft deze naar BIR doorstuurt zodat BIR deze bij elkaar kan verzamelen.

- Advies toezicht op de Belastingdienst. Door tijdsdruk is er niet veel tijd om dit punt te bespreken. 5.1.2.e stelt voor om het dan naar de volgende vergadering door te schuiven. Zij wil het dan ook met bespreekpunten voorbereiden. 5.1.2.e vindt dit een goed idee. Wellicht ligt de brief van Vijlbrief er dan ook en kan deze meegenomen worden in de bespreking.

4. Thematische verdieping: Samenwerking in de IR (onderzoek AEF)

5.1.2.e heet 5.1.2.e, 5.1.2.e, 5.1.2.e en 5.1.2.e welkom voor dit agendapunt. 5.1.2.e geeft voor dit deel het stokje over aan 5.1.2.e.

5.1.2.e legt eerst uit dat in het overleg met het DB keuzevarianten aan de notitie zijn toegevoegd. Zijn advies is om hier keuzes op te maken. Waar zit de grootste consensus in de groep. Vanuit AEF zal in dit gesprek vooral duwvermogen worden geleverd door scherp te vragen op punten te vragen. 5.1.2.e geeft een presentatie van de inzichten van AEF die ook in de notitie staan verwerkt. De IR heeft gedeelde ontwikkelopgaven en vraagstukken. Het is goed om hier ook een passende samenwerkingsvorm bij te kiezen en uit te spreken wat de ambitie is. Welke maatschappelijke outcome wil de IR behalen? AEF ziet naar aanleiding van de gesprekken die ze hebben gevoerd een grote waardering bij alle leden voor wat er nu al is. Om de maatschappelijke opgave die er nu, in de huidige samenleving, ligt voor toezicht te kunnen behalen is samen optrekken van belang. De variant van het strategisch collectief, zoals beschreven in de notitie van AEF, lijkt hiervoor het best passend. 5.1.2.e laat weten dat differentiatie in deze varianten ook mogelijk is. Zijn advies is wel om in ieder geval een gedeelde strategische ambitie vast te leggen.

Zowel 5.1.2.e als 5.1.2.e spreken hun waardering uit voor het stuk van AEF. Het valt hen beiden echter op dat niet duidelijk is wat de inspecties die (buitengewoon) lid zijn van de IR precies bindt. Er mist een reflectie van AEF op de heterogeniteit van de groep. 5.1.2.e geeft hierop aan dat uit de gesprekken wel is gebleken dat de groep zoals het nu is, wordt gewaardeerd, omdat er thema's spelen die iedereen raken en van elkaar geleerd kan worden. Of de organisaties nu op elkaar lijken of niet. 5.1.2.e geeft hierop aan dat in zijn ogen de heterogeniteit van de groep een gegeven is. Dit hoeft niet erg te zijn. Je moet niet op de verschillen focussen, maar elkaar juist vinden op de gezamenlijke ambities. Deze moet je gemeenschappelijke kunnen definiëren. 5.1.2.e geeft aan eventueel in het lidmaatschap ook variatie aan te kunnen brengen. 5.1.2.e geeft echter aan in samenwerkingsverbanden geen verschillen te willen creëren. Ook zou een gezamenlijke ambitie naar haar mening beter zijn, om te voorkomen dat je steeds moet bijdragen aan ambities van anderen. 5.1.2.e geeft aan ook wel meerwaarde te zien in losse verbanden waarbij je het ene project oppakt met de ene inspectie en het andere met de andere inspectie. 5.1.2.e adviseert hierbij wel een minimale strategische ambitie. 5.1.2.e geeft aan even buiten de varianten om wel wat concreter en ambitieuzer dingen in IR verband op te willen pakken. Ook 5.1.2.e sluit zich hier bij aan. De activiteiten die er nu lopen, zoals ook het Programma Innovatie Toezicht, zouden naar hun mening zeker behouden moeten blijven en wellicht nog wat ambitieuzer kunnen worden geformuleerd.

5.1.2.e geeft nogmaals aan dat het goed zou zijn om een collectieve footprint te kiezen. Zodat je een boodschap namens de groep af kunt geven over toezicht in het algemeen. Als groep sta je sterker in Den Haag. 5.1.2.e vraagt naar aanleiding hiervan of de IR als groep relevanter kan worden als er wat meer ambitie in komt en we scherper zijn op onszelf. 5.1.2.e is hier van overtuigd. Hij waarschuwt dat je anders door anderen ingehaald kunt worden en je dan dingen opgelegd kunnen worden.

5.1.2.e merkt op dat het niet alleen om onze eigen ambities gaat, maar dat het vooral ook belangrijk is te kijken naar wat er maatschappelijk van ons als toezichthouders wordt gevraagd. 5.1.2.e geeft aan dat het ambitieniveau van de IR wat scherper moet zijn om aan de huidige maatschappelijke opgave te kunnen voldoen.

5.1.2.e rondt af door aan te geven dat het lijkt dat de ambities niet zo ver uit elkaar liggen, maar dat de scherpste daarop nog wel verdere bespreking vergt. De IR zal bij AEF terugkomen.

5.1.2.e dankt 5.1.2.e, 5.1.2.e en 5.1.2.e voor hun bijdrage en geeft het stokje weer terug aan 5.1.2.e

5.1.2.e blikt kort terug en merkt op dat sommige IR leden wat stiller waren. Ook viel op dat de indeling naar varianten niet verhelderend werkte. Buiten de varianten om, vat 5.1.2.e de discussie als volgt samen: Ga niet naar een uitbreiding van de IR met bijvoorbeeld het markttoezichthoudersberaad, maar blijf bij de rijksinspecties en houdt ruimte voor actoren die ook hun voordeel ermee kunnen doen om aan te sluiten. Formuleer de gezamenlijke ambitie op wat we nu doen en bekijk of je dit nog wat kunt uitbreiden. Als we zeggen dat we op het punt van de collectieve ambitie nu al zijn waar we willen zijn, dan heeft de evaluatie in ieder geval opgeleverd dat we niet heel veel hoeven te veranderen.

5.1.2.e en 5.1.2.e geven beiden aan wel ook aandacht te willen hebben voor het perspectief van buiten. AEF is volgens hen hier duidelijk in geweest, door aan te geven dat de IR meer naar buiten gericht moet zijn als we relevant willen zijn. De strategische footprint moet vanuit de opgave worden gezien en niet vanuit het interne.

5.1.2.e vindt dit een terecht punt en wil dit graag meenemen in de verdere bespreking. De leden delen de samenvatting van 5.1.2.e. 5.1.2.e stelt voor om vanuit het DB en BIR een voorstel te doen voor verdere bespreking. 5.1.2.e geeft hierbij aan wel graag zonder AEF door te willen praten. Ook geeft ze aan dat de collectieve opgave niet mag conflicteren met de primaire opgave. 5.1.2.e stelt dit nog scherper: de gemeenschappelijke ambitie, moet de primaire ambitie ondersteunen. Dit wordt meegenomen.

5. Rondvragen sluiting

5.1.2.e, Buiten reikwijdte .

Inspectieraad

INSPECTIERAAD

Concept

IR 2021/02/02

Vergaderdatum en –tijd Dinsdag 2 maart 2021, 14.30-17.00 uur

Vergaderplaats Webex, online

Aanwezig

5.1.2.e

Afwezig

5.1.2.e

1. Opening en vaststellen agenda en mededelingen

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

- Mededelingen: 5.1.2.e meldt dat 5.1.2.e tot 5.1.2.e is benoemd. Ook heeft IGJ het jaaroverzicht 2020 al gepubliceerd. Daarnaast vertelt 5.1.2.e dat in het kader van een nieuwe taak voor IGJ 30 nieuwe collega's zijn aangetrokken. Hierbij is rekening gehouden met het diversiteitsbeleid en dat is succesvol gelopen. 1/3 van de nieuwe collega's voldoet aan de diversiteitscriteria. Meerdere IG's delen naar aanleiding hiervan hun ervaringen en vragen 5.1.2.e de naam van het bureau dat IGJ heeft geholpen te delen. 5.1.2.e meldt dat het Jaarplan van AT aan de Kamer is aangeboden. 5.1.2.e meldt dat hij de jaarrapportage 2020 aangeboden heeft aan de minister en dat deze binnenkort naar de Kamer zal worden gestuurd. 5.1.2.e meldt dat de vacature voor de IG van NVWA langer is opengesteld. Daarnaast meldt 5.1.2.e dat er vandaag uitspraak is gedaan in de rechtszaak over fipronil in

eieren. De pluimveehouders hebben in deze zaak ongelijk gekregen. Dit is voor de NVWA een opluchting.

5.1.2.e meldt dat in het kader van kwaliteit, als onderwerp van algemeen toezichtbeleid, hij een groepje zal vormen met 5.1.2.e en 5.1.2.e om verder na te denken over kwaliteitstoetsing bij elkaar. Mochten andere IR-leden hier nog bij aan willen sluiten dan kan dit. In de IR van 30 maart zal een eerste opzet worden gedeeld.

5.1.2.e meldt dat zij bij een aantal collega IR-leden heeft gebuurd om naar ervaringen te vragen met het aantrekken van nieuwe collega's. Zij houdt zich nog aanbevolen voor tips.

5.1.2.e geeft hierbij aan dat ILT voor de werving van nieuwe collega's zich had aangesloten bij RWS.

5.1.2.e dat zij nu toch online aan het kennismaken is met de bestuurders van de markttoezichthouders. Zij geeft aan dat de bestuurders graag weer een keer afspreken met de IR. Zij zal dit in het DB inbrengen. Daarnaast geeft ze aan dat de ANVS toe wil naar een Staat voor het brede stralingsterrein. Dit zou dus niet alleen vanuit de ANVS moeten komen, maar samen met andere inspecties die taken hebben in de stralingstoepassing.

5.1.2.e meldt dat binnenkort het rapport van de cie Van Aartsen zal verschijnen mbt de omgevingsdiensten. Dit kan ook gevolgen hebben voor de inspecties. Verder meldt 5.1.2.

5.1.2.e dat er verschillende partijen zijn die graag nog een keer bij de IR worden uitgenodigd, te weten: de portefeuillehouders van het SGO-toezicht, 5.1.2.e en 5.1.2.e.

- Besluitenlijst DB. De IR-leden geven aan het fijn te vinden dat de besluitenlijst wordt gedeeld.
- Nieuwsbrief BIR. 5.1.2.e geeft haar complimenten voor deze nieuwsbrief.
- Vacatures IG NVWA en ISZW. 5.1.2.e merkt op dat er verschillen zitten in de vacatureteksten. Het is goed om hier bewust van te zijn.

2. Bespreken en besluiten

- Het verslag van de vergadering van 19 januari jl. wordt vastgesteld met inachtneming van de opmerking van 5.1.2.e om de zin "De mensen die dit moeten uitvoeren zijn er immers nog niet" op p.2, te schrappen.
- Vervolgacties brief aan stas Knops. De voorzitter meldt dat hij met 5.1.2.e heeft gesproken. Uit dit gesprek is gekomen dat er ruimte is om door te gaan met de punten die ook door Knops in zijn reactie naar de Kamer zijn genoemd, namelijk governance en de financiering van inspecties. BZK gaat hier graag een samenwerking op aan met de IR.

3. Collegiale consultatie

- Toezicht in tijden van Corona.
De IR leden delen hun ervaringen. 5.1.2.e vertelt dat IGJ ook toezicht houdt op het proces van vaccineren. Verder heeft IGJ samen met NZa een stevige brief aan ministers Van Ark en De Jonge gestuurd met daarin dringende aanbevelingen om voorbereidingen te treffen voor een grotere druk op de zorg. Dit signaal is aangekomen. Ook vertelt 5.1.2.e dat zij in een technische briefing aan de Kamer de rol van IGJ heeft toegelicht bij het Draaiboek 'Triage op basis van niet-medische overwegingen voor IC-opname ten tijde van fase 3 in de COVID-19

pandemie'. IGJ moet gezien worden als een critical friend in deze crisis. Kritisch blijven is belangrijk. IGJ doet verslag van wat inspecteurs in het veld zien, maar het blijft aan de politiek om keuzes te maken. De IR-leden delen hierop onderling wat ervaringen hoe signalen het beste kunnen worden gebracht.

5.1.2.e geeft aan dat er inmiddels al meer dan 10.000 meldingen binnen zijn gekomen mbt corona. Het gaat dan bijvoorbeeld om meldingen waarbij de 1,5 m afstand niet gewaarborgd kan worden in het werk. Wellicht dat deze cijfers leiden tot meer druk op toezichthouders om te handhaven.

5.1.2.e ziet in deze tijd toch ook een positieve kant op de ontwikkeling van toezicht. Het toezicht op afstand neemt een vlucht.

5.1.2.e wijst nog even op de afspraak om risicoanalyses te delen. BIR had gevraagd dit op het netwerk publiek toezicht te delen, maar aangezien het brede palet van mensen die hier toegang toe hebben, heeft de ANVS besloten dit niet te doen. Stukken kunnen wel met BIR gedeeld worden.

- Meerjarenperspectief IJenV

5.1.2.e merkt op dat het mooi is dat IJenV de maatschappelijke opgave centraal wil stellen. **5.1.2.e** geeft aan dat er in het meerjarenperspectief doelstellingen staan die ook voor andere inspecties bruikbaar kunnen zijn. Hij deelt dit dan ook graag om anderen te inspireren. De IR-leden waarderen dit. Ook ontstaat een gesprek over hoe zo'n product nu het beste in- en extern kan worden gecommuniceerd.

4. Thematische verdieping

- Toezicht op de Belastingdienst

5.1.2.e licht toe dat in de vorige vergadering is afgesproken dat het advies over toezicht op de Belastingdienst en de communicatie hierover aan de Kamer vandaag zouden worden besproken. Helaas kan **5.1.2.e** vandaag echter niet bij de IR zijn en dus is besloten dit punt naar de vergadering van 30 maart te verschuiven. Wel staat vandaag op de agenda om de punten van externe huisvesting en de niet-deelname aan de Bestuursraad te bespreken, omdat dit gevolgen kan hebben voor de onafhankelijkheidsbeleving van de bestaande inspecties.

De IR-leden gaan het gesprek hierover met elkaar aan door te vertellen hoe het bij hen geregeld is. Er zijn verschillen. Zo maken sommige inspecties wel deel uit van de bestuursraad en anderen niet.

5.1.2.e geeft zelfs aan dat zij normaal geen lid van de Bestuursraad is, maar in deze coronacrisis wel deelneemt. De verschillen zien we ook terug bij de huisvesting. Voor alle varianten zijn voor en nadelen te benoemen. De IR-leden zijn het erover eens dat het in ieder geval belangrijk is goede toegang te hebben tot de top van het departement. Het gaat er uiteindelijk om dat je gezaghebbend kunt zijn en je rol als toezichthouder goed kunt vervullen. **5.1.2.e** meldt nog dat voor ILT een relatiestatuut is vastgesteld. Hij is graag bereid deze te delen.

- Kabinetsreactie op de POK

5.1.2.e geeft aan dat er op dit moment veel gaande is in Den Haag. Er is een kabinetsreactie op de POK, er wordt gewerkt aan de kabinetsreactie op het rapport Werk aan Uitvoering en er is een rapport van de TCU. Intussen is **5.1.2.e** in gesprek met de SG's om een passage in de brief van het SGO aan de informateur te krijgen. En is het plan om ook vanuit de IR een eigen brief aan de informateur te sturen.

5.1.2.e licht kort de notitie toe. Er zijn veel thema's die in de kabinetsreactie worden genoemd waar de inspecties al mee bezig zijn, maar er zijn ook thema's waar toezichthouders meer aandacht voor mogen hebben. 5.1.2.e vraagt de IR-leden naar de kansen en risico's die ze zien op de beschreven thema's. De leden voeren hier een open gesprek over en raken aan alle genoemde thema's. Toch zijn er vier thema's die eruit springen, die van belang zijn voor het toezicht:

- 1) Digitalisering. Dit is een breed onderwerp en de inspecties zitten hier middenin. Er is een IG-werkgroep Digitalisering die verschillende invalshoeken als cybersecurity, het gebruik van AI in toezicht en het toezichthouden op AI ook meeneemt.
- 2) Openbaarmaking. Dit wordt als kans en als risico gezien. Vraag daarbij: hoeveel ruimte hebben we voor eigen beleid? Het idee is wel om openbaarheid vooral als kans te zien. Het is een belangrijk aspect van het werk van inspecties. Openheid is iets wat bij inspecties hoort. Dit kan ook gekoppeld worden aan de werkgroepen governance en publiek vertrouwen waarbij de aandacht uitgaat naar het meer in gesprek gaan met burgers/samenleving.
- 3) Maatwerk. Aan de ene kant kunnen inspecties zien waar dit in de praktijk botst. Aan de andere kant is het ook van belang dat inspecties zelf maatwerk leveren, niet alleen naar burgers, maar ook naar bedrijven.
- 4) Signalering. Wat geef je terug aan beleid. Ook hier is het betrekken van het burgerperspectief van belang.
- 5) Bescherming van onze medewerkers die in het maatschappelijk debat terechtkomen. Dit zou een gevolg van de openbaarmaking kunnen zijn. Hier moeten we alert op zijn.

5.1.2.e vraagt BIR deze thema's te monitoren en eventueel in de bestaande werkgroepen mee te nemen. Daarnaast geeft hij aan dat het ook goed is om je als inspecties ervan bewust te zijn dat elk departement hier misschien anders mee omgaat en dat leden hier ook binnen het departement dus het gesprek over aan kunnen gaan.

- Samenwerking in de IR - rapportage AEF.

5.1.2.e licht de oplegger toe. De vraag is wat we nodig hebben om vooruit te komen. Zowel 5.1.2.e als 5.1.2.e geven aan de governanceaspecten van de samenwerking in de IR nog te missen. Hoe besturen we onszelf? 5.1.2.e geeft aan wel gezamenlijke ambitie en doelstellingen te zien in het werk wat we als IR al doen en zou daar graag nog een schepje bovenop doen door ook meer het perspectief van buiten te betrekken. 5.1.2.e geeft aan ook mee te willen gaan op de inhoud die we nu als IR al aanpakken. 5.1.2.e ziet wat betreft de inhoud, de discussie zoals die net over de Kabinetsreactie op de POK besproken is, laten zien welke kant we met de IR op willen gaan en wat we van belang vinden.

5.1.2.e zegt te betreuren dat het niet gelukt is om met AEF tot een afronding van deze verkenning te komen. Het is nu aan de IR om dit zelf te doen. Hij geeft aan in de eerdere gesprekken en ook vandaag weer gehoord te hebben dat de IR-leden het erover eens zijn dat er een gemeenschappelijke basis is en dat er ook ruimte is voor een gesprek over een plusambitie. Hij vraagt BIR om het basisscenario uit te werken in lijn met de huidige inzet en voor de plusambitie een werkgroep van IG's in te zetten. 5.1.2.e, 5.1.2.e, 5.1.2.e en 5.1.2.e zelf melden zich hier voor aan. Zij kunnen in eerste instantie met het DB schakelen. BIR wordt gevraagd ook deze werkgroep te ondersteunen.

5. Rondvragen sluiting

5.1.2.e meldt dat hij op de (digitale) koffie is geweest bij BIR en dat hij dit erg waardevol vond. 5.1.2.e sluit zich hier bij aan.

5.1.2.e meldt dat bij IJenV periodiek lunch and learn bijeenkomsten worden georganiseerd. De laatste keer kwam een collega van IGJ hier iets vertellen over het burgerperspectief. Dit werd zeer gewaardeerd.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte.

Inspectieraad

INSPECTIERAAD

Concept

IR 2021/03/02

Vergaderdatum en –tijd Dinsdag 30 maart 2021, 14.30-17.00 uur

Vergaderplaats Webex, online

Aanwezig

5.1.2.e

Afwezig

-

1. Opening en vaststellen agenda en mededelingen

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

- Besluitenlijst DB. Voor kennisgeving aangenomen.
- Essays brede evaluatie BZK. Geen opmerkingen.
- Notitie Netwerk Publiek Toezicht. Voor kennisgeving aangenomen.
- Brief aan de formatieverkeners. 5.1.2.e dankt een ieder voor de input op de brief en vraagt deze ook met de eigen SG te delen.
- ACU. 5.1.2.e meldt dat de ACU aan EY heeft gevraagd om onderzoek te doen naar de omvang van noodzakelijke investeringen voor de realisatie van de handelingsperspectieven van Werk aan Uitvoering. ABDTOPConsult wordt gevraagd om een nieuwe extrapolatie te maken van de kosten van de diverse WaU-maatregelen bij andere uitvoerders 5.1.2.e heeft bepleit dat daarin ook de inspecties worden meegenomen. 5.1.2.e vult aan dat

net duidelijk is geworden dat dit proces binnen een maand moet plaatsvinden. Over het hoe en wat is nu nog niets bekend. BIR zal de IR-leden informeren zodra hier meer informatie over beschikbaar is.

2. Bespreken en besluiten

- Het verslag van de vergadering van 2 maart jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld.
- Terugkoppeling uit de werkgroepen:
 - Governance: Deze werkgroep bestaat uit 5.1.2.e, 5.1.2.e en 5.1.2.e en ondersteuning vanuit BIR door 5.1.2.e en 5.1.2.e. 5.1.2.e geeft aan dat in de werkgroep is geconstateerd dat er op inspectieniveau al veel gebeurt mbt governance. Zo zijn er verschillende inspecties bezig met een relatiestatuu. Het idee is om dit te gebruiken waar het kan. Het voorstel is dan ook om de komende tijd op twee sporen in te zetten: 1) Bottom up aanpak. Wat is de grootste gemene deler in de inspectiespecifieke aanpakken. Hier rode draden uit halen en gebruiken om BZK van input te voorzien. 2) Top down aanpak. Meegaan op het project dat BZK opstart naar aanleiding van de toezeggingen van Knops als reactie op de brief van de IR. 5.1.2.e merkt op dat hij graag op de hoogte wordt gehouden als er inhoudelijke ontwikkelingen zijn. 5.1.2.e geeft aan dat hij het relatiestatuu van ILT graag deelt en ook bereid is om weer met 5.1.2.e het gesprek aan te gaan als BZK toch minder oppakt dan toegezegd.
 - Publiek vertrouwen: Deze werkgroep bestaat uit 5.1.2.e, 5.1.2.e en 5.1.2.e en ondersteuning vanuit BIR door 5.1.2.e en 5.1.2.e. 5.1.2.e vertelt dat in deze werkgroep gewerkt wordt met drie lijnen, namelijk 1) maatschappelijke dialoog en burgerperspectief, 2) verantwoording, 3) menselijke maat. De bedoeling is om in deze lijnen best practices te delen en ook hier rode draden uit te halen. Dit kan dan weer input leveren voor bijvoorbeeld het Programma Innovatie Toezicht. 5.1.2.e vult aan dat er in toenemende mate wetenschappelijk onderzoek wordt gedaan hoe een goede dialoog te voeren. In de werkgroep zouden de leden hier meer gebruik van willen maken.
 - Kwaliteit: Deze werkgroep bestaat uit 5.1.2.e, 5.1.2.e en 5.1.2.e en ondersteuning vanuit BIR door 5.1.2.e. 5.1.2.e vertelt dat in deze werkgroep met een drietrapsraket wordt gewerkt. Stapsgewijs wordt gekeken waar in het kader van het verbeteren van de kwaliteit van toezicht behoefte aan is. Wat kunnen inspecties leren van elkaar? Het begint dan bij 1) proceskwaliteit, gaat door naar 2) methodologische kwaliteit, en komt uit bij 3) strategische kwaliteit. Ook hier is de vraag of andere inspecties willen delen waar ze op dit thema al mee bezig zijn. 5.1.2.e 5.1.2.e geeft aan dat binnen ILT een aparte afdeling (Compliance & Quality) met kwaliteit bezig is. Hier kan de werkgroep zeker contact mee opnemen. 5.1.2.e vraagt of er ook aandacht is voor de kwaliteit van de organisatie zelf. 5.1.2.e geeft aan dat, in het geval er wordt gewerkt in de richting van peer reviews, het vooral de bedoeling is dat er wordt gekeken naar de vraag van de betreffende inspectie zelf. Welke behoefte is er na het doen van een self assessment. 5.1.2.e voegt toe dat ook gekeken zal worden of er markttoezichthouders kunnen worden betrokken.
 - 5.1.2.e vraagt of BIR kan zoeken naar een samenwerklocatie waarop de werkgroepen hun informatie kunnen delen zodat ook de andere IR-leden daarover te allen tijde kunnen beschikken.
- Basisambitie IR:

Terugblik: Er zijn geen opmerkingen, maar wel positieve geluiden. 5.1.2.e concludeert dat de Terugblik met bijzonder genoeg is ontvangen.

Werkplan: 5.1.2.e licht het werkplan kort toe. Voor 2021 zijn de activiteiten opgenomen die vanuit 2020 door lopen. Dit is de basis. Ook voor de financiën is het richtbedrag van vorig jaar aangehouden. De IR-leden zijn positief over het werkplan. Het is herkenbaar, navolgbaar en helder. Wel zijn er enkele vragen over hoe aanvullende ambities hier bovenop passen (we willen wel veel), over de inzet van inspectiecollega's, het aantal fte van BIR, het aanhouden van de reserve en de bijdrage van de markttoezichthouders voor de Wetenschapsagenda.

5.1.2.e geeft aan dat BIR de IR-leden scherp zal houden op eventuele té ver gaande ambities en de financiële gevolgen.

Wat betreft de inzet van inspectiecollega's is het niet altijd makkelijk te voorspellen wanneer dit is en voor hoeveel uur. Bij de inzet als docent bij de Academie voor Toezicht is dit wel makkelijker te overzien, maar bijvoorbeeld bij de werkgroepen kan het soms gaan om meedenksessies of uitzoekwerk. Dit zijn dan vaak wel korte overzichtelijke periodes.

Het aantal fte van BIR is gebaseerd op de basisambitie zoals verwoord in het werkplan. De (extra) ambities die in de vorige IR vergadering zijn gedeeld ihkv de POK en de WaU zijn hier niet in meegerekend. Vooral op het terrein van communicatie en algemeen toezichtbeleid is de capaciteit al erg krap.

Wat betreft het aanhouden van de reserve, is al contact gelegd met de financiële afdeling van ILT. Nu ILT de status van agentschap verliest, is niet duidelijk of BIR nog wel een reserve aan kan houden.

5.1.2.e gaat in op het punt van de financiering van de Wetenschapsagenda. Hij is als 5.1.2.e

5.1.2.e hierover het gesprek aangegaan met de markttoezichthouders. Na zijn vertrek zal 5.1.2.e de gesprekken over de financiering en zijn plek in de stuurgroep overnemen.

5.1.2.e concludeert dat alle vragen beantwoord zijn en dat het werkplan als basis voor dit jaar kan worden vastgesteld. Een eventuele plusambitie komt hier bovenop. Hij vraagt BIR het puntje over de reserve verder uit te zoeken en dit terug te koppelen aan de IR.

Ontwikkelperspectief: 5.1.2.e licht kort het ontwikkelperspectief toe waarin twee fases staan beschreven met 5 acties. Fase 1 is zojuist besproken en afgerond. De bedoeling meteen door te gaan met fase 2. 5.1.2.e vraagt BIR om zsm een eerste afspraak in te plannen met de werkgroep (5.1.2.e, 5.1.2.e, 5.1.2.e en 5.1.2.e) die hierop is geformeerd. 5.1.2.e geeft aan het voorstel om de plaatsvervangers hier ook een rol te geven zeer te waarderen.

- Onderzoeksopdracht gegevensuitwisseling. 5.1.2.e licht kort de onderzoeksopdracht toe. Hij vraagt de IR-leden suggesties voor het onderzoek te delen en vraagt tevens of er 1 of 2 IG's deel willen nemen aan de begeleidingscommissie. Zowel 5.1.2.e als 5.1.2.e bieden zich aan. 5.1.2.e en 5.1.2.e twijfelen nog. 5.1.2.e geeft aan met meer informatie te komen, zodra dit beschikbaar is.

3. Collegiale consultatie

- Toezicht in tijden van Corona. De IR leden delen hun ervaringen. 5.1.2.e geeft aan dat de Douane onlangs een onderzoek van de ISZW heeft gehad, naar aanleiding van een melding. De Douane heeft een compliment gehad. Ook meldt 5.1.2.e dat men bij de Douane nu bezig is om de coronaprotocolen in de

RI&E te zetten. 5.1.2.e geeft aan dat hij dit bij ISZW al heeft gedaan. Hij zal informatie hierover via BIR delen.

5.1.2.e meldt dat de IvhO een groot onderzoek gaat doen naar de gevolgen van de coronacrisis op het onderwijs.

5.1.2.e meldt dat mensen die blijvend geïnteresseerd zijn in de ontwikkelingen in de coronacrisis zich via de website van IGJ kunnen abonneren op de nieuwsbrief.

5.1.2.e meldt dat uit een tweede onderzoek onder personeel mbt werken in coronatijd, is gebleken dat veel inspecteurs problemen hebben met inspecties op locatie. Er wordt bijvoorbeeld gezegd: 'waarom ben je hier?' of 'ik heb wel wat beters te doen'. 5.1.2.e vraagt of andere IG's ook dit soort signalen opvangen 5.1.2.e geeft aan dat IGJ ook meer last heeft van 'bedreigingen'. Burgers keuren bijvoorbeeld de acties van de IGJ af of er worden inspecteurs met naam en toenaam genoemd. ISZW, Douane en AT hebben hier ook al de nodige ervaring mee. 5.1.2.e geeft aan dat ISZW speciale agressie en weerbaarheidsprotocollen heeft. Hij deelt deze graag via BIR.

- Verkiezingen en formatie. Geen opmerkingen.
- Rapport ADR mbt IJenV. 5.1.2.e geeft aan dit rapport graag met de collega IR-leden te delen en de aanbevelingen gezamenlijk te wegen. 5.1.2.e ziet zelf in de conclusies en aanbevelingen een risico dat alles geprotocolleerd moet worden. Maar met alleen protocollen verbeter je de inspectie niet. Hij wil wel graag verbeteren waar het kan, maar dan op een manier die bij toezichthouders past. Vandaar dat hij had aangegeven dit ook in de IR te willen bespreken. 5.1.2.e geeft aan dat het 5.1.2.e siert dat hij op deze manier rust heeft weten te brengen rondom de conclusies en aanbevelingen. Hij vindt het interessant dat dit aan de werkgroep kwaliteit wordt gekoppeld. Ook 5.1.2.e vindt de koppeling met de werkgroep kwaliteit goed gemaakt. 5.1.2.e was negatief verrast dat de koppeling met de hele Inspectieraad was gemaakt in het bericht naar de Kamer. Het leek nu een veeg uit de pan naar alle inspecties terwijl het eigenlijk alleen betrekking had op IJenV. Zij krijgt nu naar aanleiding hiervan kritische vragen vanuit het departement. Vraag is dus ook om met dit soort delicate punten oog te houden voor de andere inspecties. 5.1.2.e geeft aan dat hij er juist goede bedoelingen mee had. 5.1.2.e blikt nog even terug op een bijeenkomst die eigenaren van inspecties een tijd geleden met elkaar hebben gehad. Eén van de vragen daar was: hoe weet je nou dat jou inspectie het goed doet? We hebben toen als IR het op ons genomen om daar meer duidelijkheid in te scheppen. Hier is ook over gesproken in een gezamenlijke vergadering met de markttoezichthouders. Dit zou weer wat nieuw leven in geblazen mogen worden. 5.1.2.e geeft aan het hiermee eens te zijn. Als er vragen zijn mbt de kwaliteit van de inspecties, moeten die ook beantwoord kunnen worden. Je moet inzicht kunnen geven in de resultaten die inspecties boeken in de samenleving.

4. Thematische verdieping

- Toezicht op de Belastingdienst

5.1.2.e sluit voor dit agendapunt aan. 5.1.2.e meldt dat de kwartiermaker voor de nieuwe Inspectie op de Belastingen, Toeslagen en Douane intussen bekend is. Dit wordt 5.1.2.e

5.1.2.e leidt de notitie die voorligt kort in. Zij wijst erop dat de inspectie vooralsnog tijdelijk is. Er volgt een vrije discussie op de bespreekpunten in de notitie. Het belang van het oog hebben voor burgerperspectief/bedrijvenperspectief is iets wat meerdere IG's herkennen en waar ze zich ook met hun inspectie voor inzetten. 5.1.2.e vraagt zich hardop af of het effectief optreden tegen fraude ook gerekend mag worden tot het burgerperspectief. Hoe delicaat het onderwerp nu ook is, is dit wel iets wat burgers ook willen.

Ook de meerwaarde van het directe contact met het parlement wordt besproken. Probeer de aandacht van de vaste commissie vast te houden. Meer inzicht geven in het werk van de inspectie kan bijvoorbeeld ook door Kamerleden mee te nemen op werkbezoek. Dit kan soms meer zeggen dan een technische briefing.

- Werkgroep Digitalisering

5.1.2.e en 5.1.2.e sluiten voor dit punt aan. De portefeuillehouders Digitalisering 5.1.2.e, 5.1.2.e en 5.1.2.e hebben met ondersteuning vanuit BIR 5.1.2.e en hun eigen inspecties 5.1.2.e) een notitie gemaakt met een aantal voorstellen en bespreekpunten 5.1.2.e licht de notitie kort toe. 5.1.2.e vult aan dat in de notitie een mix van onderwerpen aan bod komt om aan de ene kant met behulp van digitalisering slimmer toezicht te kunnen houden en aan de andere kant om toezicht te kunnen houden op de digitalisering. De vraag van de portefeuillehouders is of in de notitie de juiste thema's staan en ook of het ambitieniveau passend is. 5.1.2.e vult hier nog op aan dat het de bedoeling is om een tastbaar resultaat te behalen. In de uitwerking is het hierbij niet de bedoeling het wiel opnieuw uit te vinden, maar juist te kijken naar wat er al is.

5.1.2.e geeft aan graag de verbinding met het 'samenhangend Inspectiebeeld cybersecurity van de vitale infrastructuur' duidelijker in de notitie terug te zien. Het maken van een Staat van Digitaal Veilig Werken kan, maar het is wel van belang aan te geven hoe dit zich tot elkaar verhoudt.

5.1.2.e, 5.1.2.e, 5.1.2.e en 5.1.2.e spreken hun complimenten uit voor de notitie en geven aan graag mee te doen. 5.1.2.e merkt op dat er wel erg veel onderwerpen worden aangesneden. Zij vraagt zich af of dit allemaal past in het basisplan wat eerder besproken is. Ze ziet graag een prioritering in de onderwerpen. 5.1.2.e geeft aan dat er inderdaad veel werk in de plannen zit. Het ligt er ook aan wie op welke thema's instapt en meewerkt. Er komt dan ook nog een actieve uitvraag hiervoor. 5.1.2.e vult hierop aan dat er op de meeste acties in de notitie ook al een basis ligt. De inzet wordt dan ook eerst om beste practices op te halen en hier voordeel uit te halen.

5.1.2.e concludeert dat het goed is om op korte termijn het gesprek voort te zetten. De weg naar een Staat van.. kan dan ook beter worden beoordeeld. Ook meldt 5.1.2.e dat er nog een gesprek met de NCTV in de IR op stapel staat. Wellicht kan het hieraan gekoppeld worden.

5. Rondvraagen sluiting

5.1.2.e vraagt wanneer het rapport van de IBO agentschappen zal verschijnen. 5.1.2.e geeft aan dat hier binnenkort meer informatie over volgt.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte.

Inspectieraad

INSPECTIERAAD

Concept

IR 2021/04/02

Vergaderdatum en –tijd Dinsdag 20 april 2021, 14.30-17.00 uur

Vergaderplaats Webex, online

Aanwezig

5.1.2.e

Afwezig

-

1. Opening en vaststellen agenda en mededelingen

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

- Mededelingen: 5.1.2.e vraagt aandacht voor de Staat van het Onderwijs en complimenteert 5.1.2.e hiermee 5.1.2.e geeft aan dat het best een pittige boodschap was en dat het evenwichtskunst in de voorbereiding vergt om het goed en zo effectief mogelijk te laten landen. Het betekent een goede balans tussen empathie voor de praktijk en het presenteren van feiten. Dit jaar is het voor het eerst dat de conferentie pas een maand na de presentatie van de Staat zal plaatsvinden. Dit geeft ruimte om er over na te denken, zodat er een goede dialoog gevoerd kan worden. 5.1.2.e complimenteert 5.1.2.e nogmaals namens iedereen en merkt op dat het mooi is om te zien dat het proces rond de Staat nog een ontwikkeling doormaakt.

- Besluitenlijst DB. Voor kennisgeving aangenomen.
- Bundel Montesquieu Instituut. ^{5.1.2.e} licht toe dat het Montesquieu Instituut begin juni hun bundel Lijdelijk toezien zal uitbrengen. Zij willen graag hun eerste exemplaar aan ^{5.1.2.e} van de IR aanbieden. Het idee is om hier meteen een webinar aan te koppelen waarin twee auteurs worden uitgenodigd hun visie te delen en twee IG's worden uitgenodigd hierop te reageren. Voor ^{5.1.2.e} kan er een rol bij de opening of afsluiting zijn. De vraag is welke IG's hieraan mee willen werken. ^{5.1.2.e} en ^{5.1.2.e} melden zich hiervoor aan. BIR zal dit verder met hen regelen.
- ^{5.1.2.e} meldt dat de voorzitter van de OVV graag weer in gesprek komt met de IR. BIR zal proberen dit voor de zomer plaats te laten vinden.
- ^{5.1.2.e} meldt dat de brief die eerder aan de verkenner was gericht, nu ook aan de informateur is gestuurd en openbaar gemaakt via de website van de IR.

2. Bespreken en besluiten

- Het verslag van de vergadering van 20 april jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld. Naar aanleiding van het verslag meldt ^{5.1.2.e} dat hij met ^{5.1.2.e} heeft gesproken over de portefeuille Digitalisering en dat er nog een aanpassing op de tekst hiervan komt. ^{5.1.2.e} geeft aan dat hij graag ziet dat er binnenkort nogmaals wordt gesproken over het jaarplan en de kosten. ^{5.1.2.e} geeft aan dat de werkgroep die hierover gaat op 26 mei bij elkaar komt.
- Terugkoppeling uit de werkgroepen:
 - Governance: ^{5.1.2.e} meldt dat er wordt gewerkt aan een bottom-up benadering. Ook komt er binnenkort een uitvraag naar voorbeelden van inspecties die ook bezig zijn met een relatiestatuuut of protocol.
 - Publiek vertrouwen ^{5.1.2.e} meldt dat gisteren een online bijeenkomst is geweest over de maatschappelijke dialoog met daarin voorbeelden van hoe inspecties de dialoog met hun omgeving aangaan.
 - Kwaliteit: ^{5.1.2.e} meldt dat er contact is geweest met een markttoezichthouder om mee te doen met de initiatieven voor een peer review. Helaas kan deze op dit moment niet aanhaken. De werkgroep komt binnenkort met een verdere praktische uitwerking van dit thema.
- Notitie anoniem aankopen. ^{5.1.2.e} licht het probleem toe dat een aantal toezichthouders wel bevoegdheden heeft om anoniem aankopen te doen om zo effectief toezicht te houden, maar dat ze de tools niet hebben. Dit is iets wat zowel bij inspecties als bij markttoezichthouders speelt. Bijgaande notitie is ook binnen ACM afgestemd en ook AFM heeft aangegeven graag aan te willen haken. Het voorstel is nu om als toezichthouders samen een vuist te maken. ^{5.1.2.e} geeft aan dat het inderdaad een nijpende situatie is. Hij stelt voor nu geen werkgroep in te richten, maar zo gauw als mogelijk om de tafel proberen te gaan met Financiën hierover. Ook ^{5.1.2.e} geeft aan dat de situatie knellend is, bijvoorbeeld voor het toezicht op de handel in illegale geneesmiddelen. ^{5.1.2.e} geeft aan graag bereid te zijn zich hier ook voor in te zetten. ^{5.1.2.e} en ^{5.1.2.e} geven aan dat AT respectievelijk ILT zich aansluiten bij dit initiatief. BIR gaat met de betreffende inspecties en markttoezichthouders hiermee aan de slag.
- Leertraject voor nieuwe topbestuurders bij inspecties. Zowel ^{5.1.2.e} als ^{5.1.2.e} spreken hun waardering uit voor de opzet van dit nieuwe leertraject. ^{5.1.2.e} geeft aan dat het denken in dilemma's en binding krijgen met collega-toezichthouders belangrijke opbrengsten zullen zijn

van het leertraject. Ook geeft hij aan dat de medewerking van alle collega IG's hier gewenst is om dit leertraject een succes te maken.

- Uitnodiging voor leeratelier veerkrachtige toekomst (toegevoegd punt) van 5.1.2.e 5.1.2.e licht de uitnodiging kort toe. Er is een mogelijkheid dat inspecties apart deelnemen, maar de IR zou ook als geheel deel kunnen nemen. Onder de leden blijkt geen interesse om deel te nemen. De voorzitter concludeert voor nu dat de IR niet deelneemt.

3. Collegiale consultatie

- Toezicht in tijden van Corona.
De IR leden delen hun ervaringen. 5.1.2.e geeft aan dat inspecties soms ook aan worden gekeken voor het toezicht op de coronamaatregelen. Hier moet een goede afweging gemaakt worden over wat wel en niet mogelijk is. Ook andere IG's herkennen dit. 5.1.2.e geeft aan dat de IJenV beleid aan het opzetten is voor terugkeer naar kantoor. 5.1.2.e meldt dat de ICBR hiervoor ook met een stappenplan komt. De voorzitter geeft aan het op prijs te stellen als inspecties ideeën of ontwikkelingen hieromtrent willen delen.
De voorzitter vraagt ook naar het beleid rond sneltesten bij de inspecties. 5.1.2.e geeft aan de RI&E te volgen. Hij wil voorkomen dat inspecteurs zonder negatieve test niet meer bij een bedrijf binnen komen. Het uitgangspunt is gewoon veilig werken. 5.1.2.e geeft aan dat de inspecteurs van IGJ, die bezoeken brengen in de zorg, wel zelftesten mogen doen als zij dit graag willen. Je treedt dan ook binnen bij een organisatie waar veiligheid geborgd tracht te worden door testen. Ook bij de IvHO is dit zo. Inspecteurs krijgen de ruimte om te testen. De voorzitter constateert dat hier niet één lijn te volgen is. Het is belangrijk situationeel te kijken wat het beste past.

4. Thematische verdieping: Ministeriële verantwoordelijkheid

Te gast zijn 5.1.2.e en 5.1.2.e van de Raad van State. De voorzitter heet de gasten welkom en geeft 5.1.2.e het woord voor een inleiding over het advies van de Raad van State over de ministeriële verantwoordelijkheid en het pleidooi van de Inspectieraad voor een Wet op de rijksinspecties. 5.1.2.e):

In juni 2020 heeft de Raad van State een 'ongevraagd advies' uitgebracht over het thema ministeriële verantwoordelijkheid. Kernpunten:

- Ministeriële verantwoordelijkheid is belangrijker dan ooit: de minister is het gezicht van de overheid en legt verantwoording af over zijn besluiten en over de uitvoering van het beleid.
- In de praktijk zien we een verruwing van de omgangsvormen tussen Kamerleden, bewindslieden en ambtenaren.
- Er zijn ook veel vragen: wat hoort onder de ministeriële verantwoordelijkheid? Er zijn taken verzelfstandigd, maar niet altijd consistent.

Daarom moeten we de werking van de ministeriële verantwoordelijkheid agenderen. Het advies is breed opgezet. Het gaat over uiteenlopende thema's als de positie van zbo's, de politiek-ambtelijke verhoudingen, de invloed van Europese richtlijnen, etc. De basis bij al die thema's is: vertrouwen. Ter voorbereiding op het advies zijn diverse gesprekken gevoerd en daar heeft de Raad van State eigen observaties aan toegevoegd. De Raad heeft zo concreet mogelijke

aanbevelingen geformuleerd, zonder alles dicht te willen timmeren. Er moet ruimte blijven voor de praktische uitwerking.

De aanbevelingen in vogelvlucht:

- Breng de informatiehuishouding op orde.
- Maak nieuwe afspraken over de verhoudingen tussen Kamerleden en ambtenaren, ter vervanging van de oekaze-Kok. Uitgangspunt: streef naar meer ontspannen omgangsvormen.
- Verbeter het inhoudelijk ambtelijk vakmanschap, met als kernwaarden: deskundigheid, onpartijdigheid, onafhankelijkheid.
- Wees terughoudend met het beleggen van taken bij zelfstandige instellingen. Beperking van de ministeriële verantwoordelijkheid kan gevolgen hebben voor de parlementaire controle.

Sinds het advies uitkwam, zijn er wel wat zaken gebeurd. Zo is de inlichtingenplicht aan de Kamer door de POK (parlementaire ondervragingscommissie kinderopvangtoeslag) in het centrum van de belangstelling gekomen. Dat lijkt nu ook de onafhankelijke advisering door ambtenaren te gaan raken. Strookt dat nog wel met de interne verhoudingen op de ministeries in relatie tot de ministeriële verantwoordelijkheid? Er lijkt hier een andere koers te worden ingeslagen ten opzichte van de 'klassieke lijn'.

Dilemma: de kern van de ministeriële verantwoordelijkheid is een stelsel is dat gebaseerd is op vertrouwen. Dat aspect komt ook terug in de oproep van de IR (de tweede brief van de IR aan staatssecretaris Knops). Maar is een wettelijke regeling van de positie van rijksinspecties dan wel logisch? Is zo'n wet te verenigen met de ministeriële verantwoordelijkheid? Zo'n wet geeft een nieuwe dynamiek aan de verhoudingen, het samenspel met de minister en de Tweede Kamer. Dat gaat met zich meebrengen dat na een inspectierapport misschien niet de minister, maar de IG uitgenodigd wordt voor een toelichting bij Nieuwsuur of in de Tweede Kamer. In hoeverre heeft de IR daarover nagedacht? Kun je de oplossingen voor het toenemend wantrouwen niet beter zoeken door uitwerking te geven aan belangrijke ambtelijke waarden als deskundigheid, objectiviteit, onpartijdigheid, onafhankelijkheid? De ministeries zijn veel te veel gepolitiseerd. De belangrijkste doelstelling lijkt te zijn geworden: "Hoe hou ik de minister uit de wind?". We moeten terug naar de ambtelijke kernwaarden. En daarbij dat ambtenaren en inspecties sowieso kritisch mogen zijn. Een wettelijke regeling helpt daar niet bij: die geeft alleen maar meer verwarring in plaats van meer vertrouwen.

5.1.2.e dankt **5.1.2.e** voor zijn introductie en vraagt de aanwezigen om reacties.

5.1.2.e geeft aan dat in de voorstellen van de IR de ministeriële verantwoordelijkheid voor het merendeel overeind blijft. Alleen moet duidelijker worden vastgelegd dat de minister niet gaat over de onderwerpkeuze, de bevindingen, de conclusies en de aanbevelingen van de inspectie. Over de keuzes die de inspecties daarbij maken, leggen ze verantwoording af aan de Kamer en de media.

5.1.2.e geeft aan dat de versterking van de positie van inspecties verder gaat dan een wet. We willen ook verantwoording afleggen. En we willen signalen doorgeven die relevant zijn voor de beleidsontwikkeling, we noemen dat onze reflectieve functie. Daarbij streven we naar transparantie. Heldere verhoudingen zijn daarbij van groot belang. Er is geen tegenstelling tussen het pleidooi voor een wet en het ambtelijk vakmanschap. Het zou aanvullend gezien moeten worden.

5.1.2.e geeft aan dat het ambtelijk vakmanschap de afgelopen 20 jaar wel belangrijker is geworden. Ze herkent het beeld van de beleidsdepartementen als organisaties die vooral de minister uit de wind willen houden. Dat heeft zelfs invloed op het type ambtenaar dat in dienst genomen wordt. Hierdoor missen we andere kwaliteiten. De IvhO heeft veel steun aan de Wet op het

onderwijstoezicht wanneer het gaat om onafhankelijkheid. De IvhO kan briefings aan de Kamer geven en de pers te woord staan en dat alles binnen de ministeriële verantwoordelijkheid. Die wettelijke grondslag is goed te kopiëren naar andere inspecties.

5.1.2.e geeft aan dat de nieuwe dynamiek waar 5.1.2.e over spreekt, niet zo nieuw is, zie de IvhO en de toezichthouders die als zbo's op afstand zijn geplaatst. Die dynamiek met de Kamer kan juist heel goed werken. En waarom zou een minister verantwoording af moeten leggen over een individuele casus in het toezicht? Inspecties leggen ook op andere manieren verantwoording af, bijvoorbeeld bij de rechtbank (rechterlijke toetsing) en andere vormen. We moeten wel helder afbakenen voor welke activiteiten de inspectie verantwoording af moet leggen. We willen het vertrouwen in de inspecties en de overheid laten toenemen. De samenleving wil dat we zichtbaar zijn en verantwoording af kunnen leggen. Als de minister verantwoording aflegt in de Kamer over de inspectie, wordt de inspectie minder zichtbaar. Zichtbaarheid is een voorwaarde voor vertrouwen in de toezichthouder.

5.1.2.e geeft aan dat hij al contact met de Kamer heeft. De minister biedt de jaarrapportage aan de Kamer aan en de Kamer nodigt 5.1.2.e uit voor een toelichting in de vorm van een briefing.

5.1.2.e legt de link met publiek vertrouwen. Hij geeft aan dat de coronacrisis bijdraagt aan het publiek vertrouwen in ambtelijke personen. Wellicht is het beter om een lossere manier te vinden van omgaan met ambtsdragers in het publieke debat.

5.1.2.e geeft aan dat er nu een politiek is die diep op de uitvoering kruipt. Er wordt soms op de man gespeeld, ook door ondertoezichtstaanden. Er gaan foto's en namen van inspecteurs rond op het internet. Dat heeft gevolgen voor het gevoel van veiligheid. Er is binnen de dienst veel reflectie hierop, en ook in zogenaamde dialoogtafels met de politiek en het beleidsdepartement.

5.1.2.e geeft aan dat de ANVS een zbo is. Als 'regulator', communiceert de ANVS zelfstandig naar het algemeen publiek, maar naar de Tweede Kamer kan dat niet zomaar. Hij geeft tevens aan dat meer onafhankelijkheid in de financiering van het toezicht van belang is.

5.1.2.e geeft tot slot aan dat het bij een wettelijke regeling van de onafhankelijke positie niet gaat om de relatie met de minister, maar om de positie in het ambtelijk bestel. Vaak komt de druk van 'beleid' voort uit de snelheid en oppervlakkigheid van de actualiteit. We willen een versterking van de Aanwijzingen, niet een 'complete overhaul'.

5.1.2.e geeft de gasten de gelegenheid te reageren op de inbreng van de leden.

5.1.2.e geeft aan het een erg waardevol gesprek te vinden, omdat het inzicht geeft in hoe inspecties tegen onafhankelijkheid en ministeriële verantwoordelijkheid aankijken. Binnen het huidige regime met de Aanwijzingen blijkt al veel mogelijk. Ook bijvoorbeeld om publiek verantwoording af te leggen naar de samenleving en de Kamer. De vraag is: waarom heb je dan een wet nodig? Voor het herstellen van vertrouwen is het belangrijk eenduidigheid te geven over de positionering van inspecties. Voer hier verder de discussie over en probeer consistentie te creëren: je moet niet elke inspectie anders positioneren. De variëteit is nu te groot. Er is helderheid nodig omtrent de staatsrechtelijke situatie. Het debat over een wet kan daaraan bijdragen, maar zo'n wet heeft wel consequenties voor de ministeriële verantwoordelijkheid.

5.1.2.e geeft aan dat de kwestie van de politiek-ambtelijke verhoudingen lastig is. Je moet je afvragen in hoeverre een andere juridische vormgeving kan helpen bij het herstel van publiek vertrouwen.

5.1.2.e vraagt de gasten of ze nog een advies hebben aan de IR. 5.1.2.e geeft aan dat het belangrijk is dat de IR ook onderling dit debat blijven voeren, samen optrekken en elkaar vasthouden. De inzet zou moeten zijn: meer consistentie, eenvormigheid. Dat draagt bij aan het publiek vertrouwen. De Raad van State is ook bereid hierover verder door te praten.

5.1.2.e dankt de gasten.

5. Afscheid 5.1.2.e

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

6. Rondvraagen sluiting

5.1.2.e geeft aan dat hij in verschillende rapporten aandacht vraagt voor de uitvoering. IJenV kijkt bijvoorbeeld of de taken die uitvoerders krijgen, ook echt uitgevoerd kunnen worden, ook op financieel vlak.

5.1.2.e meldt de voortgang in de extrapolatie van de kosten die aan de uitvoering van de WAU zijn gerelateerd. 5.1.2.e licht toe dat ook gevraagd is of dit voor één inspectie uitgewerkt kan worden. ILT is bereid gevonden om hier aan mee te werken. BIR zal de voortgang blijven monitoren en rapporteren.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte.

Inspectieraad

INSPECTIERAAD

Concept

IR 2021/06/02

Vergaderdatum en –tijd Dinsdag 1 juni 2021, 14.30-17.00 uur

Vergaderplaats Webex, online

Aanwezig

5.1.2.e

Afwezig

-

1. Opening en vaststellen agenda en mededelingen

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

- Mededelingen: 5.1.2.e, Buiten reikwijdte

- Besluitenlijst DB. Voor kennisgeving aangenomen.

- Interview 5.1.2.e bijdrage 5.1.2.e aan online seminar over toezicht en afscheidsinterview 5.1.2.e. Verschillende leden uiten hun complimenten voor deze bijdrages. 5.1.2.e wijst nog op de mooie podcast van 5.1.2.e en 5.1.2.e. Ook geeft 5.1.2.e

aan dat hij nu graag anderen van buiten de inspecties aan het woord wil laten over de onafhankelijkheid van toezichthouders. Er is een motie aangenomen in de Kamer en het is nu aan BZK om hier ook vervolg aan te geven.

2. Bespreken en besluiten

- Het verslag van de vergadering van 1 juni jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld. Naar aanleiding van het verslag meldt **5.1.2.e** dat hij gesproken heeft met **5.1.2.e**. **5.1.2.e** gaf aan dat het een goed gesprek was in de IR, maar uitte ook de zorg dat het streven naar onafhankelijkheid de inspecties wellicht op afstand van de ministers zet.
- Update werkgroep kwaliteit:
5.1.2.e neemt de leden aan de hand van de notitie mee in een update van de werkgroep kwaliteit. Ze geeft aan dat de peer reviews die de werkgroep wil opzetten voor nu vooral bedoeld zijn om te leren van elkaar. Maar het is natuurlijk de vraag of ze ook op den duur gebruikt kunnen worden om je als inspecties te verantwoorden over de kwaliteit. **5.1.2.e** dankt de werkgroep voor de notitie. Hij geeft aan het krachtig te vinden als de inspecties naar analogie van de Kaderwet zbo's ook iedere 5 jaar worden geëvalueerd door een externe kundige partij. Daarnaast is het van belang dat je ook interne doorlichtingen organiseert. Als je daarnaast dan ook nog op lering gerichte peer reviews in het netwerk van de IR hebt, heb je een mooie set maatregelen.
Ook **5.1.2.e** geeft aan positief te zijn over het idee van peer reviews. Het gaat hierbij niet om verantwoording afleggen, maar het van elkaar leren. **5.1.2.e** zit hier hetzelfde in. Hij geeft daarbij wel aan dat het goed is om aan de buitenwereld te laten zien dat we dit doen. Ook **5.1.2.e** is positief over het idee van peer reviews. ISZW heeft internationaal een peer group die elkaar inhoudelijk de maat neemt. Hij ziet een binnenlandse peer review, waarbij je naar elkaar kijkt als collega-toezichthouder in Nederland, als een welkome aanvulling hierop. Hij ziet bij de inspecties een voortdurende zoektocht naar hoe je het beste je kwaliteit kunt laten zien. **5.1.2.e** merkt op dat de IR in het algemeen positief tegenover peer reviews staat. Echter hoort zij ook een aanvullende vraag naar evaluaties. Daar voorziet de werkgroep kwaliteit nu niet in. **5.1.2.e** brengt in herinnering dat de eigenaren van inspecties een tijd geleden de vraag hebben neergelegd wanneer hun inspecties het goed doen. Het zou sterk zijn om dit nog beter te kunnen laten zien. Hier hoort ook bij dat we als inspecties vanaf de buitenkant naar onszelf laten kijken. **5.1.2.e** geeft aan graag mee te gaan in dit pleidooi. Hij ziet ook op zijn ministerie dat de eigenaar tegen deze vraag aan loopt. Hij ziet het als zijn taak om de eigenaar in de positie te brengen om haar taak op dit punt goed te kunnen vervullen. Als inspecties kunnen we hierbij helpen. **5.1.2.e** ziet het liefst een samenspel van verschillende instrumenten waarmee je je kwaliteit als inspectie kunt laten zien. Bijvoorbeeld ISO-certificering of andere kwaliteitsinstrumenten en daarnaast dan peer reviews. Zelf is hij ook positief over evaluaties, maar het is nog even zoeken naar wat het beste pakket aan activiteiten is om te laten dat het goed gaat en de kwaliteit gewaarborgd is. Hij concludeert dat er veel steun is voor het uitwerken van de peer reviews en moedigt de werkgroep dan ook aan hiermee door te gaan. Ook ziet hij dat er al verschillende activiteiten zijn bij de inspecties rond het waarborgen van kwaliteit en wil daarom BIR vragen om een inventarisatie hierop te doen. **5.1.2.e** geeft aan een vraag hiervoor uit te zetten bij de contactpersonen.
- Notitie kwantificering Wau. **5.1.2.e** licht de laatste stand van zaken toe. Vanuit de IR is ILT aangesloten bij het uitwerken van de kwantificering. Vooral de digitalisering brengt waarschijnlijk hoge kosten met zich mee. Het SGO ziet het liefst dat alle organisaties op een

zelfde manier rekenen. Inspecties die zich hierop willen voorbereiden kunnen het rapport van EY, 5.1.2.e kan daarbij behulpzaam zijn.

3. Collegiale consultatie

- Toezicht in tijden van Corona.
De IR leden delen hun ervaringen. 5.1.2.e vraagt specifiek naar de mate waarin andere inspecties te maken hebben met bedrijven die toegangstesten eisen. Nog niet veel inspecties hebben hiermee te maken. Uitgangspunt blijft dat medewerkers hier op basis van vrijwilligheid aan mee kunnen werken. 5.1.2.e licht toe dat dit ook de lijn is die BZK aanhoudt. Medewerkers kunnen niet verplicht worden hieraan mee te werken.

4. Thematische verdieping: Cybersecurity

- Cybersecurity
Te gast zijn 5.1.2.e en 5.1.2.e 5.1.2.e geeft 5.1.2.e 5.1.2.e het woord en vraagt haar in te gaan op wat inspecties van de NCTV kunnen verwachten en daarnaast wat de NCTV van de inspecties verwacht. 5.1.2.e geeft aan dat er in Nederland en de politiek steeds meer de noodzaak wordt gezien van het regelen van een goede cybersecurity. Cybersecurity speelt overal. En nu de technische capaciteit overal in de samenleving alleen maar toeneemt, wordt cybersecurity ook alleen maar belangrijker. En dit geldt niet alleen voor de vitale sectoren. 5.1.2.e ziet voor de inspecties een belangrijke rol weggelegd in de signalering. Ze ziet echter ook dat de extra capaciteit die dit vergt bij inspecties er niet altijd is. In haar ogen erkent de EU dat. Bij de op stapel staande regelgeving pleit NCTV voor extra formatie, maar dat kan nog wel 2 jaar duren. Het is hiervoor van belang dat het onderwerp cybersecurity hoog op de agenda komt binnen de inspecties en binnen de departementen. 5.1.2.e geeft de inspecties als tip mee om de verantwoordelijkheid te laten liggen waar deze hoort. Dus bij het toezicht op cybersecurity bij organisaties of bedrijven vragen wat hun eigen plannen zijn en wat hun eigen risicoanalyse is. Op de vraag van 5.1.2.e in hoeverre inspecties niet werkzaam in de vitale sector ook eigen expertise moeten opbouwen op cybersecurity, geeft 5.1.2.e aan dat dit wel van belang is. Het NCSC zal bij het uitbrengen van het Cybersecuritybeeld Nederland wel handelingsperspectieven bieden voor de inspecties, maar het is van belang dat inspecties ook zelf kennis in huis hebben om te kunnen oordelen. Een aantal inspecties heeft al kennis in huis. 5.1.2.e geeft aan dat de Belastingdienst en Defensie ook grote cybersecuritycentres hebben en hierin samenwerken. Inspecties kunnen hier ook hun voordeel mee doen. 5.1.2.e dankt 5.1.2.e hartelijk voor haar komst en concludeert dat het de IR duidelijk is geworden dat cybersecurity hoog op de agenda's moet (komen te) staan bij inspecties. Ook waar het gaat om niet-vitale sectoren. Nu is het moment om dit aan te pakken.
- Samenhangend inspectiebeeld toezicht weerbaarheid vitale projecten.
5.1.2.e geeft 5.1.2.e de ruimte om zich voor te stellen. 5.1.2.e geeft aan dat DNB ook lid is van de werkgroep Wbni. DNB heeft een eigen cybercrime unit en werkt nauw samen met AFM op dit gebied. DNB heeft aandacht voor weerbaarheid bij de ondertoezichtstaanden, maar ook bij DNB zelf. 5.1.2.e merkt op dat met alle expertise die bij de Belastingdienst, Defensie, DNB en AFM aanwezig is, er al een mooi netwerk bestaat met kennis op het gebied van cybersecurity. Dat is goed om te weten. 5.1.2.e geeft vervolgens 5.1.2.e het woord voor een presentatie over het samenhangend inspectiebeeld. In de werkgroep Wbni die dit beeld opstellen werken AT, IJenV, ANVS, DNB, IJG, ILT en AP samen. Iedere toezichthouder werkt hierin vanuit zijn eigen rol. Er wordt

ook veel kennis uitgewisseld in deze groep. JenV is officieel geen toezichthouder in de Wbni. 5.1.2.e geeft aan dat je in de sectoren een relatie ziet tussen het cyberweerbaar zijn en de continuïteit van de processen. Ook geeft hij aan dat er aanpassingen aankomen in de Europese NIB richtlijn. De vitale processen zullen hierin breder worden benoemd. Dit betekent dat meer inspecties mee moeten doen in het toezicht op de cybersecurity. Hij verwacht dat de toezichthouders uiteindelijk toe zullen gaan naar een soort staat van de cybersecurity. Ook hij benadrukt dat het toezicht op de cybersecurity niet iets voor alleen de vitale sector zou moeten zijn.

5.1.2.e geeft 5.1.2.e complimenten voor de presentatie en geeft de leden ruimte om te discussiëren en vragen te stellen. 5.1.2.e geeft aan dat in de nucleaire sector een nulmeting is gedaan ook met een pentest (hoe zit het achter de documenten). Op deze manier krijg je goed inzicht. 5.1.2.e vraagt aan 5.1.2.e wat volgens hem het eerste zou moeten zijn wat in de IR opgepakt moet worden. 5.1.2.e geeft aan dat er kennis en ervaring uitgewisseld zou moeten worden op de thema's die inspecties al hebben opgepakt. Daarbij zouden inspecties ook moeten kijken naar gedigitaliseerde processen die los van vitaliteit staan, maar waarbij cybersecurity wel van belang is. Verder ziet hij meerwaarde als de professionals elkaar weten te vinden en periodiek bij elkaar komen. Dit onderwerp moet op een beter geborgd level aangepakt worden. 5.1.2.e vraagt of er ook een patroon is waar te nemen dat cybercriminaliteit zich verplaatst naar zwakke plekken in de samenleving. Zij ziet dat er ook veel gewone processen gedigitaliseerd worden en digitale weerbaarheid is ook op deze plekken van belang. 5.1.2.e geeft aan dat er wel een zeker waterbedeffect is waar te nemen. Zwakke plekken worden door cybercriminelen opgezocht. Ook bij AT spreekt men het liefst over digitale weerbaarheid. 5.1.2.e geeft aan dat ze met DNB van harte bij wil dragen aan kennisdeling. Toezichthouders hebben elkaar hier hard nodig. Er moet meer awareness binnen de overheid gecreëerd worden. Het moet zeker meer chefsache worden. Maar aan de andere kant is het ook van belang dat collega's in de praktijk weten hoe het beste te handelen. 5.1.2.e concludeert het gesprek met drie overwegingen: 1) kijk niet alleen niet vitale sectoren mbt cybersecurity, maar heb ook oog voor de niet-vitale sectoren. Als inspecties zouden we kunnen signaleren en agenderen dat dit van belang is. 2) In Brussel wordt vaak gemakkelijk over taakuitbreiding gesproken. Maar inzet op cybersecurity / digitale weerbaarheid kost ook geld en vraagt om specifieke kennis. Ook dit zouden de inspecties kunnen signaleren en agenderen. 3) Hoewel de minister van JenV coördinerend cyberminister is, is hij niet de minister van bijvoorbeeld drinkwater. Van belang is om de eigen minister ook op de hoogte te brengen van de activiteiten rond cybersecurity.

- Nabespreken inzet werkgroep

5.1.2.e legt de vraag voor hoe we als groep van inspecties sneller kennis kunnen verzamelen zodat we op het gebied van cybersecurity een beter beeld kunnen krijgen. 5.1.2.e vult aan dat er in de werkgroep al veel kennis wordt gedeeld. Een eerste stap zou kunnen zijn om dezelfde taal te leren spreken. Ook zou een verbreding van de werkgroep Wbni gemaakt kunnen worden. 5.1.2.e ziet een behoefte voor het meer delen van kennis. Ook bij het vraagstuk van de verbreding van toezicht op cybersecurity van de vitale sector naar de niet-vitale sector is dit van belang. Hij legt de optie voor of er misschien handvatten voor het toezicht op cybersecurity kunnen worden gemaakt. Ook voor het delen van ervaringen op het niveau van de IG's ziet hij een behoefte. 5.1.2.e vult aan dat je ook wilt dat inspecteurs elkaar op dit thema weten te vinden. Het netwerk publiek toezicht zou hierbij kunnen helpen. 5.1.2.e geeft de optie mee om van de werkgroep Wbni ook een plusvariant te maken waarin andere inspecties deel kunnen nemen. 5.1.2.e en 5.1.2.e geven beiden aan graag ook een investering te doen. Een next step maken om dit

onderwerp goed op te pakken, omdat zij zien dat dit in hun inspecties ook nodig is. Het leren van andere inspecties is daarbij een groot voordeel.

5.1.2.e concludeert dat er grote behoefte is om in beeld te brengen wat er allemaal al gebeurt op het gebied van cybersecurity. Van daaruit zou gekeken kunnen worden of er een basis is om samen in de IR een volgende stap te zetten. Hij vraagt BIR een voorzet te doen om deze stappen uit te werken.

5. Afscheid 5.1.2.e

5.1.2.e, Buiten reikwijdte.

6. Rondvraag en sluiting

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

5.1.2.e meldt dat na overleg met Dienst Analyse en Onderzoek uit de Kamer een verzoek is gekomen om met behulp van factsheets inzicht te geven in het werk van de verschillende inspecties. BIR zal hiervoor een uitvraag doen bij de inspecties en zorgen voor de verzending naar de Kamer. De factsheets zullen worden opgenomen in de introductiedossiers van de Kamercommissies.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte.

Inspectieraad

INSPECTIERAAD

Concept

IR 2021/07/02

Vergaderdatum en –tijd Dinsdag 6 juli 2021, 14.30-17.00 uur

Vergaderplaats Webex, online

Aanwezig

5.1.2.e

Afwezig

5.1.2.e

1. Opening en vaststellen agenda en mededelingen

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

•

Buiten reikwijdte

5.1.2.e meldt dat in afstemming met de inspecties factsheets zijn opgesteld voor de introductiedossiers voor nieuwe Kamerleden. Er zijn in totaal 11 factsheets, tien over de afzonderlijke rijksinspecties en één over toezicht voor de commissie Binnenlandse Zaken. De factsheets zijn door de ambtelijke ondersteuning van de Kamer positief ontvangen. Op verzoek zal BIR het hele pakket aan factsheets verspreiden onder de IR-leden.

2. Bespreken en besluiten

a. Terugkoppelingen:

- Het verslag van de vergadering van 1 juni jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld.
- Er zijn geen opmerkingen bij de besluitenlijst van het DB.
- Terugblik op gesprek met OVV van 29 juni 2021. 5.1.2.e geeft aan dat het een aangename ontmoeting was. Het gezamenlijk kunnen praten over kwaliteit van toezicht is erg fijn. 5.1.2.e geeft aan dat hij uitkijkt naar de explicitering van het kader voor toezicht van de OVV. 5.1.2.e geeft in dit verband aan het op prijs te stellen om binnenkort 5.1.2.e) uit te nodigen in de IR om ook met hem een zelfde soort gesprek aan te gaan. Vanuit welk perspectief kijk je naar/beoordeel je een inspectie?
- Werkgroepen. 5.1.2.e geeft aan dat in de werkgroep governance wordt nagedacht over hoe we willen dat de governance van toezichthouders wordt vormgegeven. Om de gedachten te scherpen is bij alle inspecties opgehaald hoe de governance nu is geregeld. Is er bijvoorbeeld een relatiestatuuat of zijn op andere manieren afspraken gemaakt en om welke afspraken gaat het dan. Uiteindelijk is het idee om hier governanceprincipes uit op te stellen. Niet om een blauwdruk vast te leggen, maar ter inspiratie. Gekeken wordt nog of er ook markttoezichthouders bij de werkgroep betrokken kunnen worden. 5.1.2.e wijst hierbij nog eens op de coördinerende verantwoordelijkheid van BZK. De IR moet scherp blijven deze verantwoordelijkheid ook te benoemen in gesprekken bij BZK. 5.1.2.e geeft aan dat vanuit de werkgroep publiek vertrouwen een sessie met de Kinderombudsman wordt voorbereid. Ook worden de acties n.a.v. de POK gevolgd. 5.1.2.e 5.1.2.e geeft in dit kader aan de acties rond actieve openbaarmaking ook als een kans te zien. 5.1.2.e geeft aan hier graag nog een keer over door te praten. Hij voegt daaraan toe dat het eerder genoemde relatiestatuuat lenW heeft geleid tot goede bespreking van het ILT meerjarenplan en de inspectiebrede risicoanalyse. Indien er interesse is kan ILT de risicoanalyse presenteren. Hierin wordt de maatschappelijke schade in euro's berekend voor terreinen waar ILT toezicht op houdt. Dit geeft meer inzicht in de keuzes die ILT moet maken. Ook ISZW heeft een gefundeerde risicoanalyse.

b. Update doe-coalities. De notitie wordt ter kennisgeving aangenomen. De betreffende IG's reageren positief op het verzoek van de Doe-coalitie CE-markering om een gesprek aan te gaan over de nieuwe verordening en de lijn die de inspecties gezamenlijk hierop willen inzetten. BIR zal dit gesprek inplannen en samen met de doe-coalitie voorbereiden. De IR-leden stemmen daarnaast in met het voorstel om de doe-coalitie Certificering te betrekken bij de voorbereiding voor het bezoek van 5.1.2.e) aan de IR.

c. Financiering Wetenschapsagenda. 5.1.2.e licht de notitie toe. Een paar jaar geleden is de IR dit traject samen met de markttoezichthouders aangegaan. Er is ook vanuit verschillende hoeken met veel enthousiasme op de ingeschreven. De financiering is echter altijd impliciet gebleven. Op dit moment wordt echter wel financieel commitment gevraagd, anders dreigt vertraging. De markttoezichthouders geven op dit moment nul op het rekest om mee te betalen. Dit betekent dat de IR €2,5 miljoen zelf moet financieren om het proces door te laten gaan. De reserve van BIR is hiervoor niet toereikend en dat betekent ook een hogere bijdrage van de inspecties dit jaar. 5.1.2.e vraagt de IR-leden of ze hiermee akkoord willen gaan en wat we hiervan voor de toekomst leren. Alle IR-leden stemmen in met de financiering en daarmee met een hogere bijdrage dit jaar. Wel wordt aan 5.1.2.e r gevraagd om na te gaan of individuele markttoezichthouders toch zijn te bewegen om mee te financieren. In de toekomst moet niet alleen aandacht zijn voor de inhoud bij dit soort projecten waarin een samenwerking

met organisaties buiten de IR wordt aangegaan, maar ook voor de financiering. Dit moet vooraf goed besproken worden. 5.1.2.e geeft aan dat BIR zorg zal dragen voor de inning van de bijdrage en de uiteindelijke financiële overdracht.

d. Academie voor Toezicht:

- Uitvraag deelnemers en cases Leertraject Strategisch Toezicht (LST). 5.1.2.e licht toe dat er een uitvraag is gedaan voor deelnemers voor LST en dat BIR graag een reactie vóór 1 september tegemoet ziet. In LST wordt dit jaar samengewerkt met SIOO om hun expertise op het gebied van o.a. verandermanagement goed te kunnen gebruiken. De IR-leden wordt tevens gevraagd om te kijken of er cases binnen hun organisatie spelen die gebruikt kunnen worden in het leertraject. Alle IR-leden geven aan zich beschikbaar te willen stellen voor de dineravonden van het LST.
- Uitvraag docenten Leertraject Startende Inspecteur. 5.1.2.e geeft aan dat een uitvraag zal volgen voor nieuwe docenten voor het Leertraject Startende Inspecteur en vraagt IR-leden hun medewerkers hierin te stimuleren.
- Update lijn Professionalisering uit het Programma Innovatie Toezicht. Notitie wordt ter kennisgeving aangenomen met dank aan de opstellers.

e. Vooruitkijken naar:

- Vervolg op bundel Lijdelijk Toeziën van het Montesquieu Instituut. Verschillende IR-leden geven hun kijk hierop. 5.1.2.e geeft aan dat de stukken in de bundel ons als inspecties erop wijzen dat er nog veel te doen is. Iets dat de IR zelf ook al eerder heeft geconstateerd. Hij stelt de vraag wat steeds onafhankelijker toezicht vraagt van de kwaliteit en de verantwoording van de toezichthouders. Hij stelt voor een symposium over kwaliteit te organiseren waarbij we ook de RvS en AR uitnodigen om hierover door te praten. 5.1.2.e gaat hierin mee en geeft aan ook meer genuanceerder materiaal te willen hebben om de vergelijking tussen dienst en zbo beter te kunnen maken. Het is de vraag of de auteurs van de bundel dit oppakken. Zo niet, dan vraagt 5.1.2.e de IR hier zelf mee aan de slag te gaan. 5.1.2.e concludeert dat het van belang is het gedachtegoed uit de bundel te betrekken bij de IR werkgroepen governance, kwaliteit en publiek vertrouwen. Verder zal worden nagegaan of het mogelijk is om 5.1.2.e uit te nodigen om verder in gesprek te gaan met de IR over zijn bijdrage in de bundel. Dit kan de IR ook helpen in het nadenken over het ontwikkelperspectief van de IR. Hierna kan worden bekeken wat de IR zelf nog moet onderzoeken op het gebied van institutionele positionering van het toezicht.
- Gesprek met SGO-toezicht op 14 september a.s. 5.1.2.e vraagt of IR-leden nog suggesties hebben voor bespreekpunten. 5.1.2.e geeft aan graag de vraag te willen stellen wat de SG's verwachten van de toezichthouders in het kader van de POK en Wau. Het zou mooi zijn als het gesprek dan kan gaan over de feedback en reflectie functie. 5.1.2.e en 5.1.2.e zien ook graag dat het onderwerp tegenmacht wordt besproken. Afsproken wordt dat 5.1.2.e dit vraagstuk zal inleiden tijdens de bijeenkomst. De IR-leden geven tevens aan dat het wordt gewaardeerd als dit gesprek fysiek kan plaatsvinden.
- Vergadering IR (nazomerborrel) van 14 september a.s. Geen aanvullende opmerkingen.

3. Collegiale consultatie

- Toezicht in tijden van Corona.
De IR leden delen hun ervaringen. Zo wordt herkend dat het moeilijk uit te leggen is dat in de buitenwereld steeds meer kan, maar dat mensen nog niet naar kantoor mogen komen. Ook

wordt bij de veel inspecties gezocht naar een hybride vorm van werken. Ieder herkent ook dat sommige medewerkers heel graag weer naar kantoor of op inspectie willen gaan, maar dat sommigen ook nog terughoudend hierin zijn. 5.1.2.e vraagt naar blijvende innovaties.

5.1.2.e noemt een wijziging in de standplaats bij werving en selectie. Normaal is de standplaats Groningen of Amersfoort, maar dit verandert in alleen een eis dat je in Nederland woont. De praktische toepassing hiervan moet nog verder uitgewerkt worden. 5.1.2.e noemt een innovatie in online toezichthouden, maar merkt daarbij op dat ter plekke gaan nog steeds van belang blijft, omdat je bijvoorbeeld online niet altijd kunt zien of mensen buiten beeld worden beïnvloed.

5.1.2.e stelt voor om blijvende innovaties in het toezicht in de komende tijd op te halen en kijkt hiervoor naar BIR. Ook stelt 5.1.2.e voor om na nadere versoepelingen, zoals het schrappen van de 1,5m maatregel, via BIR op te laten halen hoe de inspecties hiermee omgaan.

4. Thematische verdieping: Ontwikkelperspectief

5.1.2.e zit dit deel van de vergadering voor om 5.1.2.e ook de gelegenheid te geven te reageren. 5.1.2.e vraagt de IR-leden te reageren op de notitie. Alle IR-leden reageren positief op de notitie. Het is voor iedereen herkenbaar. 5.1.2.e geeft aan dat er inhoudelijk nog wel een zoektocht in de samenwerking zit. Wat is het gemeenschappelijke wat ons bindt? En waar willen we naar toe? 5.1.2.e geeft aan dat ze de juiste thema's terugziet in de notitie. De plusambitie mag zelfs nog wat ambitieuzer. Dit kan eventueel ook in verschillende formeringen. Wat betreft lidmaatschap en financiering kunnen er gauw knopen doorgehakt worden. 5.1.2.e geeft aan dat ze heel tevreden is over wat de IR en vooral BIR nu doet. Toch kan er nog meer eigenaarschap gecreëerd worden, door bijvoorbeeld de medewerkers uit inspecties nog meer ruimte geven om mee te laten werken. Ook moeten we niet in de valkuil stappen om alles met z'n allen te willen doen. Wat betreft lidmaatschap zou een formule van leden en geassocieerde leden haar voorkeur hebben om het behapbaar te houden. 5.1.2.e gaat mee in de gedachten van gelegenheidscoalities en geassocieerde leden. Het is belangrijk te doen wat nodig is voor de positie van toezicht en het fenomeen toezicht. Ze waarschuwt wel dat de IR hier geen alleenrecht op heeft. 5.1.2.e geeft aan dat de plusambitie herkenbaar is, maar dat het veel is geschreven vanuit het toezicht als institutie en het publiek belang minder zichtbaar is. Voor de governance ziet 5.1.2.e graag meer aandacht voor planning, verantwoording en voorzitterschap.

5.1.2.e geeft als lid van de werkgroep ontwikkelperspectief aan dat de zoektocht naar inhoudelijke invulling na deze exercitie nog niet voorbij is. Dit blijft een voortdurend proces. Hij geeft aan dat het niet de bedoeling was om het publiek belang niet te noemen, dus dat zal nog expliciet worden toegevoegd. Het publiek belang zit ook in het vervullen van tegenkracht als toezicht. De betekenis en toegevoegde waarde van toezicht is iets waar we nog verder over na moeten denken.

Op de vraag van 5.1.2.e hoe om moet worden gegaan met adviserende leden, zijn de IR-leden het erover eens dat er goed oog moet zijn voor stakeholders. Zij moeten ook meegenomen worden in dit proces.

5.1.2.e vraagt 5.1.2.e vanuit BIR te reageren op de reacties van IR-leden. 5.1.2.e geeft aan dat de richting in de notitie ook voor het bureau herkenbaar is. Ze ziet dat er bij de huidige groep IR-leden veel eigenaarschap is en dat is erg fijn voor BIR. Bij sommige werkgroepen is het wel eens sleuren en zou het helpen als de IR-leden de ruimte, tijd en ondersteuning geven aan hun medewerkers

om aan een IR-activiteit mee te werken. 5.1.2.e merkt verder op dat er nog wat meer aandacht mag zijn voor de coördinerende verantwoordelijkheid van BZK.

5.1.2.e vraagt zich in reactie hierop nog eens hardop af wanneer BZK het toezicht in de steek heeft gelaten. Er is een gevoel van verwezing van de beleidskant. 5.1.2.e zou hier graag nog eens over doorpraten, bijvoorbeeld ook met de portefeuillehoudende SG's.

Naar aanleiding van het gesprek komt 5.1.2.e tot twee besluiten: er zal een gesprek met 5.1.2.e 5.1.2.e worden georganiseerd om de gedachten over de functie van toezicht te scherpen en in het gesprek met de SG's zal ook aandacht voor eigenaarschap voor toezicht worden gevraagd.

5.1.2.e en 5.1.2.e vullen hierop aan dat uit het gesprek is gebleken dat de werkgroep op de thema's lidmaatschap, financiering en governance een volgende stap kan zetten. Hier kan dan in het najaar een klap op worden gegeven. Voor de inhoud mag meer tijd worden genomen om na te denken. Het gesprek met 5.1.2.e kan hier een mooie aanzet voor geven.

5. Rondvraagen sluiting

5.1.2.e vraagt naar de stand van zaken rond de casus anoniem aankopen. Geconstateerd wordt dat hier nog niet veel vooruitgang op is. 5.1.2.e stelt voor om een brief aan de Thesaurier Generaal te sturen om meer schot in de zaak te krijgen. BIR zal hiervoor zorgen.

5.1.2.e vertelt dat het rapport Gestapelde Ambities is gepubliceerd over de invoering van een nieuw ICT-systeem (SPEC) tussen 2012 en 2020 en de pas op de plaats die de IGJ hierin heeft gemaakt. Het rapport is in opdracht van IGJ gemaakt door ABD-topconsult. Verschillende IR-leden zijn hierin geïnteresseerd. BIR zal zorgen voor verspreiding van het rapport 5.1.2.e wordt gevraagd hier in een IR-vergadering nader op in te gaan.

5.1.2.e vertelt dat de visitatiecommissie Defensie en Veiligheid haar laatste rapport heeft uitgebracht. Het is nu aan 5.1.2.e om de organisatie scherp te houden.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte.

Inspectieraad

INSPECTIERAAD

Concept

IR 2021/09/02

Vergaderdatum en –tijd Dinsdag 14 september 2021, 14.30-15.30 uur (ivm zomerborrel)

Vergaderplaats Carlton Beach, Gevers Deynootweg 201, 2586 HZ Den Haag

Aanwezig

5.1.2.e

Afwezig

-

1. Opening en vaststellen agenda en mededelingen

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

- Terugkoppeling kennismaking SGO-toezicht. Vanochtend heeft dit gesprek met de SG's 5.1.2.e en 5.1.2.e plaatsgevonden. 5.1.2.e geeft aan dat het een mooi kennismakingsgesprek

was waarin ook een toezegging is gedaan voor een vervolgesprek. Het zou mooi zijn om het vervolgesprek in een kleiner gezelschap te voeren. Genoemde onderwerpen hiervoor zijn kwaliteit, tegenspraaken HRM. 5.1.2.e meldt dat hij een opening ziet in de gedragscode openbaar bestuur om het thema tegenspraak goed vast te pakken. Hierin staat namelijk bij het principe van lerend vermogen dat het bestuur zich laat controleren. Dit kan een ingang zijn om tegenspraak te bespreken. 5.1.2.e geeft aan hier ook een kans te zien door gemeenschappelijk als Inspectieraad hierin op te treden. 5.1.2.e geeft aan dat het belangrijk blijft om als inspectie dynamisch te zijn en mee te denken met de minister of stas. En aan de andere kant moet je ook lef kunnen tonen op thema's waarop het schuurt. En die thema's heeft iedereen wel. Dat vergt overigens wel veel van een IG en zijn/haar inspectie. 5.1.2.e merkt op dat de context van de casus en het karakter van de minister hier ook van belang zijn. Hij geeft aan dat het goed is om dit thema een volgende keer nog eens verder uit te diepen.

- Stand van zaken aanmeldingen deelnemer en cases LST5. 5.1.2.e meldt dat op dit moment van alle inspecties 1 of 2 aanmeldingen binnen zijn, alleen van ISZW nog niets. 5.1.2.e geeft aan dat hij hier nog op terug zal komen. 5.1.2.e geeft aan dat er eventueel extra kandidaten van andere inspecties zijn die deze plekken kunnen opvullen. Vanuit Ivho, IJenV, ANVS en SodM zijn er cases voor het leertraject aangemeld. Verder zijn alle IR-leden gepolst voor het deelnemen aan de diner-avonden. Dit wordt in de agenda's ingepland.
- Stand van zaken financiering NWA en aankondiging vooruitblik op vervolgtraject. 5.1.2.e geeft aan dat er nog geen financiële toezeggingen zijn van de markttoezichthouders. Wel komt er een nieuwe kans om financiële afspraken te maken. Er komt namelijk een tweede call voor kennissynthese en daar worden de markttoezichthouders ook bij betrokken. Het is goed om meteen aan de voorkant goede afspraken te maken.
- Brief aan Thesaurier-Generaal over Anoniem Aankopen. 5.1.2.e meldt dat er nav de brief binnenkort een ambtelijk gesprek georganiseerd is waarbij naast MinFin ook experts van DNB, AFM de Nederlandse Vereniging van Banken en ABN AMRO aanwezig zullen zijn.
- Mededeling: 5.1.2.e meldt dat de bewindsliden van Financiën afgelopen vrijdag een brief met betrekking tot de IBTD naar de Kamer hebben gestuurd. Deze brief is zeer consistent met de uitingen van de IR.

2. Bespreken en besluiten

- Het verslag van de vergadering van 6 juli jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld. Naar aanleiding van het verslag en de financiële situatie rond de Wetenschapsagenda geeft 5.1.2.e aan dat hij graag de mogelijkheid ziet periodiek de financiën van de IR te bespreken. 5.1.2.e geeft aan dat in de halfjaarlijkse tussenstand van het werkplan ook aandacht is voor de financiële situatie.
- Er zijn geen opmerkingen bij de besluitenlijst van het DB.
- De schriftelijke update van de werkgroepen is informatief en geeft verder geen reden tot opmerkingen.
- Tussenstand werkplan BIR. 5.1.2.e licht toe dat het Bureau er goed voor staat met de uitvoering van de geplande activiteiten. **Buiten reikwijdte**
Voor het Programma Top Toezichthouders wordt nog gezocht naar een goede begeleider, maar gaan de voorbereidingen wel gewoon door. De uitputting van het budget gaat nog volgens plan.

3. Collegiale consultatie

5.1.2.e vraagt **5.1.2.e** naar zijn eerste ervaringen bij de NVWA. **5.1.2.e** geeft aan dat hij nu al heeft gezien dat er bij de NVWA trotse en slimme mensen werken met veel kennis van het veld. Uitdagingen ziet hij in het maken van keuzes in het toezicht en het voorop stellen van het publieke belang, ook als dit interfereert met het sectorbelang. De NVWA heeft 151 taken, maar er is maar financiering voor 50 taken. Daarbij zitten ook veel opdrachten vanuit Brussel. Door dit op te nemen in het jaarplan probeert de NVWA te laten zien dat er een toezichtskloof is en dat scherpe keuzes gemaakt moeten worden. Wat betreft het publieke belang ziet **5.1.2.e** kansen in het meer naar buiten kijken en te zien wat het werk van de NVWA doet in de maatschappij. Verschillende IR-leden herkennen deze uitdagingen. Bij inspecteren gaat het er niet alleen om dat je nagaat of het systeem werkt en regelgeving wordt nageleefd, maar dat je verder kijkt naar wat dit betekent voor de maatschappij. Inspecteurs zouden hierin gecoacht moeten worden zodat ze vanuit verschillende rationaliteiten naar hun werkgebied kunnen kijken. **5.1.2.e** beëindigt het gesprek vanwege de tijd, maar geeft aan hier graag nog een keer over door te praten. Hoeveel rationaliteiten kunnen we beheersen?

4. Thematische verdieping: Toezicht zoals het hoort (gesprek met **5.1.2.e**)

Zie apart verslag van deze ontmoeting.

5. Rondvraagen sluiting

5.1.2.e, Buiten reikwijdte.

IR in gesprek met 5.1.2.e op 14 september 2021

5.1.2.e heeft de afgelopen jaren enkele interessante bijdragen geleverd aan het denken over de positionering van rijksinspecties (zie de links aan het einde van dit bericht). De Inspectieraad heeft hem uitgenodigd om over deze bijdragen van gedachten te wisselen. Op 14 september kwam 5.1.2.e naar Scheveningen voor een voordracht met aansluitende discussie.

5.1.2.e begon met een persoonlijke ervaring rond het thema: 5.1.2.e vroeg hem een blog te schrijven voor IGJ en NZa over de governance in de zorgsector. Als voorzitter van een Raad van Toezicht van een zorgorganisatie heeft hij een rol in die sector. Zijn eerste gedachte was: hoe merkwaardig dat de overheid zich met governance van de zorgsector bezig houdt. Zou de sector dat niet zelf moeten doen? Gaat de sector daar niet zelf over en gaven de maatschappelijke partijen daar al niet vorm aan voordat de overheid in haar huidige gedaante ontstond? 5.1.2.e stelt de retorische vraag of de overheid (government) zich niet juist afzijdig moet houden bij maatschappelijke governance.

Aan de hand van deze anekdote komt 5.1.2.e tot de kern van zijn betoog: de staat moet zich veel terughoudender opstellen ten opzichte van de samenleving. De staat moet maatschappelijke fragmentatie koesteren en zich vooral en met name bekommeren om de 'zwakke belangen'. Maar de staat heeft zich de facto ontwikkeld tot een bemoeizuchtige overheid. Neem bijvoorbeeld het toezicht op het onderwijs, dat zich ontwikkeld heeft tot bestuursgericht toezicht, toezicht op het bestuur van de school: dat is toch evident in strijd met de Grondwet!

Toch noemt 5.1.2.e zichzelf een liefhebber van de staat, maar juist omdat de staat gevaarlijk is. De staat heeft het monopolie op geweld en belastingheffing. Die monopolies zijn hem dierbaar, omdat het leven in landen waar dat niet zo is, een onguur karakter heeft. De staat is dus wel belangrijk, maar moet tegelijkertijd gedwongen worden om zich te beperken in de uitoefening van zijn macht. Als dat niet gebeurt zou de staat in de verleiding kunnen komen om zijn monopolies in te zetten om allerlei goedbedoelde idealen te realiseren. En Inspecties worden vaak geacht daaraan dan ook een bijdrage te leveren.

5.1.2.e vertelt dat hij politicologie studeerde in de jaren '70 in Nijmegen. In het propedeusejaar was er een docent die de idealistische studenten een ontzuenderende premisse voorhield: de belangrijkste functie van de staat is het toevoegen van leed. Ofwel: pas op voor al te hoogdravende ambities van de staat, want daarvoor zal de staat leed moeten toevoegen. Dat heeft indruk op hem gemaakt. Er zijn begrenzings nodig aan de staat: checks and balances, tegenspraak, tegenmacht.

Wat is het doel van tegenspraak? Als je die vraag stelt aan cursisten bij de NSOB krijg je als antwoord: beter beleid. 5.1.2.e waarschuwt: nee, het doel van tegenspraak is tegenspraak, hinderen, het tegenhouden van beleid. Dat gaat terug op 'the federalist papers', teksten van auteurs die betrokken waren bij de stichting van de Verenigde Staten. De Amerikaanse grondwet stelt dat wanneer je een overheidsagentschap opricht, je ook een agentschap moet oprichten dat als hindermacht optreedt. *Ambition must be counteracted by ambition.*

Vertaald naar de huidige tijd: toezicht is op de eerste plaats handhaving van de wet en op de tweede plaats bescherming van zwakkere belangen. Stel uzelf de vraag: wat zijn

in uw domein de zwakke belangen en worden die goed beschermd? Een belangrijke constatering is bijvoorbeeld: burgers worden onder het bestuursrecht minder goed beschermd dan onder het strafrecht. Maar het gaat verder dan dat: pas op voor grenzeloze ambities van de staat. De staat heeft een dubbelzinnig karakter gekregen: hij is zowel rechtsstaat als verzorgingsstaat. In dat eerste is de kernopgave: bescherming van de burger tegen de staat. In het tweede ligt de nadruk op mensen gelukkig maken. Daarbij probeert de politiek om steeds meer op te treden aan de preventiekant, of zoals dat genoemd wordt: 'aan de voorkant'. Dat is megalomaner dan alle maakbaarheidsambities die 5.1.2.e eerder is tegengekomen: de poging om geluk 'aan de voorkant' af te dwingen. Als het gaat om bescherming van zwakke belangen is het goed om je te realiseren dat mensen die zich een advocaat kunnen veroorloven, het wel redden om de staat met al zijn goede bedoelingen buiten de deur te houden, maar dat geldt niet voor de mensen aan de onderkant, de mensen die afhankelijk zijn van de overheid. En zoals we gezien hebben wordt de overheid steeds grimmiger voor die onderkant. 5.1.2.e maakt duidelijk dat hij zich over die tendens grote zorgen maakt. Hij ziet voor inspecties een taak om dit te signaleren. Er is meer hindermacht nodig. Inspecties moeten hinderlijk zijn voor bestuurders in al hun ambities.

Die rol als hindermacht staat op gespannen voet met de populaire gedachte dat we moeten streven naar één overheid. Als er iets dramatisch is voor de burger, dan is het één overheid. Dat betekent één loket en één datadefinitie. Maar de burger heeft uiteenlopende belangen en heeft ruimte nodig in de omgang met de staat. Een gefragmenteerde overheid is voor de burger vele malen beter dan een integrale overheid. De laatste tijd bedient men zich van het begrip maatwerk. Een DG van SZW vroeg 5.1.2.e om een bijdrage over het thema: 'Integraal maatwerk'. Hij dacht dat het als grap was bedoeld, maar men geloofde daar echt in: 'Integraal maatwerk, als dat eens zou kunnen'. Nu kun je er consultants op inhuren: integraal maatwerk. Vanuit het idee: we gaan de wereld redden. 5.1.2.e: 'Iedereen in hetzelfde pak'. Het is een zachte variant van de Chinese aanpak, aldus 5.1.2.e

Nog zo'n populaire term is: opgavegericht werken. 'Opgave' is een constructie over de wereld, opgaven zijn er niet van zichzelf. Net als feiten niet voor zichzelf spreken. Je kunt iets pas een probleem noemen als er een oplossing in zicht is. Anders is het gewoon tragiek. Shit happens. Inspecties gaan ook over de gebrokenheid van de wereld. Ze opereren in een symbolische vorm: 'De inspectie stelt een onderzoek in'. Niet om het probleem op te lossen, maar om de gemoederen te kalmeren. Want als een inspectie werkelijk denkt idealen te kunnen verwezenlijken, wordt het gevaarlijk. Pas op voor mensen binnen de overheid die denken dat ze betere mensen zijn, en dat ze de wereld beter kunnen maken. Dat zijn zeloten, aldus 5.1.2.e

In de tegenstelling tussen 'Gesinnungsethik' en 'Verantwortungsethik' (Max Weber) kiest 5.1.2.e nadrukkelijk voor dat laatste: probeer niet je eigen idealen aan de samenleving op te leggen, maar beoordeel het handelen van de overheid in termen van resultaten. Een minister zou zich de vraag moeten stellen: kan ik dit ook aan mijn opvolger uitleggen?

Over idealen en waarden hoeven we het niet eens te zijn. Beter van niet zelfs: het gaat erom de pluriformiteit te beschermen. Inspecties moeten legitimiteit zoeken door pluriformiteit te omarmen en door de zwakke belangen te beschermen. Het mandaat voor inspecties komt voort uit hun rol binnen de symbolische orde, als een van de pijlers van de rechtsstaat. Je moet inspecties zien als taakorganisaties. Daarbij is het idee dat we als maatschappij denken dat het iets toevoegt en dus hebben we er een bepaald

bedrag voor over. Inspecties hoeven hun bijdrage aan de samenleving niet in effectiviteit uit te drukken, dat kan ook niet, maar we vinden dat het er moet zijn en juist dat moeten inspecties ook waarmaken.

Gesprek met de zaal

Is versplintering (diversiteit) van inspecties ook een goede zaak: steeds meer kleine toezichthouders? Hoe staat u tegenover het samenvoegen van inspecties?

5.1.2.e : ik heb daarop een dubbel antwoord. Enerzijds: meer toezicht is vaak een Pavlovreactie na een incident. Toezicht als oplossing van de problematiek. Maar toezicht kan niet oplossen wat in het primaire proces verkeerd zit. Anderzijds: inspecties samenvoegen is lang niet altijd een goed idee. Het gaat uit van het idee dat de wereld dan 'integraal' beoordeeld kan worden, maar: de wereld is niet integraal. Als integraliteit bepleit wordt, is er vaak één visie dominant, bv. de veiligheidsbril. Dat is geen goed idee. Iets dergelijks speelde ook bij het verzoek van de politiek aan de planbureaus om samen één advies te maken voor de kabinetsformatie. Ook dat is dus geen goed idee. Je levert dan in op pluriformiteit.

In zijn bijdrage aan de bundel 'Lijdelijk toezien?' van het Montesquieu Instituut noemde **5.1.2.e** ook het voorbeeld van één governancecode voor de zorgsector. Iets wat begon in het veld zelf, wordt een gesloten systeem met de overheid aan het roer.

In welk model past dit eigenlijk? Montesquieu heeft het over de scheiding der machten. Plaatst u inspecties buiten dat systeem? Ik probeer het model te snappen.

5.1.2.e : ik heb geen model. De Onderwijsinspectie danken wij aan de Franse tijd. De Fransen hadden de ambitie om beleidsdoelstellingen in het schoolsysteem te realiseren. Vroeger heette de inspecteur-generaal van het onderwijs: 'agent voor de nationale opvoeding'. Dat paste in het streven van de Fransen om een krachtige centrale staat te vormen. Onderdeel daarvan was een regulerende bevoegdheid voor de toezichthouder.

Nu is de inspectie gericht op het controleren van naleving van de wet. **5.1.2.e** heeft een voorkeur voor een inspectie die een bescheiden taakopvatting heeft. Maar pas op voor het denken in termen van eigenaar, opdrachtgever en opdrachtnemer. Dat wekt het beeld van hiërarchische verhoudingen. Dat is onterecht: de relatie is volstrekt horizontaal. Dat is de kern van de democratische rechtsstaat. Het is handig om dat wettelijk te regelen, in de vorm van beschermingsconstructies.

Over die beperkte taakopvatting: onze collega's van beleid zullen niet blij zijn met het uitgangspunt dat wij een hindermacht moeten zijn: dat is wel een heel extensieve taakopvatting.

5.1.2.e : Het is belangrijk om te kijken of de zwakke belangen wel gediend worden met wetgeving die erop gericht is die zwakke belangen te beschermen. Voor de inspectie is het belangrijk om rolvast te blijven. De belangrijkste strategische vraag is: 'Welke rol heb ik te spelen?'. Noem het 'stijlvastheid': de gewenste cultuur creëren en dat volhouden tegenover tegendruk. Het woord 'eigenaar' komt daar niet in voor. Eigenaarschap hoort niet in de afwegingen over de ordening van de staat.

Ook zo'n modewoord: meer centrale regie. Dat wordt al jaren geroepen, maar dat lukt niet. Er zijn steeds meer beleidsambities. Dat tij lijkt niet te keren.

Er zijn gelukkig meer professoren die verstandige dingen schrijven. Ik zoek naar handelingsperspectief. Hoe kunnen wij morgen op de zeepkist onze mensen enthousiasmeren. U zei iets over opgavegericht werken dat ik niet herken. Problemen van de samenleving centraal zetten, wat is daar mis mee? Wat zijn de nieuwe trends? Hoe krijgen we handelingsperspectief?

5.1.2.e : daar ben ik niet van. Ik ben wetenschapper, ik hoef alleen aan te geven hoe die dingen lopen. Hoed u voor de wetenschappers die zeggen te weten hoe u moet handelen.

In reactie op de kinderopvangtoeslagaffaire hebben 'beleid' en 'uitvoering' in de Ambtelijke Commissie Uitvoering een speerpunt gemaakt van maatwerk. De uitwerking van dat thema lijkt niet primair gericht op verschil: er wordt bijvoorbeeld gepleit voor een gemeenschappelijke 'cloud' waar alle data van alle burgers in opgeslagen zitten. Hoe duidt u dat streven naar maatwerk in termen van uw betoog?

5.1.2.e : maatwerk betekent het toestaan van willekeur. Een professional neemt een besluit over een individuele burger. Vanuit het principe van rechtsgelijkheid vereisen we echter dat maatregelen in Maastricht dezelfde uitkomst hebben als in Groningen. Dat staat op gespannen voet met elkaar. Gaan we verschillende uitkomsten accepteren vanwege maatwerk? En wat gaat de rechter daarvan vinden? En wat gaan wij er zelf van vinden als het ambtelijk maatwerk in de toekomst beïnvloed wordt door politieke partijen die ons niet bevallen? Mag de vrijheid van de ambtenaar afhangen van de toevallige politieke constructie? Wil je toch maatwerk, dan zou ik zeggen: breng die taken terug naar de samenleving. De mogelijkheden om maatwerk te hanteren in een politiek-ambtelijke omgeving zijn beperkt. Elke journalist die verschillen ziet tussen de aanpak in Groningen en Maastricht schrijft daarover en dan leidt dat tot kritische Kamervragen over rechtsgelijkheid en willekeur.

Verder lezen? Voor de themabundel 'Lijdelijk toezien?' van het Montesquieu Instituut, zie: <https://netwerk.publiektoezicht.nl/thoughts/3088> en: [Lancering essaybundel 'Lijdelijk toezien' van Montesquieu Instituut | Nieuwsbericht | Rijksinspecties](#).

Een eerdere bijdrage van **5.1.2.e** verscheen in de essaybundel "In het publiek belang: maatschappelijk toezicht", zie <https://netwerk.publiektoezicht.nl/thoughts/2524>.

Inspectieraad

INSPECTIERAAD

Concept

IR 2021/10/02

Vergaderdatum en –tijd Dinsdag 12 oktober 2021, 14.30-17.00 uur

Vergaderplaats Johan de Witthuis, Kneuterdijk 6 te Den Haag

Aanwezig

5.1.2.e

Afwezig

5.1.2.e

1. Opening en vaststellen agenda en mededelingen

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

In het kader van de mededelingen meldt 5.1.2.e dat zij voor komende donderdag 14 oktober is uitgenodigd voor een rondetafelgesprek met de commissie Digitale Zaken van de Tweede Kamer. Naast AT zijn ook AP, ACM, AFM en CvdM uitgenodigd. AT zal het position paper dat voor de commissie is opgesteld delen met de IR. 5.1.2.e geeft aan dat zij ook de samenwerking in de IR op digitalisering naar voren zal brengen. Verder meldt 5.1.2.e dat de ambtelijke Werkgroep Cybersecurity voor het eerst bijeen is geweest. Het valt op dat veel inspecties vooral nog met hun eigen cybersecurity bezig zijn en nog niet met het cybersecure zijn van hun ondertoezichtstaanden. 5.1.2.e meldt dat via 5.1.2.e een verzoek is binnengekomen om vanuit de IR een voorstel voor een afstudeeropdracht te formuleren voor de MPA. De opdracht dient ingewikkeld, vaag, politiek gevoelig en strategisch te zijn. Een van de IR-leden zou hierbij als opdrachtgever fungeren. 5.1.2.e stelt voor het burgerperspectief in de opdracht te betrekken. Ook 5.1.2.e en 5.1.2.e kunnen

zich hierin vinden 5.1.2.e constateert dat de IR-leden graag mee willen werken aan het verzoek en vraagt BIR voor de volgende vergadering met een voorstel te komen waar in ieder geval het burgerperspectief in is verwerkt.

5.1.2.e meldt dat 5.1.2.e per 1 oktober gestart is als 5.1.2.e is de nieuwe 5.1.2.e

Daarnaast meldt 5.1.2.e dat de Kamer kritisch meekijkt met de oprichting van de Inspectie Belastingen, Toeslagen en Douane. Dat blijkt wel uit de vragen die Kamerleden stellen met betrekking tot o.a. de onafhankelijkheid. BIR blijft dit proces volgen.

Tot slot meldt 5.1.2.e dat Pieter Omtzigt in de Kamer nog een vraag had gesteld over de voortgang van het wetsvoorstel Kaderwet Toezicht. In het antwoord daarop wordt slechts verwezen naar de Rijksbrede evaluatie die BZK nu uitvoert.

De schriftelijke update van de werkgroepen, zoals opgenomen in de agenda, geeft geen aanleiding tot verdere opmerkingen.

2. Bespreken en besluiten

- Het verslag van de vergadering van 14 september jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld.
- Het verslag van het gesprek met SGO Toezicht wordt zonder opmerkingen vastgesteld. Naar aanleiding van het verslag vraagt 5.1.2.e aan BIR om een verkennende notitie op te stellen met onderwerpen voor gesprek met de SG's. Hierin zouden in ieder geval de onderwerpen kwaliteit, HRM en tegenspraak mee moeten worden genomen.
- Er zijn geen opmerkingen bij het verslag van de bijeenkomst met 5.1.2.e. Naar aanleiding van het verslag wordt wisselend terug gekeken op de bijdrage van 5.1.2.e. Gedeeld wordt dat zijn bijdrage wel een bepaalde prikkeling in zich heeft die gebruikt kan worden in het denken over de toekomst van toezicht.
- Er zijn geen opmerkingen bij de besluitenlijst van het DB.
- NWA vervolg. 5.1.2.e geeft een toelichting op de stand van zaken zoals verwoord in de notitie. Op dit moment wordt gewerkt aan de call voor het Kennis Synthese en Benuttingsproject. Het uitgangspunt is dat alle partijen die al een financiële bijdrage leveren aan de NWA hier aan kunnen deelnemen en dat ook andere toezichthouders kunnen aanhaken, maar dat dan wel een gesprek wordt gevoerd over de financiële bijdrage. Met ACM zal nogmaals een gesprek worden gevoerd over hun financiële bijdrage aan de NWA.
- Staat van de Uitvoering. 5.1.2.e licht toe dat het een kans kan zijn voor de rijksinspecties om ook mee te doen in de Staat van de Uitvoering, omdat het een mogelijkheid geeft om direct met de politiek, Tweede Kamer en Kabinet in gesprek te gaan over de risico's die we als toezichthouders zien en aan te geven waar we tegenaan lopen. 5.1.2.e vraagt de IR-leden te reageren. Er ontstaat een gesprek waar verschillende mogelijke invullingen worden gegeven aan de rol van de rijksinspecties in de Staat van de Uitvoering en ook het idee van een Staat van het Toezicht wordt geopperd of een Staat van Beleid-Uitvoering-Toezicht. Inspecties zouden bijvoorbeeld ook een reflectie kunnen geven op de uitvoering waarbij dan onderscheid gemaakt moet worden tussen de uitvoeringsorganisaties en de sector waarin deze organisaties actief zijn. Het gedachtegoed dat toezichthouders toch echt anders zijn dan uitvoeringsorganisaties overheerst. De vraag is of we als toezichthouders hierop moeten willen meeliften. De rol van BZK in het geheel (redacteur?) ligt ook gevoelig. Het lijkt er op dat nog

niet helemaal helder is uitgewerkt wat er in de Staat van de Uitvoering moet komen te staan. 5.1.2.e stelt voor om de werkgroep van de Staat van de Uitvoering eens uit te nodigen in de IR.

5.1.2.e vat samen dat er 3 lijnen voorbij zijn gekomen in het gesprek: 1) Wij als toezichthouders hebben dezelfde problemen als de uitvoeringsorganisaties en dus zou het handig kunnen zijn om mee te liften, 2) Als toezichthouders zouden we kunnen bijdragen vanuit onze eigen rol door onze observaties over de uitvoering te delen (voor zover inspecties hier een rol hebben) / een waardering te geven, 3) Als toezichthouders kunnen we zelf een dwarsdoorsnede van een domein geven, zoals we bijvoorbeeld op het gebied van cyber hebben gedaan. 5.1.2.e vraagt BIR om contact op te nemen met de werkgroep van de Staat van de Uitvoering om na te gaan wat de precieze bedoeling is en daarna met een voorstel te komen aan de IR. Eventueel kan ook de werkgroep worden uitgenodigd in de IR.

- Kwantificering WAU. 5.1.2.e vraagt BIR na te gaan wat de stand van zaken is van de kwantificering.
- Externe kwaliteitstoetsen 5.1.2.e licht toe dat er een vraag onder de leden van de IR is uitgezet om te inventariseren welke vormen van externe kwaliteitsborging hun inspecties hebben. Dit heeft een geschakeld beeld opgeleverd. Bij sommige inspecties blijkt de externe kwaliteitsborging wat uitgebreider opgezet dan bij andere. Aan de hand van de inventarisatie worden in de notitie drie vragen gesteld. Gezien de tijd stelt 5.1.2.e voor om deze vragen schriftelijk uit te zetten zodat er in een volgende vergadering verder en diepgaander over gesproken kan worden. De IR-leden gaan hiermee akkoord. 5.1.2.e zal in samenwerking met BIR voor de uitvraag zorgen.

3. Collegiale consultatie

5.1.2.e vraagt de IR-leden naar hun ervaringen met het hybride werken. Alle inspecties zijn op hun manier bezig het hybride werken vorm te geven. Soms kan het ook per team verschillen wat praktisch en nodig is. Er is veelal vreugde in teams om elkaar weer te ontmoeten, maar er wordt ook ongemak gevoeld om te reizen. Verschillende invullingen van hybride werken die voorbij komen:

- thuiswerken tenzij op kantoor werken meerwaarde heeft
- ieder team 1 vaste kantoordag en een 2^e dag op kantoor zelf invullen
- 60% op werkplek 40% thuis.
- kijk zelf wat handig/nodig is.

Wat opvalt is dat op kantoor nog geen QR-codes gevraagd kunnen worden, maar dat bij vergaderen op een externe locatie dit wel voor kan komen. Ook moet gelet worden op de verschuiving van arboveiligheid naar de thuiswerkplek.

5.1.2.e geeft aan dat het huisvestingsconcept aanpassing behoeft. Er zijn wellicht minder werkplekken nodig, maar de werkplekken en vergaderruimten die er moeten zijn vragen om andere mogelijkheden.

Er spelen ook vragen rond de balans tussen werk en privé, ongevallen tijdens werktijd thuis en het werken met gevoelige informatie thuis. De IR-leden spreken af de ervaringen te blijven delen en best practices te benoemen.

5.1.2.e meldt dat de IGK een onderzoek heeft uitgevoerd naar de kansen die Corona heeft geboden in het werk. Aan de orde komen o.a. bedrijfsvoering, leiderschap, communicatie en zingeving. Hij zal het rapport delen met de IR. 5.1.2.e meldt dat de IGJ een publicatie heeft gemaakt waarin eerdere aanbevelingen over nieuwe soorten zorgverlening zijn gebundeld en voorzien van lessen richting de toekomst. 5.1.2.e zal deze publicatie delen met de IR.

4. Thematische verdieping: Hoe maak je keuzes in het toezicht?

5.1.2.e van ISZW en **5.1.2.e** van ILT nemen de IR middels een presentatie mee in het proces van hun inspectiebrede risicoanalyses. Aan de hand van deze risicoanalyses kunnen de inspecties keuzes maken in de inzet van hun toezichtcapaciteit. Risico's worden geprioriteerd en maatschappelijke schades worden uitgedrukt in euro's. Ieder jaar levert dit een dynamische lijst op. Ook de burgers worden betrokken in het proces van keuzes maken. Hierbij is het mooi om te zien dat de prioriteitenlijst van de inspecties in veel gevallen overeenkomt met de keuzes die burgers maken. Uiteindelijk wil je als inspectie de meeste maatschappelijke meerwaarde kunnen leveren.

Waar op gelet moet worden is dat er wel capaciteit over moet blijven om onvoorziene of buitengewone gebeurtenissen op te kunnen vangen.

Op deze manier heb je een mooie tool in handen om het gesprek aan te gaan met de Kamer.

Opvallend is ook dat de Kamer het keuzeproces over de allocatievraagstukken het best begrijpen.

De presentatie met alle details wordt nagezonden. Beide heren bieden aan dat ze bereikbaar zijn voor eventuele vragen.

5. Rondvraag en sluiting

5.1.2.e, Buiten reikwijdte.

Inspectieraad

Inspectieraad

Datum

Kenmerk

IR 2021/11/02

verslag

Inspectieraad

Vergaderdatum

9 november 2021

Aanwezig

5.1.2.e

Afwezig

1. Opening en vaststellen agenda en mededelingen

5.1.2.e

In het kader van de mededelingen geeft 5.1.2.e een korte terugkoppeling uit het gesprek met de commissie Digitale Zaken van de Tweede Kamer. Ze heeft hier onder andere verteld dat de Inspectieraad de samenwerking tussen inspecties bevordert op het gebied van cybersecurity en AI. Deze samenwerking is er ook met de markttoezichthouders. Er is daarbij ook extra aandacht voor de ontwikkelingen uit Europa. Verder vertelt 5.1.2.e dat de markttoezichthouders een “digital regulators platform” hebben opgericht. Hier maakt AT nog geen deel van uit, omdat AT volgens de markttoezichthouders onvoldoende onafhankelijk zou zijn. Dit is een punt van aandacht. 5.1.2.e geeft aan dit punt wel mee te willen nemen in de verkennende gesprekken die zij en 5.1.2.e voeren met de markttoezichthouders.

5.1.2.e koppelt terug uit de AcU. Daar was veel onduidelijkheid over de bedoeling van de Staat van de Uitvoering. BZK heeft de opdracht gekregen om meer helderheid te scheppen in de bedoeling. 5.1.2.e geeft in dit kader aan dat hij

niet in de Raad van de Staat zitting zal nemen. Tevens doet hij de suggestie om BZK in de IR uit te nodigen als er meer duidelijkheid is over doel en regie. De IR-leden zijn het hier mee eens. 5.1.2.e vraagt BIR contact op te nemen met BZK om naar de stand van zaken te vragen.

5.1.2.e meldt dat de partners uit de samenwerkingsovereenkomst Stralingsbescherming bij elkaar zijn gekomen om de samenwerking te bespreken. Hier is de intentie uitgesproken om in het voorjaar tot een Nederland brede risico inschatting te komen. Ze constateert veel energie op de samenwerking.

5.1.2.e meldt dat de IGK een handzame folder heeft laten maken over de rollen en taken van de IGK. Hij heeft ter inspiratie voor anderen een aantal exemplaren op creditcard formaat meegenomen.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

De schriftelijke update van de werkgroepen, zoals opgenomen in de agenda, geeft geen aanleiding tot verdere opmerkingen.

2. Bespreken en besluiten

- Het verslag van de vergadering van 12 oktober jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld.
- Naar aanleiding van de besluitenlijst van het DB vraagt 5.1.2.e aan 5.1.2.e om aan de portefeuillehoudende SG's Toezicht te vragen welke onderwerpen zij willen bespreken in het SGO Toezicht van 22 november a.s. Vanuit de IR zijn hiervoor al suggesties aangedragen.
- Programma Top Toezichthouders. Naar aanleiding van de notities is er veel enthousiasme over dit programma onder de IR-leden. 5.1.2.e geeft aan dat de uitvraag voor deelnemers zsm zal worden uitgestuurd via de IR-leden. Zij kunnen zichzelf of iemand uit de top van hun organisatie aanmelden. Onder de IR-leden zelf is interesse voor deelname 5.1.2.e vraagt wel of ook mensen die niet 'startend' zijn mogen deelnemen. Dit is geen probleem.
- Afstudeeropdracht MPA. Uit de drie voorstellen kiezen de IR-leden unaniem voor de opdracht mbt het burgerperspectief. Een extra invalshoek hierbij zou kunnen zijn om ook het inzetten van burgers bij toezicht mee te nemen 5.1.2.e 5.1.2.e en 5.1.2.e zullen vanuit de IR de opdracht begeleiden. 5.1.2.e organiseert hiervoor een gesprek.
- Handreiking Principes en Uitgangspunten Governance Rijksinspecties 5.1.2.e legt uit dat deze handreiking geen statisch normendocument is, maar juist een dynamisch groeidocument dat de werkgroep periodiek zal updaten. Zo kan bijvoorbeeld het recente relatiestatuuut IJenV er als voorbeeld in worden opgenomen. Het kan als een nuttig hulpmiddel dienen bij gesprekken over de relatie met het departement en doet dat in de praktijk ook al. De IR-leden laten

hun waardering voor de handreiking blijken. Er is veel herkenning. Een aantal onderwerpen lenen zich voor nog een nadere uitwerking/beschouwing in de IR. 5.1.2.e noemt principe 5 over politiek-bestuurlijke ondersteuning en communicatie, ook in het licht van de onafhankelijkheidsdiscussie. 5.1.2.e noemt de thema's vergunningverlening en toezicht, baten-lasten-dienst en de beoordeling van het functioneren van IG. 5.1.2.e vraagt of er wat ordening aangebracht kan (of moet?) worden in de veelsoortigheid van documenten waarin nu de werkafspraken staan.

5.1.2.e vraagt de leden met ervaring in de beleidskolom om vanuit dat perspectief de handreiking nog eens kritisch tegen te lezen: hoe valt deze handreiking vanuit een beleidsperspectief en/of een politiek-bestuurlijk perspectief. 5.1.2.e vraagt of de Toezicht SG's hier een rol in kunnen spelen. 5.1.2.e vat samen dat het document op dit moment al te gebruiken is in gesprekken mbt de governance/relatiestatuuat van de afzonderlijke inspecties met hun departementen. Aan de werkgroep wel de vraag om dit document ook levend te houden te blijven vullen met voorbeelden. De blik vanuit beleid zou dit document nog kunnen verrijken. Of misschien is het mogelijk om dit document ook vanuit een niveau hoger te schrijven. Het is nu veelal vanuit het perspectief van de inspecties geschreven. Aangezien de SG's de hygiëne van het relatiestatuuat moeten bewaken, is dit zeker ook iets om aan de Toezicht SG's voor te leggen, met aan hen de vraag: gaat dit jullie helpen. Daarnaast kan het document gebruikt worden in een gesprek met de (nieuwe) bewindspersoon van BZK. Tot slot is de vraag aan de werkgroep in hoeverre dit document gebruikt kan worden in het versterken van het publiek vertrouwen. Wat heeft de burger er aan?

- Werkplan 2022 BIR 5.1.2.e licht kort het werkplan toe. 5.1.2.e vraagt wat in 2022 anders gaat worden dan in 2021. 5.1.2.e geeft aan dat veel activiteiten doorlopen vanuit 2021, maar dat er bijvoorbeeld andere accenten komen in de werkgroepen door wat er wordt besproken in het ontwikkelperspectief van de IR. Ook zullen nieuwe leertrajecten worden gestart. Daarnaast komt er meer aandacht voor engagement in netwerken. 5.1.2.e vraagt of ieder zich kan vinden in het werkplan en de bijbehorende begroting en stelt vast dat er een akkoord is.

3. Collegiale consultatie

5.1.2.e vraagt de IR-leden naar hun ervaringen met de huidige situatie rond Corona. Het is duidelijk dat bij iedereen de inspecties door blijven gaan. In de eerdere lockdown was er ook voor toezichthouders een uitzondering gemaakt om het werk te blijven doorzetten. Toezicht is in Nederland immers al risicogericht en dus ook nodig. Voor het werken op kantoor is wel een terugschaling zichtbaar. Maatregelen zijn bijvoorbeeld: 2 kantoordagen terugbrengen naar 1 kantoor dag per week, aanmelden voordat je naar kantoor mag, maximum aantal medewerkers

op een etage, geen grootschalige evenementen organiseren. Ook lijkt er meer spanning te zijn tussen collega's, bijvoorbeeld tussen gevaccineerden en ongevaccineerden. 5.1.2.e vraagt BIR contact te houden met BZK om de bijzondere positie van toezicht te handhaven. Ook vraagt 5.1.2.e aan de leden of zij elkaar op de hoogte willen houden van veranderingen (afzeggen activiteiten). 5.1.2.e geeft in dit kader aan dat de kerstborrel van AT op 16 december al is afgelast.

5.1.2.e brengt graag een ander punt in, namelijk dat door de schaarste op de arbeidsmarkt ondertoezichtstaanden niet kunnen voldoen aan de regels, er zijn bijvoorbeeld te weinig leerkrachten op een groep, vaker onbevoegd, minder uren. IvhO heeft beleid gevraagd op papier te zetten hoe hiermee om te gaan. De vraag is of anderen dit ook tegenkomen. Dit probleem wordt herkend. 5.1.2.e ziet bijvoorbeeld dat er een tekort is aan accountants en geeft ondertoezichtstaanden uitstel. Wel goed om erbij te zeggen dat het een rapportage-issue is en geen veiligheidsissue. 5.1.2.e geeft aan dat het tekort in de zorg ook een probleem is. IGJ heeft daarop geanticipeerd door aan te geven dat de normen minder relevant zijn dan de waarden. Wanneer het tekort weer oplost, is het wel van belang dit weer terug aan te scherpen. 5.1.2.e noemt nog het voorbeeld van het tekort aan verkeersleiders. 5.1.2.e geeft aan dat ze de schaarste juist ook in haar eigen organisatie ziet. Vacatures moeten soms meerdere keren uitgezet worden. Ook dit herkennen meerdere IR-leden.

5.1.2.e merkt op dat er behoefte is om hier een volgende keer verder over door te praten. BIR zal dit punt op de voorraadagenda zetten.

4. Thematische verdieping: Ontwikkelperspectief

Naar aanleiding van de gedeelde documenten ontstaat een gesprek onder de leden. Er is met name aandacht voor het onderscheid tussen leden en geassocieerd leden. Is dit nodig? Materieel is er geen onderscheid, maar juridisch is dat er wel omwille van de Aanwijzingen. Soms kan het op specifieke punten, zoals bijvoorbeeld nu rond de onafhankelijkheid, handig zijn als de rijksinspecties onderling met een brief naar buiten kunnen treden. De vraag is dan ook om hier pragmatisch mee om te gaan. Het onderscheid kan wellicht op termijn vervallen. Dit zou in de evaluatie meegenomen kunnen worden. Aan BIR wordt gevraagd om na te gaan of daar waar 'leden' in de samenwerkingsovereenkomst staat ook 'geassocieerd leden' wordt bedoeld en dit eventueel aan te passen ter versterking van materiele gelijkheid.

Op het gebied van de financiën geven de geassocieerd leden aan dat het verschil met de leden mag vervallen. 5.1.2.e geeft aan dat ze hier voor de Douane en Belastingdienst nog wel vraagtekens bij heeft. Aan BIR wordt gevraagd een nieuwe berekening te maken waarin het verschil tussen leden en geassocieerd leden

wegvalt en met de Belastingdienst en Douane contact op te nemen over de onduidelijkheden. Dit zou moeten leiden tot een nieuw voorstel in de volgende vergadering.

Opgemerkt wordt dat IBTD nu niet in het voorstel staat. 5.1.2.e constateert dat IBTD er formeel nog niet is en daarom niet is meegenomen.

Buiten reikwijdte

5.1.2.e vat samen dat er nog een paar aanpassingen worden gedaan en deze in de vergadering van december worden voorgelegd met de intentie om in januari de nieuwe samenwerkingsovereenkomst te tekenen.

5. Rondvraagen sluiting

5.1.2.e vraagt of en hoe andere IR-leden in hun jaarverslag of jaarplan aandacht besteden aan hun lidmaatschap van de IR. Dit blijkt bij veel leden het geval te zijn. 5.1.2.e en 5.1.2.e k geven hun voorbeelden door.

5.1.2.e meldt dat IJenV sinds 1 november ook een handhavende inspectie is geworden. Dit in het kader van het experiment rond de gesloten coffeeshopketen.

5.1.2.e meldt dat bij ILT het instrument besturingstoezicht verder is ontwikkeld. Om het te toetsen is het ook een keer op de ILT zelf toegepast. Dit geeft mooie inzichten. Andere IR-leden zijn hier ook in geïnteresseerd en vragen ILT een keer een presentatie hierover te geven.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte.

Inspectieraad

Inspectieraad

Datum

Kenmerk

IR 2021/11/02

verslag

Inspectieraad

Vergaderdatum

14 december 2021

5.1.2.e

Aanwezig

Afwezig

1. Opening en vaststellen agenda en mededelingen

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

In het kader van de mededelingen meldt 5.1.2.e dat BZK de eindrapportage brede evaluatie organisatiekaders voor rijksorganisaties op afstand naar de Kamer heeft gestuurd. Hier zit geen nog geen kabinetsreactie bij, maar het pleidooi voor een wet op de rijksinspecties wordt in het rapport zelf al ondersteund.

5.1.2.e vertelt dat de externe klachtencommissie van IGJ ook gaat werken voor IJenV. Dit is in samenwerking met IGJ afgesproken.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

5.1.2.e vertelt dat hij bij het Leertraject Startende Inspecteur (LSI) een gastles heeft gegeven en het erg positief vond om te zien dat hier inspecteurs van verschillende inspecties aan deelnemen. Het versterkt de cohesie. Daarnaast heeft hij voor de maatschappelijke dialoog een podcast opgenomen. Dit vond hij leuk om te doen.

5.1.2.e wil graag een compliment geven aan werkgroepen AI en Cyber. Hier komen collega's uit de verschillende inspecties en andere toezichthouders bij elkaar en zijn erg actief. In de werkgroep AI wordt zelfs gekeken of er tot een gemeenschappelijk kader gekomen kan worden voor AI. Ook zal in 2022 veel ontwikkeling zijn in Europese regelgeving op het gebied van Digitalisering waaronder Cybersecurity en AI. Dit heeft ook gevolgen voor toezicht en de afstemming onderling. De werkgroep Digitalisering wil in het eerste kwartaal van 2022 hierover een notitie in de IR brengen met een update en coördinatievraagstukken.

5.1.2.e meldt dat 5.1.2.e en 5.1.2.e een stuk hebben geschreven over de onafhankelijkheid van inspecties en dit hebben aangeboden aan de Kamer. Het stuk is nog niet openbaar. 5.1.2.e vraagt BIR om na te gaan of het stuk onder de IR-leden verspreid kan worden.

- Update Staat van de Uitvoering. 5.1.2.e en 5.1.2.e koppelen terug uit hun gesprek met 5.1.2.e (BZK). BZK is nog bezig met het nadenken over de inhoud van deze Staat. Vanuit de IR is aangeboden om mee te denken en bereidheid getoond om mee te doen vanuit de eigen rol van inspecties. De IR-leden geven aan graag vanuit eigen perspectief bereid te zijn om deel te nemen aan een Staat van de uitvoering. Aangezien BZK nog verkennende is, stelt 5.1.2.e voor om wel in contact te blijven, maar even de ontwikkelingen verder af te wachten. Eventueel kan 5.1.2.e dan in een volgende IR vergadering worden uitgenodigd om hier verder over door te praten. 5.1.2.e vraagt of de markttoezichthouders ook betrokken zijn. 5.1.2.e geeft aan dat hier niet over is gesproken.
- Programma Top Toezichthouders. 5.1.2.e geeft een korte update. Alle inspecties hebben gereageerd op de uitvraag voor deelnemers. In totaal zijn er 12 aanmeldingen. De eerste intakegesprekken zijn intussen geweest en de rest volgt komende week. De AvT streeft er naar de startbijeenkomst in januari fysiek te houden. Dat is o.a. van belang voor de groepsvorming.
- Terugkoppeling gesprek SGO Toezicht. 5.1.2.e koppelt kort terug uit het SGO Toezicht waar 5.1.2.e voor het eerst ook kon aanschuiven. Er is teruggekeken op het kennismakingsgesprek met de IR. Dit was positief. Ook was de handreiking governance van de IR geagendeerd. Hierover is afgesproken dat de SG's 5.1.2.e graag uitnodigen om dit toe te lichten in het brede SGO. Hiervoor zal binnenkort een datum worden geprikt.

De schriftelijke update van de werkgroepen, zoals opgenomen in de agenda, geeft geen aanleiding tot verdere opmerkingen.

2. Bespreken en besluiten

- Het verslag van de vergadering van 9 november jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld. Naar aanleiding van het verslag meldt 5.1.2.e dat de eerste gesprekken met de markttoezichthouders over een gezamenlijke bijeenkomst positief zijn. In de volgende vergadering zullen 5.1.2.e en 5.1.2.e met concrete suggesties komen.
5.1.2.e meldt naar aanleiding van het verslag dat hij samen met 5.1.2.e en 5.1.2.e een eerste bijeenkomst heeft gehad over de afstudeeropdracht voor de MPA. De brainstorm gaan ze binnenkort verder doorzetten met de NSOB.
- De besluitenlijst van het DB wordt voor kennisgeving aangenomen. Naar aanleiding van de besluitenlijst geeft 5.1.2.e aan dat de IR vergadering van januari niet in Amsterdam zal plaatsvinden, maar waarschijnlijk digitaal. De nieuwe coronamaatregelen zullen hiervoor in de gaten worden gehouden. BIR zal het vergaderverzoek desgewenst aanpassen.
- Notitie Doe-Coalitie Certificering. 5.1.2.e heet 5.1.2.e en 5.1.2.e van harte welkom in de vergadering. Zij lichten kort de notitie toe. SodM, ISZW, NVWA en ILT zijn lid van de doe-coalitie. 5.1.2.e en 5.1.2.e zijn portefeuillehouders. De doe-coalitie constateert een verscheidenheid aan rollen die een inspectie kan hebben wanneer er gebruik wordt gemaakt van certificering. Dit kan per domein/stelsel verschillen. Het heeft veel tijd gekost om hier inzicht in te krijgen. Het is echter wel van belang dit inzicht te hebben, want zo weet je beter wat er van je verwacht wordt en hoe je kunt handelen als inspectie. 5.1.2.e ziet dat er vanuit de maatschappij grotere verwachtingen zijn richting de overheid om grip te houden. 5.1.2.e vult aan dat wanneer het gaat om pure zelfregulering er niet snel naar de overheid gekeken wordt om iets te doen, maar wanneer er publieke belangen in het geding zijn in een stelsel er dan wel automatisch naar de overheid wordt gekeken om te acteren. Hoe ga je hiermee om? Verschillende IR-leden herkennen de geschetste inzichten en vinden een signaal zoals in de notitie wordt voorgesteld in deze tijd wel passen. De beweging naar certificering komt uit het neo liberale denken en de vraag is of dit nu nog past. Het is goed om ook op dit onderwerp reflectief te zijn. Daarvoor is het wel belangrijk om wat meer voorbeelden te hebben. Het liefst voorbeelden waar het goed gaat. Zo kun je als inspecties een aanbod doen om mee te denken. Vooral waar stelsels nu nieuw opgezet of herijkt worden. Overigens geven de inspecties die met Europese certificeringsstelsels werken (AT en IGJ) aan dat deze goed werken. 5.1.2.e vat samen dat er een oproep aan alle inspecties is om good practices te delen. De doe-coalitie zal hiermee verder aan de slag gaan en een verdere slag maken met de reflectie.
- Ontwikkelperspectief. 5.1.2.e, 5.1.2.i

5.1.2.e, 5.1.2.i

5.1.2.e vraagt of met inachtneming van deze laatste aanpassingen, ieder akkoord kan gaan met de samenwerkingsovereenkomst. Alle IR-leden gaan akkoord. 5.1.2.e vraagt BIR zorg te dragen voor de ondertekening.

3. Collegiale consultatie

- Corona

5.1.2.e licht toe dat in de Tijdelijke wet verbreding inzet coronatoegangsbewijzen een uitzondering voor toezichthouders wordt gemaakt om net als o.a. politiemensen en hulpverleners de werkplek te kunnen betreden zonder ctb. In deze casus speelt ook de vraag wie straks toezicht gaat houden op deze verbreding. 5.1.2.e licht toe dat in een beleidsnota van VWS was opgenomen dat de IR hiervoor een opdracht zou krijgen. Dit is in onderling ambtelijk overleg tussen VWS, NVWA, IGJ en ISZW nu verder aangekaart. Hoe dit uiteindelijk zal gaan lopen is nog niet zeker. De behandeling van het wetsvoorstel is uitgesteld en zal in januari plaatsvinden. BIR zal dit volgen. 5.1.2.e biedt zich aan om dit samen te doen.

5.1.2.e geeft aan dat veel activiteiten, zoals kerstborrels zijn afgelast. Met de nieuwe maatregelen in zicht kan dit niet anders. 5.1.2.e meldt in dit kader dat het Toezichtfestival naar juni zal worden geschoven. In maart zal nog wel aandacht worden besteed aan het 15-jarig bestaan van de IR.

De ervaringen op de werkvloer met de huidige coronasituatie verschillen. Sommige leden geven aan dat de onvrede over de hele situatie ook bij ondertoezichtstaanden te merken is. Dit vraagt wat van het incasseringsvermogen van de inspecteurs. Ook blijft er een verschil tussen collega's die heel graag naar kantoor willen komen en collega's die het thuiswerken nu eigenlijk wel gewend zijn en daar niet meer weg willen. Aan de andere kant merken sommige leden ook op dat er veel inspecteurs in het veld wel tevreden zijn en dat ze hen extra willen complimenteren voor hun flexibiliteit. Bij iedereen is herkenning dat er hard gewerkt wordt door collega's. Het blijft belangrijk dat ook te benadrukken.

- Rapport 5.1.2.e over opvolging van ADR aanbevelingen door IJenV. 5.1.2.e geeft aan dit rapport te willen delen, omdat in dit rapport veel meer is gekeken naar de kwaliteit van de Inspectie JenV dan alleen naar de protocollering. Dit kan andere inspecties inspireren. 5.1.2.e geeft aan dat het zijn inspectie ook helpt.

4. Thematische verdieping: Kwaliteitsborging

Naar aanleiding van de gedeelde documenten ontstaat een gesprek onder de leden. 5.1.2.e geeft aan dat uit de uitvraag blijkt dat er al veel aan kwaliteitsborging gebeurt bij inspecties, maar dat er ruimte is voor verbetering. Alle leden herkennen zich ook in de conclusies in het stuk. De vraag is hoe gaan we verder? Er wordt immers wat verwacht van inspecties als de onafhankelijkheid groter wordt en inspecties hebben ook zelf de drive om continu hun kwaliteit te verbeteren 5.1.2.e pleit in dit kader voor maatschappelijke impact als gemeenschappelijke thema: 'Wordt het onderwijs er beter van?' 5.1.2.e zou deze effectiviteitsvraag wel eens met IGJ willen onderzoeken. Dat zou betekenen dat je meer stuurt op een ontwikkelingsgerichte opvatting van kwaliteit, in plaats van een statische opvatting van kwaliteit. Hier kunnen andere leden zich ook in vinden.

In dit kader wijst 5.1.2.e op de leereffecten van peer reviews. Gewoon bij elkaar kijken zonder er meteen verantwoording van te maken. Hij vraagt of er belangstelling is om meer 'joint ventures' op te zetten. Verschillende leden reageren positief op het idee van peer reviews vooral als je het op thema kunt organiseren (bijv. cybersecurity) of kunt laten aansluiten bij je jaarplan. Dan stop je eigenlijk meteen energie in je jaarplan. Hierop zou je coalities van inspecties met een common ground kunnen vormen.

Ook zijn de leden het er over eens dat als er onderling aan de slag wordt gegaan met peer reviews deze ook een bepaalde professionaliteit moeten hebben. Dit zou de IR gezamenlijk kunnen ontwikkelen. Hier kan eventueel afgekeken worden van organisaties die dit al verder (bijv. Europees) ontwikkeld hebben.

5.1.2.e vraagt alle IR-leden om zelf na te gaan of onderlinge peer reviews mogelijk zijn. Eventuele nieuwe initiatieven met peer reviews kunnen bij de werkgroep Kwaliteit gemeld worden om zo overzicht te houden. Daarnaast gaat de werkgroep Kwaliteit verder met de doorontwikkeling 5.1.2.e vraagt of er andere leden zijn die bij de werkgroep willen aansluiten. 5.1.2.e geeft aan wel geïnteresseerd te zijn.

Datum

5. Rondvraagen sluiting

5.1.2.e geeft aan dat Vide een ledenraadpleging houdt. Zij roept de inspecties op dit in te vullen. Het formulier hiervoor wordt met de contactpersonen gedeeld.

5.1.2.e geeft aan dat de IGK zinspeelt op het uitreiken van een prijs en vraagt of andere inspecties hier ervaringen mee hebben. Verschillende leden geven aan of zelf prijzen/medailles uit te reiken of in jury's deel te nemen. Zo reikt de IvhO het predicaat Excellente school uit en reikt de Douane medailles zoals de diplome d'honneur uit.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte .

Inspectieraad

Inspectieraad

Datum

Kenmerk

IR 2022/01/02

verslag

Inspectieraad

Vergaderdatum

18 januari 2022

Aanwezig

5.1.2.e

Afwezig

1. Opening en vaststellen agenda en mededelingen

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

Daarnaast is het ook een bijzondere vergadering, omdat de samenwerkingsovereenkomst door alle IR leden is ondertekend. Dit mag best gevierd worden. Hier zal op een later tijdstip, wanneer iedereen weer fysiek bij elkaar mag komen, aandacht aan besteed worden.

De voorzitter stelt de agenda ongewijzigd vast.

- Brief IBTD met verzoek deelname aan de Inspectieraad. De voorzitter geeft aan dat 5.1.2.e een verzoek heeft ingediend om deel te mogen nemen aan de Inspectieraad en vraagt naar reacties van de IR leden. De voorzitter constateert dat alle leden akkoord gaan en vraagt BIR de IBTD voor de volgende vergadering uit te nodigen. 5.1.2.e merkt op dat het wel een bijzondere situatie is dat een inspectie en de organisaties die onder toezicht staan samen in de IR zitten. 5.1.2.e geeft aan dat de IR over brede kaders gaat en dit daardoor niet als een probleem te zien. 5.1.2.e geeft in dit kader aan dat de NLA voor de arbeidsomstandigheden ook toezicht houdt op alle andere

inspecties 5.1.2.e stelt voor om vooraf aan de volgende vergadering hierover een onderling gesprek tussen Douane, Belastingdienst en IBTD te hebben. 5.1.2.e gaat mee in dit voorstel en biedt aan om als 5.1.2.e hier aan deel te nemen.

- Update Staat van de Uitvoering. 5.1.2.e geeft aan dat hij aan 5.1.2.e heeft teruggekoppeld dat de IR wel kansen ziet om aan de sluiten bij de Staat, maar dan wel herkenbaar als inspecties. Dus vanuit hun onafhankelijke positie. Sommige onderwerpen die spelen bij de uitvoeringsorganisaties, spelen ook bij de inspecties. Hoe de inspecties aansluiten zal onderling verkend moeten worden. 5.1.2.e kan een keer bij de IR vergadering aansluiten als er meer duidelijkheid is over de uitwerking van de Staat 5.1.2.e zal hierover contact met 5.1.2.e houden.
- SGO 9 februari. 5.1.2.e geeft aan dat 5.1.2.e een uitnodiging heeft ontvangen om in het SGO langs te komen om meer te vertellen over de handreiking Governance. 5.1.2.e biedt aan om mee te gaan vanuit de werkgroep Governance.
- Toezichtfestival. 5.1.2.e geeft aan dat het Toezichtfestival op 16 juni a.s. zal plaatsvinden en dat de IR leden de reservering hiervoor al in hun agenda hebben staan. De bedoeling is om weer rond de 500-600 deelnemers te ontvangen.
- Werkgroepen. 5.1.2.e vertelt dat de Werkgroep Kwaliteit een peer review heeft uitgevoerd op de totstandkoming van het jaarplan bij ANVS. Het was de bedoeling hier in alle opzichten van te leren. De ervaring was goed en nodigt uit om dit verder uit te werken. Zo is het goed om vooraf aan de peer review een zelfevaluatie uit te voeren. De werkgroep gaat bij andere organisaties die al met peer reviews werken, lessen en informatie ophalen. 5.1.2.e zal de werkgroep gaan versterken. In de IR vergadering van maart zal de werkgroep meer informatie delen.
De schriftelijke update van de andere werkgroepen, zoals opgenomen in de agenda, geeft geen aanleiding tot verdere opmerkingen.
- 5.1.2.e merkt op dat de podcast met 5.1.2.e afgelopen donderdag is gepubliceerd en geeft de complimenten hiervoor. 5.1.2.e geeft aan dat ze het leuk vond om dit te maken en dat het ook een behoorlijke dynamiek op LinkedIn teweeg bracht. 5.1.2.e geeft aan dat zijn podcast intussen ook is opgenomen en in februari zal worden gepubliceerd. Beiden ontvangen graag feedback op de podcasts.

2. Bespreken en besluiten

- Het verslag van de vergadering van 14 december jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld. Naar aanleiding van het verslag vraagt 5.1.2.e naar het stuk van

5.1.2.e en 5.1.2.e . 5.1.2.e geeft aan dat dit stuk in de Werkgroep Governance zal worden meegenomen.

- Er is dit keer geen besluitenlijst van het DB, omdat de vergadering was vervallen.
- Bijeenkomst met markttoezichthouders. 5.1.2.e geeft aan dat 5.1.2.e in het markttoezichthoudersberaad het idee van een gezamenlijke bijeenkomst met de IR heeft ingebracht. De reacties hierop waren positief. Het is wel de bedoeling om inhoudelijk iets op te pakken. Daarom is nu gekozen voor een bijeenkomst in het voorjaar waarin ruimte is voor informeel samenzijn als voor het bespreken van inhoud aan ronde tafels op specifieke thema's. In de volgende IR vergadering zal een meer uitgewerkt voorstel worden voorgelegd.
- Uitvraag juryvoorzitter Innovatieprijs Toezicht en Handhaving 2022. 5.1.2.e licht kort toe dat de IR de innovatieprijs elke twee jaar met CCV en Vide organiseert. Naast dat alle inspecties worden opgeroepen hun innovatieve projecten in te zenden, mag de IR ook altijd een juryvoorzitter leveren. Eerder hebben bijvoorbeeld 5.1.2.e en 5.1.2.e dit al gedaan. Zowel 5.1.2.e als 5.1.2.e en 5.1.2.e melden zich aan om als juryvoorzitter op te treden. 5.1.2.e merkt op dat wel aandacht moet zijn voor de man-vrouw verdeling in de jury. Daarop wordt besloten om eerst de samenstelling van de rest van de jury af te wachten en dan een keuze te maken wie vanuit de IR aansluit.

3. Collegiale consultatie

- Corona

De leden wisselen hun ervaringen uit over hoe op de werkvloer met de huidige coronasituatie wordt omgegaan. Sommige projecten lenen zich niet goed om alleen online te kunnen bespreken. Er blijven ook wisselende gevoelens onder medewerkers. Sommigen willen graag weer op kantoor aan de slag en anderen willen liever thuis blijven werken. 5.1.2.e merkt op dat het ziekteverzuim over het algemeen in Nederland iets oploopt. Hij merkt het ook in zijn eigen organisatie.

In de pauze komt een gesprek tussen een aantal IR leden op gang over hun wervingsopgave en de krapte op de arbeidsmarkt. 5.1.2.e, 5.1.2.e, 5.1.2.e en 5.1.2.e besluiten hierop hier een keer verder over door te praten en vragen BIR om een afspraak te plannen.

4. Thematische verdieping: Coalitieakkoord

Naar aanleiding van de notitie ontstaat een gesprek onder de leden. Geconcludeerd wordt dat er nu geen noodzaak is om IR breed een bijdrage te leveren aan de uitwerking van het Coalitieakkoord. Alle leden zijn hier wel scherp op binnen hun eigen domein. 5.1.2.e roept ook op om bij bredere onderwerpen die

meerdere inspecties raken bilateraal af te stemmen. Een voorbeeld is het thema van bodemenergie dat ILT en SodM beiden raakt. 5.1.2.e stelt voor om voor het onderwerp energietransitie nog na te gaan welke inspecties dit raakt. Eventueel kan hierop een werkgroep gevormd worden.

5.1.2.e roept ook op om alert te zijn binnen het eigen departement op de verdeling van middelen, vooral waar het gaat om de middelen die uitgetrokken zijn voor de WAU en programma uitgaven. 5.1.2.e waarschuwt voor extra taken die wel zijn beschreven in het akkoord, maar waarvoor geen geld is toegeschreven in de financiële bijlage.

5.1.2.e meldt dat in maart een notitie in de IR vergadering zal worden gebracht waarin wordt ingegaan op toezicht op algoritmes en de algoritmewaakhond die wordt genoemd in het akkoord. Ook een onderwerp dat meerdere inspecties raakt.

5. Rondvraagen sluiting

5.1.2.e vraagt of hij zich kan laten vervangen in de ACU. 5.1.2.e geeft aan hier ook in te zitten en zal nagaan of hij wel aanwezig zal zijn bij de vergadering. Zo ja, dan kan hij de punten vanuit de IR meenemen. Dit zal met BIR worden afgestemd.

5.1.2.e meldt dat de doe-coalitie Certificering een uitvraag zal doen bij de inspecties om good practices op te halen en na te gaan of de inspecties mee willen doen in het signaal.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

Inspectieraad

Inspectieraad

Datum

Kenmerk

IR 2022/02/02

verslag

Inspectieraad

Vergaderdatum

22 februari 2022

Aanwezig

5.1.2.e

Afwezig

-

1. Opening en vaststellen agenda en mededelingen

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

5.1.2.e vertelt over het werkbezoek van de Koning aan de NVWA. De NVWA had dit samen met stakeholders georganiseerd en was erop gericht de Koning meer inzicht te geven in de werkerreinen van de NVWA. Ook is gesproken over de onafhankelijkheid van toezicht.

5.1.2.e wijst op de beleidsbrief waar hun departement nu druk mee bezig is en waar andere departementen ook ongetwijfeld mee bezig zijn. Goed om als inspecties ook betrokken bij te zijn en op te letten dat als er extra taken bij komen, daar ook extra geld tegenover staat. Verder noemt 5.1.2.e de oorlog in Oekraïne (de randen van Europa) die voor de NLA wel wat zal betekenen in de stroom van vluchtelingen in combinatie met de arbeidsmarkt.

- Update Staat van de Uitvoering. 5.1.2.e geeft aan dat zij contact heeft gehad met 5.1.2.e en dat hij in maart graag bij de IR-vergadering aansluit om in

gesprek te gaan over de bijdrage van de inspecties aan de Staat van de uitvoering. De leden van de IR gaan hiermee akkoord.

5.1.2.e meldt naar aanleiding hiervan dat de ACU het plan heeft om de bijdrage die in het kader van Werk aan uitvoering bijvoorbeeld voor verbetering van dienstverlening en ICT is toegezegd (600 miljoen), toch breed over de uitvoeringsorganisaties in te zetten. Inspecties kunnen hier dus ook nog voor in aanmerking komen. Het beste is dit via het eigen departement te regelen. Overigens goed om te realiseren dat berekend was dat een investering van 2,6 miljard nodig zou zijn. 600 miljoen is dus geen vetpot.

- SGO 9 februari **5.1.2.e** koppelt terug uit het gesprek dat **5.1.2.e** en **5.1.2.e** met het SGO hadden. De handreiking governance was geagendeerd. Deze werd goed ontvangen. SG's zagen hierin een hulpmiddel om de samenwerking op het departement in goede banen te laten lopen. Het verzoek is om ook de relatie met de uitvoering aan te vullen. Verder vroegen de SG's om de handreiking wat uit te breiden met voorbeelden van schuurpunten. **5.1.2.e** stelt voor om het om te draaien en aan SG's zelf te vragen wat zij als schuurpunten ervaren. **5.1.2.e** merkt op dat het een lastige vraag is van de SG's, wellicht dat het lukt een aantal veelvoorkomende situaties in de handreiking op te nemen. **5.1.2.e** vat samen dat het goed is om bij een aantal SG's langs te gaan om wat punten op te halen, maar dat niet meteen alle casuïstiek in de handreiking opgenomen hoeft te worden. Na het rondje zal bekeken worden wat de beste manier is om met de punten om te gaan, zodat we er uiteindelijk het meest mee gediend zijn.
- Update wet op de rijksinspecties. **5.1.2.e** wijst in dit kader op het artikel van Omtzigt, **5.1.2.e** en twee stagairs in de Volkskrant over de (on)afhankelijkheid van toezicht. Omtzigt bereidt een initiatiefnota hierover voor. Wanneer deze komt is nog niet duidelijk. **5.1.2.e** heeft op verzoek gesproken met dit gezelschap en daarbij het concept onafhankelijkheid in nabijheid en het belang hiervan toegelicht. **5.1.2.e** meldt verder dat hij gesproken heeft met **5.1.2.e**. In dit gesprek is vooral stil gestaan bij de wet op de rijksinspecties en de planning van BZK hierop. BZK voelt ook de druk van buiten hierop. Naar aanleiding hiervan ontstaat er een gesprek tussen de leden over hoe een wet zou kunnen helpen bij het behouden van je positie als onafhankelijke toezichthouder binnen het departement in het geval van verschuivingen. Een mooi voorbeeld nu is de wisseling van bewindspersonen. De leden zijn het erover eens dat een wet kan helpen de basis van de positie goed te verankeren. Het mooiste is als de wet er is, maar deze eigenlijk nooit gebruikt hoeft te worden. **5.1.2.e** voegt nog toe dat het ook het vak van de IG's is om de nieuwe bewindspersonen wegwijs te maken in het toezicht.
- Juryvoorzitter Innovatieprijs Toezicht en Handhaving. **5.1.2.e** meldt dat **5.1.2.e** gekozen is om juryvoorzitter te worden. Hiervoor is, zoals afgesproken,

gekeken naar de samenstelling van de rest van de jury (1 vrouw en 3 mannen). 5.1.2.e geeft aan dit graag te doen.

- Anoniem aankopen. 5.1.2.e geeft een korte update en meldt dat EZK intussen met FIN en J&V over de problematiek rond de fictieve identiteit voor online aankopen gesproken heeft. Het lijkt erop dat de verordening geldovermakingen in de weg staat. Intussen is dit ook bij DNB getoetst. De precieze juridische analyse moet nog op papier worden gezet. Verder wordt ook bij de Politie, de Single Liaison offices van andere lidstaten en DG JUST nagevraagd hoe zij tegen deze casus aankijken. Een snelle oplossing lijkt echter nog niet dichtbij. Zowel 5.1.2.e als 5.1.2.e geven aan bereid te zijn dit op het niveau van de bewindspersonen van aan te kaarten. 5.1.2.e geeft aan bij VWS graag samen met de NVWA hierin op te trekken.
- Toezichtfestival 5.1.2.e geeft aan dat het Toezichtfestival op 16 juni a.s. zal plaatsvinden en intussen een oproep naar alle inspecties (en andere samenwerkingspartners) is uitgestuurd om voorstellen voor workshops in te dienen. De bedoeling is dat toezichthouders op het festival aan elkaar kunnen laten zien waar ze mee bezig zijn en op deze manier elkaar inspireren. Op het festival zal tevens een reünie worden georganiseerd in het kader van het 15-jarig bestaan van de Inspectieraad. Hiervoor zullen de oud-IG's van de afgelopen 15 jaar worden uitgenodigd. Mochten er oud-IG's onvindbaar zijn dan doet BIR graag een beroep op het netwerk van de huidige IR-leden om iedereen toch uit te kunnen nodigen. De leden geven aan hiertoe bereid te zijn.
- Werkgroepen. De schriftelijke update van de werkgroepen, zoals opgenomen in de agenda, geeft geen aanleiding tot verdere opmerkingen. In dit kader meldt 5.1.2.e dat op het onderwerp Arbeidsmarktcommunicatie een paar IR-leden bij elkaar zijn geweest om hier verder over door te praten. 5.1.2.e voegt toe dat toezichthouders in de uitstroom en doorstroom waarschijnlijk meer gebruik van elkaar kunnen maken. De werkgroep komt graag in maart of april met een notitie in de IR. Hiervoor wordt wel wat ondersteuning van BIR gevraagd. 5.1.2.e meldt meteen dat op het onderwerp Energietransitie ook een groep collega's van inspecties bij elkaar is gekomen om kennis te delen. Dit was op initiatief van SodM. Deze groep wil voor de IR een voorstel uitwerken over de rol van de toezichthouders in de Energietransitie. 5.1.2.e ziet dit voorstel graag met enig tempo tegemoet.

2. Bespreken en besluiten

- Het verslag van de vergadering van 18 januari jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld.
- Naar aanleiding van de besluitenlijst van het DB, meldt 5.1.2.e dat 5.1.2.e in de IR-vergadering van april op bezoek komt. De bedoeling is niet om in

te gaan op casuïstiek, maar liever het gesprek aan te gaan over de positie van toezicht.

- Voorjaarsbijeenkomst met markttoezichthouders. 5.1.2.e meldt dat in overleg met NZa en AFM is besloten om op 25 mei van 14.30-18.00u een gezamenlijke bijeenkomst tussen IR en MTB te organiseren in het Johan de Witthuis in Den Haag. Na een plenaire aftrap zullen gesprekken georganiseerd worden aan thematafels. Hiervoor is al een uitnodiging aan alle leden gestuurd. 5.1.2.e vraagt alle leden te reageren op de uitnodiging en hierbij eventueel aan te geven of zij ook een thematafel willen leiden.

3. Collegiale consultatie

- IG IBTD. Allereerste ervaringen. De IR-leden zijn benieuwd naar de eerste ervaringen van 5.1.2.e en 5.1.2.e vraagt dan ook zijn ervaringen te delen. 5.1.2.e gaat o.a. in op de missie van de IBTD, het betrekken van het burgerperspectief en wat dat vergt van inspectiemedewerkers en de hoeveelheid kennismakingsgesprekken die hij voert. 5.1.2.e haakt in op het burgerperspectief en vertelt over de keukentafelgesprekken die SodM voert. Het blijft ingewikkeld hoe je burgers kunt betrekken. 5.1.2.e dankt 5.1.2.e voor het delen van zijn eerste ervaringen en stelt voor om het burgerperspectief en de menselijke maat op de voorraadagenda van de IR te zetten.

4. Thematische verdieping: Aanpak keuze nieuwe voorzitter

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

5. Rondvraagen sluiting

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

Inspectieraad

Inspectieraad

Datum

Kenmerk

IR 2022/03/02

verslag

Inspectieraad

Vergaderdatum

22 maart 2022

Aanwezig

5.1.2.e

Afwezig

1. Opening en vaststellen agenda en mededelingen

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

t.
5.1.2.e meldt dat 5.1.2.e en 5.1.2.e niet meer zullen deelnemen in de Inspectieraad, omdat de Belastingdienst en Douane tot hun spijt hun lidmaatschap van de IR hebben opgezegd. Dit vanwege het toetreden van de IBTD tot de IR en het niet willen schaden van de onafhankelijkheid van de IBTD. 5.1.2.e meldt dat de IBTD het werkplan naar de TK heeft gestuurd zonder tussenkomst van de minister. Ook gaat 5.1.2.e morgen kennismaken met de Kamercommissie van Financiën. De concept ministeriële regeling zal dan ook op de agenda staan.

- Voorzitterschap IR. 5.1.2.e, Buiten reikwijdte

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

- Update anoniem aankopen. 5.1.2.e meldt dat voor sommige inspecties het probleem van niet anoniem aankopen kunnen doen, steeds nijpender wordt. In de vorige IR vergadering had een aantal IG's gevraagd om mogelijkheden na te gaan om het probleem op te schalen naar de bewindspersonen. Dit is in de werkgroep besproken en de conclusie daar was dat het van belang is eerst een juridische analyse te hebben waar het probleem nu precies zit om zo ook handelingsperspectief voor de bewindspersonen te kunnen bieden. EZK heeft voor het uitwerken van de juridische analyse een coördinerende rol op zich genomen en gaat binnenkort op Europees niveau in gesprek met DG JUST en eventueel daarna DG Fisma. AFM heeft intussen laten weten dit probleem op te nemen in hun wetgevingsbrief die eind maart/begin april naar de TK gaat. De IR leden willen de druk ook vergroten. Zij stellen voor om 1) AFM te vragen of zij in hun wetgevingsbrief ook de breedte willen opzoeken en te benoemen dat het probleem ook andere toezichthouders raakt, 2) de minister van EZK een urgentiebrief te sturen, 3) eigen bewindspersonen te informeren.
- Update werkgroepen. 5.1.2.e meldt voor de werkgroep Kwaliteit dat zij een notitie voorbereiden met een handreiking voor peer reviews om in de IR verder te bespreken. 5.1.2.e meldt voor de werkgroep Publiek vertrouwen dat zij een netwerk van inspectiecollega's bij elkaar hebben gebracht waarin ze publiek vertrouwen breed aan willen vliegen en ook bijvoorbeeld met het netwerk van hoofden communicatie verder willen doorpraten over activiteiten.

2. Bespreken en besluiten

- Het verslag van de vergadering van 22 februari jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld.
- Naar aanleiding van de besluitenlijst van het DB, meldt 5.1.2.e dat 5.1.2.e in de volgende IR-vergadering op bezoek komt. 5.1.2.e stelt voor om in het DB een keer door te spreken over de samenwerking met de Hoge Colleges van Staat.
- Jaarverslag (B)IR incl. financiële verantwoording 2021. 5.1.2.e spreekt graag zijn waardering uit voor het jaarverslag. De omslag naar een verantwoording vanuit het perspectief van de IR is mooi om te zien. Ook de andere leden spreken hun waardering uit. Naar aanleiding van de financiële verantwoording wordt door de leden inzicht gevraagd in de afspraken met ILT rond het financieel beheer

van de financiën van (B)IR. 5.1.2.e vraagt BIR dit inzichtelijk te maken. Naar aanleiding van een vraag of met een nieuwe voorzitter ook BIR wordt omgehangen, geeft 5.1.2.e aan dat het voorzitterschap gescheiden is van de ophanging bij ILT. De ophanging bij ILT was een verzoek vanuit de IR en had verschillende administratieve en strategische redenen. Dit is in 2019 uitgevoerd, met de nodige administratieve rompslomp, en heeft geen koppeling met het voorzitterschap. Omhangen is dus niet nodig.

- Staat van de uitvoering. 5.1.2.e heet 5.1.2.e welkom en vraagt of hij een korte stand van zaken kan geven op de Staat van de uitvoering. 5.1.2.e geeft aan dat het proces rond de Staat van de uitvoering een zoektocht is en noemt hierin drie punten: 1) De Staat van de uitvoering wordt grotendeels gebaseerd op de individuele Standen van (informatiebasis), 2) De Staat van de uitvoering zou een manier moeten zijn om het (ingewikkelde) gesprek te voeren over de driehoek uitvoering-beleid-politiek: a. waar gaat het goed? b. waar is de slepende problematiek, 3) in de besturing is het een spannend traject: kritische reflectie vs. leren en het goede gesprek. Het geluid van de uitvoering onversneden naar voren laten komen en tegelijk er voor zorgen dat alle actoren uit de driehoek zich erin herkennen.
De vraag van de IR is hoe toezicht in deze Staat een rol kan spelen. De leden geven aan wel voor inbreng open te staan, vanuit de eigen rol en positie van toezicht. Voor thema's die naar voren komen vanuit de uitvoering kan bijvoorbeeld bij de toezichthouders opgehaald worden hoe zij deze beoordelen. Een andere optie is om de keten/stelsel centraal te stellen en de toezichthouders vragen daar hun inzichten op te delen. Toezichthouders kunnen zo wel input leveren voor de Staat van de uitvoering zonder er zelf onderdeel van uit te maken. Het doel is uiteindelijk om politiek en bestuur in stelling te brengen en de samenleving centraal te stellen. Dan kan toezicht niet ontbreken. 5.1.2.e vat het gespreksamen in vier punten:
1) inspecties tonen bereidheid tot medewerking,
2) inbreng van inspecties kan vooral gevonden worden in de reflectieve functie,
3) hou hierbij rekening met de diversiteit van de inspecties en hun toezichtsfunctie. Maak diversiteit mogelijk voor bijdrage/aanhaken individuele inspecties op basis van hun (uitvoerende) taken en specifieke domeinen,
4) gebruik de staten van en jaarverslagen van de inspecties als input.
Als tip wordt nog meegegeven inspecties te betrekken bij het overbrengen van de politieke boodschap dat gewerkt wordt aan het herstel van het vertrouwen in de overheid. Afgesproken wordt dat 5.1.2.e eerst vanuit zijn rol de oogst ophaalt en daar met BIR over praat om thema's uit te destilleren waar de toezichthouders hun reflectie op kunnen geven. Eventueel kan 5.1.2.e opnieuw uitgenodigd worden in de IR. 5.1.2.e dankt de leden voor deze inbreng. 5.1.2.e bedankt 5.1.2.e voor zijn aanwezigheid en het open gesprek.
- Wet op de rijksinspecties. 5.1.2.e licht toe dat de werkgroep Governance een notitie heeft gemaakt met daarin verschillende uitgangspunten en elementen

voor een wet op de rijksinspecties. De wet staat genoemd in het coalitieakkoord en dus is het belangrijk om vanuit de Inspectieraad zelf een helder beeld te hebben van hoe deze wet er inhoudelijk moet komen uit te zien. De werkgroep heeft hiervoor de elementen uit de aanwijzingen en de twee brieven aan Knops gepakt en dit verrijkt met elementen uit de regeling IBTD en het advies van 5.1.2.e. Over de meeste elementen kan aangenomen worden dat de Inspectieraad het eens is, omdat ze al in de brieven of de aanwijzingen staan. De werkgroep heeft in de notitie vier onderwerpen uitgelicht waar het gesprek nog over gevoerd moet worden. Wegens gebrek aan tijd lukt het echter niet om dit met voldoende aandacht te bespreken. 5.1.2.e geeft aan dat het van belang is het gesprek over het inperken van de ministeriële verantwoordelijkheid goed te voeren. Afgesproken wordt dat dit agendapunt wordt verschoven naar de volgende IR-vergadering van 19 april en er dan voldoende tijd voor wordt uitgetrokken. In de tussentijd zal BIR een schriftelijke uitvraag doen op de besprekpunten uit de notitie zodat er wel vooruitgang is in het gesprek. In de volgende vergadering kunnen ook meteen de inzichten uit het gesprek van 5.1.2.e met de TK meegenomen worden.

3. Collegiale consultatie

- Door gebrek aan tijd is dit agendapunt overgeslagen.

4. Thematische verdieping: Digitalisering

5.1.2.e verwelkomt 5.1.2.e en 5.1.2.e (BIR) voor dit onderdeel van de agenda. 5.1.2.e geeft een korte inleiding en update op de activiteiten van de werkgroep Digitalisering. 5.1.2.e geeft hierna een korte presentatie over de besprekpunten in de notitie. Binnen de werkgroep Digitalisering is aandacht voor verschillende onderwerpen, te weten: 1) Toezicht op AI, 2) Toezicht met AI, 3) Cybersecurity en 4) Databewustzijn. Aan elk van deze onderwerpen wordt apart aandacht besteedt en bestaan ook aparte ambtelijke werkgroepen waar inspecties, maar ook markttoezichthouders en andere belanghebbenden lid van kunnen zijn. Het is goed dat partijen elkaar in deze werkgroepen weten te vinden. De werkgroep Digitalisering ziet een aantal ontwikkelingen vanuit het Coalitieakkoord en Europese regelgeving die de nodige aandacht behoeven. De werkgroep doet een aantal voorstellen om hier als Inspectieraad samen acties op uit te voeren. Uit het gesprek dat in de vergadering ontstaat blijkt dat er bij alle leden wel herkenning is, vooral ook op de regelgeving vanuit Europa. Het uit elkaar trekken van het grote begrip digitalisering in de vier onderwerpen geeft overzicht. Maar er zijn ook nog vragen over informatie-uitwisseling tussen inspecties of andere overheidsdiensten en het toezicht op cybersecurity. 5.1.2.e vast samen dat de leden het eens zijn met de richting

die wordt gekozen in de notitie om de krachten te bundelen en de mogelijkheden te zoeken een steviger stem te krijgen in Brussel. De werkgroep Digitalisering wordt gevraagd de voorstellen hiervoor verder uit te werken. 5.1.2.e geeft daarbij nog aan dat het onderwerp Cybersecurity binnenkort een keer apart in de IR kan worden besproken.

5. Rondvraagen sluiting

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

Inspectieraad

Inspectieraad

Datum

Kenmerk

IR 2022/04/02

verslag

Inspectieraad

Vergaderdatum

19 april 2022

Aanwezig

5.1.2.e

Afwezig

1. Opening en vaststellen agenda en mededelingen

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

- Aanvragen lidmaatschap. 5.1.2.e licht toe dat vanuit BIR met een vijftal organisaties is gesproken over een eventueel lidmaatschap van de IR. Na het bespreken van hun vraag en daarnaast de criteria die genoemd zijn in de samenwerkingsovereenkomst is geconcludeerd dat lidmaatschap nu niet past. Wel gaven een aantal aan graag aan te willen sluiten bij LSI als daar in de toekomst ruimte voor is. Dit is vanwege capaciteitsreden nu alleen toegankelijk voor (geassocieerd) leden van de IR.
- Update anoniem aankopen. 5.1.2.e meldt dat de wetgevingsbrief van AFM intussen naar de Kamer is gezonden inclusief een reactie van de minister van Financiën. Hier blijkt wel uit dat dit probleem niet alleen de AFM treft, want ACM en NVWA worden ook als voorbeelden genoemd in de reactie van de minister. Echter wordt er nog geen concrete oplossing geboden. De doe-coalitie is bezig een urgentiebrief op te stellen. ACM heeft aangegeven in principe weer mede te willen ondertekenen.
- Update werkgroepen. De schriftelijke update van de werkgroepen, zoals opgenomen in de agenda, geeft geen aanleiding tot verdere opmerkingen.

Alleen voor de werkgroep Arbeidsmarkt merkt 5.1.2.e op dat voor de volgende vergadering een stuk wordt voorbereid om te bespreken.

- Mededelingen:

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

5.1.2.e complimenteert 5.1.2.e met de mooie Staat van het onderwijs. Het is een heldere boodschap.

5.1.2.e meldt dat hij een prettig kennismakingsgesprek heeft gehad met de vCie voor Financiën. Hoge verwachtingen en op zich voldoende steun voor de ministeriële regeling IBTD.

5.1.2.e meldt dat in het kader van de organisatieveranderingen binnen de NVWA de agentschap status in kritische zin tegen het licht wordt gehouden. Hoe verhoudt zich dat tot het IBO Agentschappen en de kabinetsreactie daar op die in de maak is? 5.1.2.e stelt dat voor AT de agentschap status geen probleem is en nadrukkelijk onderdeel van de herpositionering/organisatie ontwikkeling.

5.1.2.e meldt dat AT is aangewezen als Nationale Cybersecurity Certificeringsautoriteit.

5.1.2.e meldt dat het relatiestatuut tussen EZK en SodM is vastgesteld en dat hij deze binnenkort kan delen met de leden.

2. Bespreken en besluiten

- Het verslag van de vergadering van 22 maart jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld.
- Naar aanleiding van de besluitenlijst van het DB, meldt 5.1.2.e dat het DB met 5.1.2.e heeft gesproken over werkdruk. Vraag aan 5.1.2.e om op verstandige wijze actie te ondernemen zodat het werk voortgang kan blijven vinden en de werkdruk acceptabel blijft. Mogelijk leidt dat tot enige overschrijding van de begroting.
- Vooruitkijken naar bijeenkomst met markttoezichthouders. Er is een programma gemaakt waarin plenair en in kleine deelsessie met elkaar wordt gesproken.
- Wet op de rijksinspecties. 5.1.2.e vraagt de leden in te gaan op de voorstellen die onder punt 3 in de oplegnotitie staan aangegeven en vervolgens ook een doorkijkje te maken naar het vervolg. De leden gaan akkoord met de voorstellen van de werkgroep Governance voor de insteek van een Hoofdlijnenbrief van de IR over de voorziene Wet op de rijksinspecties. Onderkend wordt dat de argumentatie voor het blijvend inbedden van de rijksinspecties in de departementale organisatie wellicht niet voor alle externe belanghebbenden voldoende overtuigingskracht bevatten. Het zij zo; in de Hoofdlijnenbrief zetten we onze argumentatie nog een keer helder en dwingend neer. Daarbij benoemen we uniciteit van sommige leden en de

mogelijkheid tot maatwerkafspraken. Bijvoorbeeld als het gaat om lidmaatschap van de bestuursraad en externe huisvesting (IJenV, IVD en IBTD). E.e.a. blijft ook een kwestie van een sterke externe communicatiestrategie. Ten aanzien van de publieke verantwoording bij een grotere onafhankelijkheid kan de IR zich – naast de gebruikelijke jaarverslagpublicaties en toelichting daar op in het parlement – voorstellen dat ook voor de rijksinspecties een vijfjaarlijkse externe evaluatieverplichting gaat gelden. Dit naar analogie van de Kaderwet zbo's.

De werving & selectie van IG's kan prima via de ABD blijven verlopen, maar dan wel met een gelijkwaardiger optrekken tussen 5.1.2.e en het vakdepartement en (mede daardoor) meer vergelijkbaarheid tussen de verschillende functieprofielen/wervingsteksten.

Voor de communicatie met het parlement dienen wat de leden betreft de bepalingen in de ministeriële regeling IBTD als basis: alle publicaties – w.o. werkprogramma, jaarverslagen, rapporten – van de rijksinspecties gaan onverkort en onverwijld naar beide Kamers.

Tot slot lijkt het de IR nuttig om in het kader van het wetstraject op een opportuun moment BZK uit te nodigen voor een gesprek met de IR.

3. Collegiale consultatie

Dit agendapunt wordt overgeslagen in verband met tijdgebrek.

4. Thematische verdieping: Bezoek 5.1.2.e

5.1.2.e zit dit agendapunt voor)

5.1.2.e verwelkomt 5.1.2.e en 5.1.2.e in de vergadering van de IR en nodigt 5.1.2.e uit een inleidend woord tot de IR te richten. 5.1.2.e haalt hierin onder andere James Madison aan die stelde dat als mensen engelen waren er geen bestuursmacht nodig zou zijn. De inspecties zijn ook zo'n macht. Ook haalt hij het toneelstuk de Revisor aan van Gogol wat een mooie blik geeft op menselijk gedrag. Duidelijk is dat mensen wel weten wat zij fout doen. 5.1.2.e 5.1.2.e wijst erop dat rolvastheid voor toezichthouders van belang is. Gedrag en cultuur zijn net zo belangrijk als structuur. Staar je dus niet blind op een wet op de rijksinspecties. Een wet kan wel een noodzakelijke, maar geen voldoende voorwaarde zijn om toezicht goed te laten functioneren. 5.1.2.e merkt hier op dat een wet wel gedrag en cultuur kan conditioneren, bijvoorbeeld bij de wisseling van bewindspersonen. 5.1.2.e ziet drie rode draden als hij naar de Rekenkamerrapporten op het gebied van toezicht van de afgelopen jaren kijkt: 1) verbeter de kwaliteit van informatie/data en de data-uitwisseling, 2) verbeter pak- en handhavingskansen, 3) let op de personele capaciteit. Er wordt steeds meer van inspecties verwacht. Laat zien wat realistisch en haalbaar is. 5.1.2.e vraagt wat de laatste jaren in de ogen van 5.1.2.e is verbeterd in het toezicht.

Hierop geeft 5.1.2.e aan dat het risicogericht werken een sprong heeft gemaakt. In het gesprek wordt verder ingegaan op onderwerpen als: wat is een lerende overheid, nagaan wat er gebeurt met je aanbevelingen, het activeren van de verantwoordelijkheid van de samenleving en het vinden van een balans tussen handhaving en reflectie. Tot slot wordt nog gesproken over hoe de inspecties en de Rekenkamer elkaar kunnen versterken. Hier zou de aansluiting tussen ex ante en ex post wellicht versterkt kunnen worden. Inspecties staan dichterbij beleid en kunnen ex ante al meer bij beleid bewerkstelligen en de Rekenkamer kan dit ex post bekijken. Hoe dit te doen, zou nog eens verder over doorgesproken kunnen worden. Zowel de leden van de IR als 5.1.2.e staan hier voor open. 5.1.2.e dankt 5.1.2.e en 5.1.2.e voor hun komst.

5. Rondvragen sluiting

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

Inspectieraad

Inspectieraad

Datum

Kenmerk

IR 2022/05/02

verslag

Inspectieraad

Vergaderdatum

17 mei 2022

Aanwezig

5.1.2.e

Afwezig

1. Opening en vaststellen agenda en mededelingen

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

- Mededelingen:

○

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

○

5.1.2.e geeft aan zich zorgen te maken over het traject 'De Staat van de Uitvoering'. Het lijkt erop dat dit traject steeds meer wordt aangestuurd door (in governance-termen) de opdrachtgever en de eigenaar. Hierdoor zou de onafhankelijkheid in het geding kunnen komen. Het traject zou moeten bijdragen aan de emancipatie van de uitvoering. Daar begint het steeds minder op te lijken. De vraag is of het product dat zij gaan presenteren nog wel passend is bij wat we als inspecties willen bijdragen.

5.1.2.e geeft aan dat dit een belangrijk signaal is. Het is goed de

ontwikkelingen te blijven volgen en kritisch te blijven kijken of input vanuit de inspecties gewenst is.

- 5.1.2.e vraagt aandacht voor de succesvolle opdracht over burgerperspectief in de meest recente jaargang van de MPA-opleiding bij de NSOB. De IR was hier opdrachtgever voor en 5.1.2.e heeft dit samen met 5.1.2.e begeleid. Het rapport over dit thema is gekozen tot het beste rapport van de jaargang. 5.1.2.e noemt het rapport helder, rijk en activerend. Hij spoort de IR-leden aan om het rapport te verspreiden en te benutten. 5.1.2.e vraagt dit ook in het leertraject PTT te gebruiken. BIR zal zorgen voor verspreiding.
- 5.1.2.e complimenteert 5.1.2.e met het mooie jaarverslag en voorwoord dat een reflectie op de arbeidsmarkt geeft. Bij de collegiale consultatie kan hier verder bij stilgestaan worden.
- Bijeenkomst met markttoezichthouders op 25 mei. 5.1.2.e meldt dat alles i voorbereid. Leden die zich nog niet aangemeld hebben, kunnen zich alsnog aanmelden.
- Mondelinge terugkoppeling technische briefing. 5.1.2.e doet kort verslag van de technische briefing die hij samen met het Bureau heeft gegeven voor de parlementaire enquêtecommissie gaswinning in de Tweede Kamer. Over het thema onafhankelijkheid versus nabijheid heeft 5.1.2.e de Kamerleden op het hart gedrukt om het de minister niet te makkelijk te maken om afstand te nemen van de inspectie.
- 5.1.2.e meldt dat het 2-minuten-debat over de ministeriële regeling Inspectie Belastingen, Toeslagen en Douane goed is verlopen. Er ontstond alleen wat verwarring over een van de ingediende moties, over afschaffing van de plicht om instemming van de minister te vragen als de Tweede Kamer de inspecteur-generaal wil spreken. Het leek afwisselend te gaan over de inspecteur-generaal van de IBTD en over alle inspecteurs-generaal. Daarnaast vroeg D66 om inspectierapporten voortaan rechtstreeks naar de Kamer te sturen, zonder tussenkomst van de minister. 5.1.2.e wijst erop dat dat grote nadelen kan hebben: de Kamer is niet gehouden om een rapport dat niet van een minister komt, te agenderen. 5.1.2.e meldt daarnaast dat hij ook kennis heeft gemaakt met de Cie voor Financiën van de Eerste Kamer. Dit was een openbaar gesprek.
- Werkgroep governance: 5.1.2.e ligt toe dat er wordt gewerkt aan een hoofdlijnenbrief inzake de wet op de rijksinspecties van de Inspectieraad aan de minister van BZK. Een groot deel van de inspecties heeft hier via de mail al op gereageerd. Verwacht wordt dat omstreeks 17 juni de kabinetsreactie op de brede evaluatie van organisaties op afstand naar de Tweede Kamer gaat. De brief van de Inspectieraad zou kort daarna aan de minister van BZK verzonden moeten worden. Uit de reacties blijkt dat er nog een paar bespreekpunten zijn. Die worden geagendeerd voor de IR-vergadering van 14 juni. 5.1.2.e vraagt nog aandacht voor het thema informatieplicht versus geheimhoudingsplicht.

- Werkgroep kwaliteit. 5.1.2.e meldt dat de werkgroep een handreiking heeft opgesteld voor organisaties die met peer reviews aan de slag willen. Hij stelt nog een wijziging voor met als strekking dat er een balans moet zijn tussen het uiten van waardering voor wat goed gaat en het informeren over wat verbeterd kan worden, resp. het stimuleren tot initiatieven die tot verbetering leiden. De tekst wordt hier nog op aangepast. 5.1.2.e spreekt de hoop uit dat peer reviews bijdragen aan het goede gesprek met de 'eigenaars', c.q. de ministers. Het ontbreekt momenteel aan structurele aandacht voor het functioneren van inspecties. Hij roept op tot reflectie op de vormgeving van de dialoog tussen inspectie en minister. Verder stelt 5.1.2.e voor om de werkgroep kwaliteit te vragen om het thema van de vijfjaarlijkse evaluatie van inspecties (externe toetsing) uit de hoofdlijnenbrief verder uit te werken. De leden gaan akkoord met dit voorstel.

2. Bespreken en besluiten

- Het verslag van de vergadering van 19 april jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld. 5.1.2.e vraagt naar de afspraken rond de werkdruk bij Bureau Inspectieraad. 5.1.2.e geeft aan dat aan 5.1.2.e is gevraagd om een aantal acties te ondernemen om de werkdruk te verlagen. Het is belangrijk dat het Bureau kan doen wat nodig is, met behoud van de goede sfeer. De leden zijn het hierover eens en horen het graag als daar actie van hen op nodig is. 5.1.2.e vult aan dat dit probleem in het DB besproken is. Mochten de acties leiden tot enige overschrijding van de begroting van BIR dan is dat maar zo.
- Naar aanleiding van de besluitenlijst van het DB, vraagt 5.1.2.e om de financiële afspraken tussen BIR en ILT ook met de leden van de IR te delen. BIR zal hiervoor zorgdragen
- Handreiking werkgroep kwaliteit. Dit punt is afgehandeld onder agendapunt 1.

3. Collegiale consultatie

Vooraf merkt 5.1.2.e op dat enkele collega's in het brandpunt van de media-aandacht hebben gestaan. Hij stelt voor om in de bijeenkomst deze zomer in de Zwaluwenberg uitvoeriger hierbij stil te staan, mogelijk onder leiding van een professionele gespreksleider. Suggesties zijn welkom. 5.1.2.e wordt gevraagd iets te vertellen over hun ervaringen met de media-aandacht rondom publicatie van respectievelijk het jaarverslag van de Nederlandse Arbeidsinspectie en De Staat van het Onderwijs van de Inspectie van het Onderwijs.

5.1.2.e vertelt dat het jaarverslag van de Arbeidsinspectie dit jaar een ander format heeft. Zo bevat het jaarverslag dit jaar naast feiten en cijfers en verhalen uit de praktijk een uitvoeriger passage met een 'reflectieve functie', met name over de positie van arbeidsmigranten. Er was zonder actieve communicatie van de kant van

de inspectie al direct veel aandacht voor. 5.1.2.e is tevreden over de manier waarop een en ander is geland. De andere leden geven 5.1.2.e complimenten voor de invulling van de reflectieve functie. 5.1.2.e vraagt daarnaast of van tevoren ook is nagedacht om het jaarverslag vooraf met andere inspecties te delen. Ook op zijn domein is migratie een belangrijk thema. Het had hem geholpen dit beter te gebruiken. 5.1.2.e toont daar begrip voor en geeft aan daar volgende keer vooraf over na te denken. 5.1.2.e biedt aan graag bij te dragen aan een nadere doordenking van de problematiek.

5.1.2.e vertelt dat zij met de Staat van de het Onderwijs jaarlijks veel contact heeft met de media. Dit jaar was de publiciteit anders. 5.1.2.e schetst de manier waarop de centrale boodschap, dat de kwaliteit van het onderwijs onder druk staat, verwrongen raakte door berichten op sociale media dat de inspectie 'de leraren de schuld geeft'. De kritiek werd op een gegeven moment ook persoonlijk. Zelfs intern leidde het tot discussie, omdat medewerkers tijdens inspecties op scholen op dit verhaal werden aangesproken. De minister nam ook expliciet afstand van het beeld 'dat het de schuld is van leraren'.

Diverse IR-leden spreken hun waardering uit voor de boodschappen die de Arbeidsinspectie en Inspectie van het Onderwijs hebben afgegeven en concluderen dat het goed is de relatie tussen inspectie en minister van tevoren te bespreken. Er is ook brede instemming met het voorstel van 5.1.2.e om hierover verder te spreken. Juist door ervaringen uit te wisselen, leren de inspecties van elkaar. 5.1.2.e meldt dat hij binnen 3 tot 4 weken zijn eerste reflecties zal delen. Met 5.1.2.e en de minister zal hij bespreken op welke wijze ze onderling het gesprek over deze thema's kunnen/willen voeren.

4. Thematische verdieping: Krapte op de arbeidsmarkt

5.1.2.e

De voorzitter heet 5.1.2.e en 5.1.2.e van harte welkom en leidt het onderwerp kort in. Een werkgroep met diverse samenstelling heeft zich de afgelopen tijd gebogen over de manier waarop inspecties op een steeds krappere wordende arbeidsmarkt voldoende personeel kunnen vinden. 5.1.2.e en 5.1.2.e geven een toelichting middels een presentatie. De werkgroep heeft zich vooral gericht op manieren om samen sterker te staan op de arbeidsmarkt. Instrumenten die de revue passeren: het opstellen van een algemeen profiel voor inspecteurs; gezamenlijke traineeships; een toespitsing van het rijksbrede kanaal voor werving van personeel; het onderling delen van profielschetsen; het gezamenlijk hanteren van profielen; bij elkaar een kijkje in de keuken nemen; samenwerking met onderwijsinstellingen. Verdere uitwerking van deze ideeën vergt capaciteit, met name in de vorm van een projectleider.

De bespreking levert niet direct een concrete richting op. Het opstellen van gezamenlijke profielen is een lastige strategie, omdat de verschillen (zelfs binnen de context van één inspectie) groot zijn. Bovendien is het niet duidelijk of kandidaten

geïnteresseerd zijn om inspecteur te worden of dat ze interesse hebben voor bepaalde inhoudelijke domeinen, waarbij de keuze voor het beroep van inspecteur een afgeleide is van hun inhoudelijke interesse.

5.1.2.e geeft aan dat zijn inspectie, de ILT, erg succesvol is geweest met het werven van personeel door capaciteit in te kopen bij de recruiters van Rijkswaterstaat. Anderen merken op dat ze daar ook gebruik van maken (ANVS, IOE).

5.1.2.e noemt als andere potentieel succesvolle strategie het delen van namen van mensen die het net niet geworden zijn op een bepaalde vacature: wellicht is er voor de betreffende kandidaat wel een droomplek bij een andere inspectie.

5.1.2.e merkt op dat IGJ niet veel problemen heeft met de werving, mogelijk als gevolg van de coronapandemie. Probleem voor IGJ is dat mensen na een intensieve opleiding soms ook weer snel weggaan, omdat ze in de private sector meer kunnen verdienen. Het draait dus niet alleen om werving, maar ook om behoud van personeel.

5.1.2.e stelt voor om de HR-medewerkers van de inspecties bij elkaar te brengen, om te bespreken of in bilaterale activiteiten kansen liggen die benut kunnen worden. 5.1.2.e sluit zich hierbij aan: er zijn inmiddels ook netwerken tot stand gekomen met communicatiemedewerkers, juristen, directeuren, etc., dus dat zou voor HR-medewerkers ook moeten kunnen.

5.1.2.e verzoekt Bureau Inspectieraad om via de mail een uitvraag te doen naar goede voorbeelden. Slagen de inspecties erin voldoende personeel te werven? Welke strategie levert de beste resultaten op? En hoe hou je de nieuwkomers binnen? En daarbij te vragen naar namen van medewerkers die dit voor hun organisatie kunnen toelichten. Dit laatst om zo een netwerk van HR-medewerkers te kunnen opzetten.

5. Rondvraagen sluiting

5.1.2.e of andere inspecties ervaring hebben met inzet van drones (o.a. 'remote sensing'). ILT, NVWA en AT hebben hiervoor deskundigheid in huis en zijn graag bereid iets toe te lichten.

5.1.2.e vraagt of er belangstelling is voor onderlinge afstemming over de inzet van inspecties op het thema energietransitie. Die belangstelling is er. 5.1.2.e neemt het initiatief tot een gezamenlijke bijeenkomst als alle leden 1 of 2 personen hiervoor weten aan te leveren.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte.

Inspectieraad

Inspectieraad

Datum

Kenmerk

IR 2022/05/02

verslag

Inspectieraad

Vergaderdatum

14 juni 2022

Aanwezig

5.1.2.e

Afwezig

1. Opening en vaststellen agenda en mededelingen

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

- Mededelingen:

- 5.1.2.e vertelt dat hij op 2 juni jl. een gesprek heeft gehad met de Vaste Kamercommissie van Defensie. Aanleiding was het jaarverslag IGK. Het gesprek is goed verlopen.
- 5.1.2.e geeft aan dat op 23 juni de slotdag is van het leertraject PTT. Zij zal in overleg met 5.1.2.e de afsluiting hiervan verzorgen.
- 5.1.2.e meldt dat volgende week de eerste observaties van IBTD verschijnen, onder de titel Startpunt voor dialoog.

- 5.1.2.e meldt dat ze een uitnodiging heeft gekregen van de Tweede Kamer voor een ronde-tafel-gesprek in het kader van de Dag van de Publieke Dienstverlening. IGJ blijkt ook een uitnodiging te hebben gehad. De uitnodigingen komen van de gezamenlijke Commissies SZW, OCW en VWS.
- 5.1.2.e, Buiten reikwijdte
- Startgesprekken 5.1.2.e . 5.1.2.e kondigt aan dat zij als 5.1.2.e (groeps)gesprekken met alle IR-leden wilt voeren om zo de gezamenlijke prioriteiten voor de komende periode te verkennen. Data hiervoor worden gepland. Na de zomer wordt hierover in de IR teruggekoppeld.
- Terugkoppeling SGO Toezicht. 5.1.2.e meldt dat op 1 juni jl. een overleg was van het SGO Toezicht. Hier is onder andere gesproken over het uitstel van de kabinetsreactie op de brede evaluatie. De SG's zien niet meteen een risico dat dit ook uitstel van de Wet op de rijksinspecties betekent. Ook gaven de SG's aan te zien dat verwachtingen van toezicht hoog zijn. Dit maakt het voor toezichthouders een uitdaging om niet alleen met incidenten bezig te zijn, maar ook de eigen hoofdlijn vast te houden.
- Rapport IJenV Bij nadere inspectie. 5.1.2.e legt uit dat in dit onderzoek is gekeken naar de veerkracht en weerbaarheid van organisaties. Dit was een interessante exercitie. Op het Toezichtfestival zal hier een workshop over worden gegeven om het zo ook onder de aandacht van collega's te brengen. Eventueel zou het nog een keer verdiepend kunnen worden besproken in de IR.
- Programma Toezichtfestival. 5.1.2.e licht toe dat alles klaar staat voor het Toezichtfestival. Alle IR-leden zijn aangemeld en hebben een schema gekregen waar ze op welk moment worden verwacht. Een aantal IG's heeft aanvullende taken, ieder is hier persoonlijk van op de hoogte gesteld. Het belooft een mooie dag te worden met veel uitwisseling van kennis.
- Werkgroep digitalisering: 5.1.2.e meldt dat het samenhangend inspectiebeeld inzake cyber security bijna klaar is. Dit wordt in juli gepubliceerd. De vraag die speelt is of het beeld wel breed genoeg is. Dek je alles wat je vitaal vindt met de gegeven vitale infrastructuur. 5.1.2.e vraagt dit onderwerp op de voorraadagenda van de IR te zetten.
- Werkgroep kwaliteit. 5.1.2.e meldt dat de werkgroep bereid is om de bepalingen mbt kwaliteitsborging die in de hoofdlijnenbrief aan de minister van BZK zijn opgenomen, verder uit te werken. De eerder besproken handreiking inzake peer reviews kan daarin een plek krijgen, naast andere instrumenten voor de borging van de kwaliteit.
- Werkgroep arbeidsmarkt. 5.1.2.e meldt dat in de vorige IR-vergadering geconcludeerd werd dat dit geen afzonderlijke werkgroep behoeft, omdat er voor nu geen concrete samenwerking is gepland. Er zou wel behoefte zijn aan

een netwerk van HR-collega's van inspecties. 5.1.2.e geeft aan dat hier intussen een uitvraag voor is gedaan bij de inspecties. Zodra alle namen binnen zijn, zullen goede voorbeelden van werving e.d. worden opgehaald om deze vervolgens in de groep te bespreken.

2. Bespreken en besluiten

- Het verslag van de vergadering van 17 mei jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld. Naar aanleiding van het verslag meldt 5.1.2.e dat het programma 'Staat van de Uitvoering' een reeks reflectiebijeenkomsten organiseert. Een aantal rijksinspecties heeft hier een uitnodiging voor ontvangen. BIR inventariseert de uitnodigingen en de deelname, met het oog op onderlinge afstemming. Daarnaast meldt 5.1.2.e dat het rapport van de MPA-afstudeeropdracht mbt burgerperspectief is rondgezonden en onderwerp van bespreking zal zijn op de reünie tijdens het Toezichtfestival. Ook meldt 5.1.2.e dat de notitie financiële afspraken is rondgezonden. De leden geven aan hier geen opmerkingen bij te hebben.
- Bij de besluitenlijst van het DB zijn geen opmerkingen.
- Bijeenkomst met markttoezichthouders. De IR blikt met tevredenheid terug op de gezamenlijke bijeenkomst van rijksinspecties en markttoezichthouders op 25 mei jl. in het Johan de Witt-huis: 'Dit smaakt naar meer'. De leden danken 5.1.2.e en 5.1.2.e voor de organisatie. Afgesproken wordt te streven naar een jaarlijkse bijeenkomst. 5.1.2.e en 5.1.2.e nemen het voortouw voor een volgende bijeenkomst. Op kortere termijn kunnen een aantal thema's, zoals gezamenlijke opleidingen en uitwisseling van 'e-learning's', nader verkend worden.
- Update invoeringstoets. 5.1.2.e vraagt of er al ervaringen te delen zijn rond de invoeringstoets 5.1.2.e wijst op een potentieel ongewenst neveneffect van de invoering van invoeringstoetsen. Bij sommige wetten is al heel snel duidelijk dat de beoogde werking niet optreedt. Beleidsmakers geven dan als reactie: laten we eerst de invoeringstoets afwachten. De invoeringstoets is bedoeld om een jaar na invoering van nieuw beleid of nieuwe regelgeving te bezien of er bijgestuurd moet worden, maar door die reactie kan de invoeringstoets ook vertragend werken. 5.1.2.e geeft aan dat IGJ positief is over het nieuwe instrument. Het biedt de inspectie een extra mogelijkheid om de ontwikkelingen in de uitvoering onder de aandacht te brengen. 5.1.2.e concludeert dat het goed is om elkaar te blijven informeren over de ervaringen met de invoeringstoets.
- Hoofdpijnenbrief Wet op de rijksinspecties. 5.1.2.e geeft aan dat het de bedoeling is om de hoofdpijnenbrief zsm naar BZK te sturen zodat deze het voor het zomerreces naar de Kamer kan sturen. In de brief zaten nog drie inhoudelijke bespreekpunten waarvoor de werkgroep voorstellen in de notitie heeft opgenomen. De volgende wijzigingen zullen worden doorgevoerd:

- 5.1.2.i

-

-

Een aantal ideeën wordt geparkeerd voor eventuele latere uitwerking:

- 5.1.2.i

-

-

-

-

5.1.2.e concludeert dat de leden, aandachtig de genoemde wijzigingen, akkoord zijn met de brief. BIR wordt gevraagd de wijzigingen door te voeren en de brief ter ondertekening aan 5.1.2.e voor te leggen. 5.1.2.e geeft aan met BZK contact op te nemen om het proces verder af te stemmen.

3. Collegiale consultatie

5.1.2.e geeft aan dat in de volgende vergadering op 5 juli uitgebreid aandacht zal worden besteed aan de collegiale consultatie. 5.1.2.e geeft aan dat 5.1.2.e dit onderdeel dan zal begeleiden. De IR leden zullen hier van tevoren nog wat huiswerk voor opgestuurd krijgen.

4. Thematische verdieping: Besturingstoezicht

5.1.2.e heet 5.1.2.e, 5.1.2.e en 5.1.2.e van harte welkom. 5.1.2.e trapt af met een theoretisch kader over het aangrijpingspunt van het toezicht: 1. bestuurlijk vermogen (van de bestuurder), 2. bestuurlijk gedrag (in de boardroom), 3. goed bestuur of governance 4. bestuurlijke kwaliteitsborging. Aan de hand hiervan volgt een gesprek over op welk type besturingstoezicht iedere inspectie zich focust. De meeste toezichthouders leggen de nadruk op 3. DNB, AFM en AW voeren ook gesprekken met individuele bestuurders (2) om te zien of zij "fit en proper" zijn voor de taak. 5.1.2.e geeft aan dat voor het toezicht op kernenergie op alle 4 types wordt ingezet. 5.1.2.e geeft aan dat IGJ veelal op type 3 en 4 zit, maar nu ook wat stappen naar types 1 en 2 maakt. Ze geeft hierbij aan dat

het wel totaal anders is voor grote organisaties dan voor kleine. 5.1.2.e benoemt een aantal cases waarop besturingtoezicht is toegepast, veelal omdat andere vormen van toezicht niet succesvol bleken. 5.1.2.e vertelt dat het zwaartepunt van de inspecties van IvhO nu bij bestuurstoezicht ligt. Binnen de organisatie leidt dat wel tot debat tussen voorstanders van traditioneel toezicht en voorstanders van bestuursgericht toezicht. De Onderwijsraad wil graag dat IvhO weer meer scholen gaat bezoeken. IvhO verwacht dat het schoolbezoek wel iets meer terugkomt, maar niet in die mate. De leden raken hierna in discussie over de verhouding tussen product-, systeem- en besturingstoezicht. Waar zet je de meeste capaciteit op in? Dit ligt deels aan de doelgroep. Daarnaast is het altijd van belang af en toe de thermometer erin te houden. Dit betekent dat je niet voor de volle 100 procent op één soort toezicht inzet. Wel is het vaker zo dat als er een goed bestuur op een organisatie zit, een probleem sneller is opgelost. Een vraag die nog leeft is hoe je in het besturingstoezicht omgaat met Raden van Toezicht en Raden van Commissarissen. De conclusie is dat ieder zijn eigen rol moet houden. Je kunt als toezichthouder anderen wel nog extra op hun rol wijzen. Tot slot geeft 5.1.2.e geeft nog als voorbeeld dat IGJ het bestuur van een zorginstelling meeneemt op inspectie in de instelling. Het idee is dat ook met de raad van Toezicht en patiënten te doen.

5.1.2.e dankt 5.1.2.e voor hun komst en concludeert dat er al een mooie uitwisseling is ontstaan. 5.1.2.e zullen nog een workshop over dit onderwerp op het Toezichtfestival organiseren.

5. Rondvraagen sluiting

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

Inspectieraad

Inspectieraad

Datum

Kenmerk

IR 2022/07/02

verslag

Inspectieraad

Vergaderdatum 5 juli 2022

Aanwezig

5.1.2.e

Afwezig

1. Opening en vaststellen agenda en mededelingen

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

• Mededelingen:

- 5.1.2.e, Buiten reikwijdte
- 5.1.2.e meldt dat AT nog vóór 1 januari 2023 van naam zal veranderen. Het wordt dan Rijksinspectie Digitale Infrastructuur. Hiervoor zal ook een nieuw organisatiebesluit worden vastgesteld en 5.1.2.e zal^{5.1.2.} worden.
- 5.1.2.e meldt dat 5.1.2.e door^{5.1.2.e} 5.1.2.e, 5.1.2.e uitgenodigd is om samen met een paar leden van de IR een gesprek aan te gaan over het beoordelingskader van de Afdeling advisering van de RvS. Dat beoordelingskader wordt momenteel herzien. BIR zal nog nagaan of de insteek van het gesprek technisch is of juist op hoofdlijnen. Mocht het dat laatste zijn dan zou het mooi zijn als 5.1.2.e en een ander IR-lid dit gesprek samen kunnen voeren. BIR komt hiervoor nog op de lijn.
- 5.1.2.e meldt dat de ANVS overmorgen een zomerbijeenkomst organiseert met verschillende stakeholders.

- 5.1.2.e meldt dat de eerste observaties van IBTD, het rapport Startpunt voor dialoog, goed is ontvangen. Aan de hand van dit rapport wordt nu op verschillende plekken de dialoog aangegaan. 5.1.2.e verwacht in september dit toe te lichten in de Kamer. 5.1.2.e vraagt of in een volgende vergadering hier nog eens inhoudelijk over doorgepraat kan worden. BIR zet het op de voorraadagenda.
- 5.1.2.e meldt nog dat de Inspectie JenV op 29 augustus zal verhuizen naar het Lange Voorhout en daar samen met de Autoriteit Persoonsgegevens in een pand zal zitten.
- Startgesprekken 5.1.2.e . 5.1.2.e geeft aan dat de verkennende (groeps)gesprekken met alle IR-leden de komende weken zullen plaatsvinden.
- Met het oog op de klok, vraagt 5.1.2.e voor de agendapunten *Terugblik Toezichtfestival, *Terugblik reünie en *Slotdagen leertrajecten PTT en LST of de IR-leden eventuele punten mbt deze terugblikken door willen geven aan BIR.
- Uitvraag commissie advocatendiensten aan de Staat. 5.1.2.e meldt dat hij de uitvraag zal coördineren in samenwerking met BIR. 5.1.2.e vraagt of inspecties ook zelf de landsadvocaat mogen inschakelen of dat dit altijd via het departement gebeurt. De meeste inspecties kunnen dit zelf, maar het kan zijn dat hier verschillen tussen inspecties over bestaan.
- Update werkgroepen. Geen opmerkingen.

2. Bespreken en besluiten

- Het verslag van de vergadering van 14 juni jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld. Naar aanleiding van het verslag meldt 5.1.2.e dat de Hoofdlijnenbrief van de IR aan de minister van BZK is gestuurd. BZK zal de brief naar de TK sturen. BIR zorgt voor verdere verspreiding onder de stakeholders van de IR. De IR-leden wijzen elkaar er ook op ze de brief zelf binnen het eigen departement verder moeten brengen en het gesprek hierover aangaan.
- Bij de besluitenlijst van het DB zijn geen opmerkingen.
- Initiatiefnota Omtzigt. 5.1.2.e dankt BIR voor dit overzicht en concludeert dat er nog een aantal standpunten/waarderingen in het stuk staan die de IR-leden nader met elkaar willen bespreken. BIR wordt gevraagd dit voor een volgende vergadering te agenderen. 5.1.2.e meldt dat de nota overmorgen in de procedurevergadering van de cie. BZK wordt behandeld. Verwacht wordt dat een kabinetsreactie wordt gevraagd. 5.1.2.e meldt daarnaast dat BZK op ambtelijk niveau een concept wettekst heeft gedeeld. 5.1.2.e vraagt BIR een procesbeschrijving te maken van alle onderdelen die nu spelen voor de wet op de rijksinspecties. 5.1.2.e meldt dat 5.1.2.e ook met hem contact heeft opgenomen om nog eens verder door te praten over de nota Omtzigt. De IR-leden wijzen elkaar erop dat in dit soort gesprekken het altijd van belang is de gedachte van de IR als geheel ook goed in het vizier te houden.

- Update Wetenschapsagenda. **5.1.2.e** dankt BIR voor deze update. Het blijkt dat niet alle IR-leden precies weten in welke onderzoeken zij met welke collega's meedoen. Gevraagd wordt een overzicht te delen per onderzoek en welke inspecties en collega's daarbij betrokken zijn [naschrift: op 20 september a.s. wordt op dezelfde locatie als de IR ook over de Wetenschapsagenda vergaderd. Er zal dan een inventarisatie worden gedaan].

3. Collegiale consultatie - verdieping

5.1.2.e verwelkomt **5.1.2.e**. ^{5.1.2.e} zal dit onderdeel begeleiden. De IR-leden delen met elkaar wat hen bezig houdt. Dit gesprek blijft vertrouwelijk. Een aantal algemene inzichten kunnen wel gedeeld worden:

- 5.1.2.i
- -
 -
 -
 -
 -
 -

Tijdens het gesprek komt het toezicht met drones ter sprake. Meerdere inspecties maken hier gebruik van. De IR-leden vragen BIR na te gaan of het mogelijk is om een artikel over een goede toepassing van drones te maken. De IR-leden zullen hiervoor contactpersonen bij BIR aanleveren.

5.1.2.e dankt ^{5.1.2.e} voor het begeleiden van dit mooie gesprek. Dit is zeker voor herhaling vatbaar.

4. Rondvraagen sluiting

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

Inspectieraad

Inspectieraad

Datum

Kenmerk

IR 2022/09/02

verslag

Inspectieraad

Vergaderdatum 20 september 2022 5.1.2.e

Aanwezig

Afwezig

1. Opening en vaststellen agenda en mededelingen

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

- Mededelingen:
 - 5.1.2.e wijst op grote achterstanden in de justitiële keten en dit heeft gevolgen voor de handhavingskracht van inspecties en de BOD-en. 5.1.2.e pakt dit verder op via het netwerk BOD.
 - 5.1.2.e geeft aan dat het onderwerp Digitalisering /Cybersecurity ingepland staat voor de IR vergadering van oktober, maar het lijkt de werkgroep Digitalisering goed om eerst een ronde onder de IR-leden te houden om na te gaan welke behoeftes er spelen mbt dit onderwerp. Er kan dan gerichter over gesproken worden in de IR. Als iedereen akkoord is komen 5.1.2.e van BIR langs om te inventariseren. Het onderwerp schuift hierdoor wel naar november. 5.1.2.e concludeert dat alle leden akkoord zijn met deze aanpak.
 - 5.1.2.e meldt tevens dat zij een meeting heeft gehad met het Samenwerkingsplatform Digitale Toezichthouders. AT is hier nog geen onderdeel van, maar houdt wel korte lijnen voor de afstemming.
- Terugkoppeling gesprekken RvS en CADS. 5.1.2.e geeft aan dat het verslag van het gesprek met de RvS een volledige weergave van het gesprek

geeft. Hier zijn geen opmerkingen bij. 5.1.2.e geeft een korte weergave van het gesprek met de Commissie Advocatendiensten aan de Staat (CADS). De Commissie heeft kortgezegd de opdracht om na te gaan of er een alternatief is voor de landsadvocaat. 5.1.2.e is bij de beantwoording dicht bij de teksten uit de brief gebleven die de IR eerder aan de Commissie had gestuurd. De inspecties kunnen gebruik maken van de landsadvocaat en doen dat ook, maar in sommige zaken wordt ook gebruik gemaakt van andere advocatenkantoren. In het gesprek heeft 5.1.2.e verder gewezen op de onafhankelijkheid van inspecties en op het belang van zicht op adviezen die aan de landsadvocaat worden gevraagd om zo double billing te kunnen voorkomen.

- Stand van zaken wet op de rijksinspecties. 5.1.2.e geeft aan dat BZK nu koerst op een hoofdlijnennotitie over de wet en die voor het eind van het jaar naar de TK wordt gestuurd. Zo kan eerst gesproken worden over de uitgangspunten van de wet, voordat de wet zelf in de TK wordt behandeld. Het werk aan de conceptwettekst komt hiermee even op een laag pitje te staan. Dit is een procesinterventie van de minister. 5.1.2.e geeft aan dat BIR alle ontwikkelingen op de voet blijft volgen en zorgt voor input op de hoofdlijnenbrief van BZK die in lijn ligt met de brieven van de IR over dit onderwerp. Los van BIR wordt ook aan de individuele inspecties en departementen gevraagd een reactie te geven op de conceptteksten. Hierbij kunnen inspecties die dat willen, verwijzen naar de reactie van BIR of hulp vragen van 5.1.2.e om mee te kijken. Het is ook goed om zicht te houden op de reactie vanuit het departement. 5.1.2.e meldt verder dat getracht is om 5.1.2.e voor de vergadering van oktober uit te nodigen voor een verdiepend gesprek, maar dat dit niet in de agenda's past. Het voorstel is nu om een afspraak met 5.1.2.e te plannen buiten de IR-vergadering om. De leden gaan hiermee akkoord.
- Update Staat van de Uitvoering. 5.1.2.e geeft aan dat er afgelopen maandag een vergadering van de stuurgroep was waarin werd gesproken over de onderwerpen die aan de orde komen in de Staat van de Uitvoering. 5.1.2.e was hier zelf niet bij. Om aansluiting te houden bij het proces van de Staat van de Uitvoering stelt 5.1.2.e voor om de aanbevelingen op te vragen en deze te delen in de IR. Op basis daarvan kan de IR beslissen of zij wel of niet een rol voor zichzelf zien, bijvoorbeeld in de reflectie op de aanbevelingen. Volgens de planning zou de Staat in november worden gepubliceerd. In de vergadering oktober of in afstemming via de mail zou dan een knoop moeten worden doorgehakt. Alle leden kunnen zich vinden in deze aanpak. 5.1.2.e geeft hierbij wel aan dat ze graag wat afstand zou willen nemen.
- Update Werkgroepen. Hier zijn geen opmerkingen.
- Het verslag van de vergadering van 5 juli jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld.
- Naar aanleiding van de besluitenlijst van het DB merkt 5.1.2.e op dat de vervanger van 5.1.2.e al bekend is, namelijk 5.1.2.e. 5.1.2.e vraagt in dit verband aandacht voor de plek die in het DB vrijkomt.

2. Bespreken en besluiten

- Aangepaste handreiking Governance. 5.1.2.e geeft aan dat de Werkgroep Governance een aantal aanpassingen heeft gemaakt, bijvoorbeeld nav de gesprekken die hij met SG's hierover heeft gevoerd. Het zijn geen spannende aanpassingen, maar ze verrijken de handreiking wel. De Werkgroep Governance stelt nu voor om de handreiking actiever uit te dragen door het op de website van de IR te zetten en het binnen ieders departement ook aan de SG en pSG te sturen. Alle leden zijn positief over de handreiking en hebben geen opmerkingen bij de aanpassingen. 5.1.2.e geeft aan dat de handreiking kan helpen in de gesprekken met zijn departement. 5.1.2.e wijst erop dat de handreiking geen statisch document is en dat ook niet álle voorbeelden erin zitten. Voor meer voorbeelden kun je bij BIR terecht. 5.1.2.e stelt voor dat leden die de handreiking gebruiken ook feedback erop geven zodat het op die manier actief levend blijft. Dit idee wordt door de werkgroep omarmd. 5.1.2.e vraagt om de handreiking ook af te stemmen met het SGO Toezicht. Dit zal in de volgende vergadering worden gedaan. 5.1.2.e vraagt naar de tekst over het ontwikkelen van generieke kwaliteitsinstrumenten en de stand van zaken hiervan. 5.1.2.e geeft aan dat de Werkgroep Kwaliteit geëxperimenteerd heeft met peer reviews. Inspecties die dat willen kunnen hier ook verder op doorgaan. 5.1.2.e wijst in dit kader op de notitie waarin een inventarisatie is gemaakt van alle kwaliteitsborgingsmechanismen bij de verschillende inspecties. Hieruit bleek al een breed scala aan instrumenten voor kwaliteitsborging. De IR vindt het belangrijk dat inspecties zich ook kunnen verantwoorden over hun kwaliteit, vooral gezien de discussie over hun onafhankelijkheid.

3. Collegiale consultatie

5.1.2.e vraagt 5.1.2.e naar zijn beleving van de Parlementaire Enquête Aardgaswinning tot nu toe. Tot nu toe is het nog over de periode gegaan van de aardbeving in Huizinge en het opschroeven van de winning. 5.1.2.e in die tijd, 5.1.2.e, is hierover gehoord. Het lijkt erop dat in die tijd de inspectie bewust klein is gehouden. Ze hadden volgens het departement geen expertise nodig, omdat dit al bij andere partijen zat. De leden delen het gevoel dat het verhaal van 5.1.2.e oprecht was. Hij brengt dilemma's naar voren, o.a. in de onafhankelijkheid, die ook nu nog herkenbaar zijn in het huidige toezicht. Een paar andere inzichten uit de verhoren:

- Een beleidsdepartement mag niet zeggen wat een inspectie wel of niet mag doen ook niet via de financiële lijn.
- Het is kwetsbaar als veel verschillende publieke belangen bij elkaar in één departement worden geborgd.

- Naast goede afspraken zijn ook gedragingen van belang.
 5.1.2.e schat in dat deze Parlementaire Enquête nog wel invloed zal hebben op de discussie over onafhankelijkheid van rijksinspecties.

4. Thematische verdieping: Startgesprekken nieuwe voorzitter

5.1.2.e meldt dat naast de weergave in de notitie ook vanmiddag nog een gesprek is geweest met 5.1.2.e en 5.1.2.e. Beiden gaven aan zich te herkennen in de punten uit de notitie. Aandachtspunten die in dit gesprek nog naar voren zijn gekomen: frequentie van de IR-vergaderingen, de rol van toezicht in de drie-eenheid beleid-uitvoering-toezicht, meer samenwerken op inhoudelijke onderwerpen zoals de WOO, meer verdieping in de gesprekken in de IR en het versterken van de professionalisering (education permanente).

Op de vraag van 5.1.2.e of de notitie recht doet aan de gesprekken, wordt positief gereageerd. De voorgesprekken in kleine groepen werden als erg prettig en open ervaren. Complimenten aan 5.1.2.e. Ook benadrukten de leden dat er veel is om trots op te zijn met dank aan het bureau. De Inspectieraad is een mooi samenwerkingsverband en de interdepartementale "tussenruimte" is zeldzaam, dus iets dat goed gebruikt kan worden in de huidige situatie met versnippering en toenemende polarisatie. In de ambities moet wel een keuze gemaakt worden. Per genoemd accent in de notitie worden de volgende inzichten gedeeld:

- Aandacht voor externe oriëntatie. Dit is een belangrijke ambitie voor de IR. Inspecties zijn gezamenlijk departementoverstijgend en dat kan gebruikt worden om over grote ontwikkelingen te praten zoals energietransitie en krapte op de arbeidsmarkt. Bekeken kan worden of hier dan een gezamenlijk product op gemaakt kan worden. Het samenhangend cybersecuritybeeld en de gezamenlijke rapportage over de jeugdzorg van IGJ en IJenV worden als voorbeeld gegeven. Zou zo iets ook kunnen voor het Caribisch gebied? Sommige onderwerpen zullen zichzelf aandienen, zoals nu vanuit de Parlementaire Enquête gaswinning. Dan kan vanuit het probleem doorgesproken worden. Maar we moeten als IR ook scherp zijn op de vraag of we de risico's van overmorgen voldoende in beeld hebben. Hier kan het delen van trendanalyses wellicht bij helpen. Op dit soort onderwerpen doorpraten zou de thematische verdieping in de IR-vergaderingen versterken. Hier mag ook meer tijd voor gereserveerd worden.
- Versterken sociale component. Hier wordt een praktisch punt genoemd van het organiseren van 1 of 2 24-uurtjes per jaar waarin de leden dichterbij elkaar kunnen komen en verdieping met elkaar kunnen vinden.
- Versterken opleidingsaanbod. De leden erkennen dat de ambitie hier hoog is. Permanente educatie wordt hier genoemd. Vooral waar het toezicht betreft wordt naar de Academie voor Toezicht gekeken, omdat vakkennis nodig is en dat kan moeilijk ingehuurd worden. De kennis uit de inspecties of andere toezichthouders zelf zou hier gebruikt moeten worden. BIR hoeft dit niet alleen op te pakken. 5.1.2.e, 5.1.2.e en 5.1.2.e willen vanuit de IR hierop een werkgroep vormen om mee te kunnen denken. Wel mooi als BIR met een voorstel komt.
- Praktische punten. Er zijn tijdens het gesprek wat ideeën genoemd voor andere werkvormen/vergaderritmes binnen de IR. Het DB neemt het op zich om hier verder over na te denken. Het vertrek van 5.1.2.e uit het DB wordt genoemd als iets wat op korte termijn opgepakt moet worden. Het DB zal

Datum

voor de volgende vergadering met een procedurevoorstel komen voor het opvullen van deze plek.

5. Rondvraagen sluiting

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

Inspectieraad

Inspectieraad

Datum

Kenmerk

IR 2022/10/02

verslag

Inspectieraad

Vergaderdatum

18 oktober 2022

Aanwezig

5.1.2.e

Afwezig

1. Opening en vaststellen agenda en externe oriëntatie

5.1.2.e

- Externe oriëntatie:

5.1.2.e geeft aan dat dit een nieuw punt op de agenda is en geeft kort uitleg. Naar aanleiding van de vorige IR-vergadering waarin het voornemen werd uitgesproken om de externe oriëntatie van het toezicht door de IR te versterken, komt het DB met een voorstel om dit nadrukkelijker onderdeel te maken van de IR-vergaderingen. We starten iedere vergadering met de vraag: Wat is buiten relevant? Het is niet de bedoeling om hele discussies te voeren, maar om met elkaar te bezien welke externe ontwikkelingen/situaties het toezicht raken en op de hoogte te zijn van wat je collega IR-lid bezig houdt. Punten die verdere bespreking/verdieping behoeven kunnen op de voorraadagenda van de IR worden geplaatst. De leden geven aan dit een mooi voorstel te vinden. Hierop doet **5.1.2.e** een ronde langs alle leden:

- 5.1.2.e de concepthoofdpijnenbrief van BZK is teleurstellend. Is het onwil of onkunde? Daarnaast in bespreking of de wet verdergaande gevolgen heeft voor de organisatie van de verschillende toezichthoudende onderdelen binnen Defensie. Podcast opgenomen in het kader van de Toekomst van Toezicht van de IR.
- 5.1.2.e met veel bewondering naar het verhoor van 5.1.2.e in de Parlementaire Enquête Aardgaswinning Groningen gekeken. Nav de mediaberichten over het niet-inspecteren van Schiphol heeft NLA 6 sets Kamervragen via 3 verschillende ministeries gekregen. Hoe zorg je dat er geen verschillen ontstaan? Daarvoor heeft NLA een zogenoemd ambtsbericht er overheen geschreven. Verder verkennen van eventuele samenwerking met bedrijfsartsen.
- 5.1.2.e helaas nog steeds personeelstekorten in het onderwijs. Ook in andere maatschappelijke domeinen zijn personeelstekorten. Misschien een keer bespreken wat mogelijkheden zijn voor niet-handhaven.
- 5.1.2.e ontwikkelingen open overheid en de uitdagingen die hierin zitten. Ook heeft IGK een themabijeenkomst georganiseerd over grensoverschrijdende opmerkingen die meer opleverde dan verwacht.
- 5.1.2.e IJV heeft eerder geconstateerd dat de situatie in de asielketen (o.a. terugkeer) niet voldoende is. Dat leidde niet tot verbetering. Nu ligt er een gelijkkluidende uitspraak van de rechter. Zou dat wel effect hebben? Wat betekent dit voor toezicht? 5.1.2.e sluit aan: wat te doen als de ondergrens is bereikt en je ontdekt dat je wellicht al meebewogen hebt?
- 5.1.2.e ILT komt met een signaal over certificering. Het ongeluk met de Bruine Vloot is hierin een voorbeeld. 5.1.2.e zijn zeer geïnteresseerd. 5.1.2.e vraagt hoe dit zich verhoudt tot het signaal van de doe-coalitie certificering? 5.1.2.e gaat dit na en komt erop terug.
- 5.1.2.e bijna een jaar geleden afscheid genomen van de TK. Voor IBTD wel weer in de TK voor een technische briefing. Goede bijeenkomst waarin bal ook even teruggelegd werd bij de TK (als u dit wilt, dan..).
- 5.1.2.e voor de NEa zijn de EU-ontwikkelingen mbt energie relevant. Beleid, met een capaciteitstekort, probeert de acties zoveel mogelijk bij de uitvoeringsorganisaties te leggen. NEa overweegt een samenwerking met ACM en BD. En NEa gaat een onderzoek doen naar de emissies van datacenters.
- 5.1.2.e AT is door EZK uitgenodigd voor een gesprek over de Initiatiefnota Omtzigt in november.
- 5.1.2.e interessant was de presentatie van de bevindingen van Remkes tav stikstof. Mooi daaraan: toon, menselijke maat, timing. Vogelgriep is intussen geen crisis meer, maar een maatschappelijke opgave.
- 5.1.2.e arbeidsmarkt, inflatie en energiekosten en gevolgen hiervan voor zorginstellingen, asiel- en jeugdbescherming.

- **5.1.2.e** Oekraïne gezien kerncentrales en kernwapens en ook in NL de toenemende interesse in kernenergie.

5.1.2.e stelt vast dat er veel leeft bij de verschillende leden en dat zo'n rondje een mooi inkijkje geeft. BIR wordt gevraagd een aantal breder genoemde thema's op de voorraadagenda te zetten.

2. Korte mededelingen en hamerstukken

- Stand van zaken wet op de rijksinspecties
5.1.2.e meldt dat op dit moment een eerste ambtelijke afstemmingsronde bezig is op de concepthoofdlijnenbrief van BZK. Het eerste concept is erg teleurstellend. We constateren dat de lijn van BZK niet helemaal overeenkomt met de lijn van de IR en zelfs op punten achteruitgang betekent ten opzichte van de aanwijzingen en de regeling IBTD. BIR stelt een algemene reactie vanuit de IR op. Deze is al met de klankbordgroep besproken en zal morgen ook met de IG Werkgroep Governance worden besproken. In dat overleg kan gezien worden of een lid van de Werkgroep hierover contact opneemt met **5.1.2.e** afwezigheid van **5.1.2.e**. **5.1.2.e** vraagt de aanwezige leden expliciet of ze de reactie vanuit hun eigen inspectie zo dicht mogelijk wil laten aansluiten bij de lijn van de IR, een verwijzing naar de algemene reactie hierbij is mogelijk.
- Update Staat van de uitvoering. **5.1.2.e** geeft aan dat hij een concept heeft gezien van de Staat. Het valt hem op dat de aandachtspunten van een hoog abstractieniveau zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld over complexiteit van regelgeving, weinig aandacht voor uitvoering van beleid en de complexiteit van IT. Hij schat in dat de inspecties er op dit abstractieniveau er niet tegen kunnen zijn, en dat de IR er nu op dit moment ook niets mee hoeft. Volgens de planning zal het rapport op 13 december aangeboden worden aan de ACU. Tot die tijd worden er ook nog gesprekken met stakeholders gevoerd. Het kan zijn dat **5.1.2.e** IR hier nog voor benaderd wordt. Eventueel kan de huidige versie vertrouwelijk onderhands gedeeld worden.
- Update werkgroepen. Hier zijn geen opmerkingen.
- Vervolg Programma Top Toezichthouders
5.1.2.e meldt dat uit de evaluatie van de pilot een positief beeld komt. Het voornemen is dan ook om een vervolg te maken, met waar nodig aanpassingen. Vanwege de beperkte capaciteit binnen AvT vraagt BIR graag vooraf of er voldoende belangstelling zal zijn voor een nieuwe editie. **5.1.2.e** gaat de groep rond en concludeert dat de leden overtuigd zijn van voldoende belangstelling. BIR wordt gevraagd een nieuwe editie voor te bereiden voor het komend jaar.
- Verslag van de vergadering van 20 september jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag meldt 5.1.2.e dat meteen een eerste 24-uursbijeenkomst is geregeld in november. Er stond al een IR-vergadering gepland en tevens een gesprek met 5.1.2.e en het SGO Toezicht die collectief gemaakt konden worden. Vanwege deze gesprekken zitten we wel vast aan Den Haag. Naast de gesprekken met 5.1.2.e en SGO Toezicht is het de bedoeling om Digitalisering als verdiepend thema op te voeren. Ook zal er tijd zijn voor een gezellige (buiten)activiteit en in de avond is er nog ruimte voor een verdiepende sessie met eventueel een externe begeleider die kan prikkelen. 5.1.2.e stelt voor om 5.1.2.e hiervoor te vragen. Hij is een kenner van de democratische rechtstaat en heeft er vanuit de RvS divers adviezen over afgegeven. Met hem zouden we kunnen spreken over toezicht in de democratische rechtstaat. De andere leden kunnen zich vinden in dit voorstel. 5.1.2.e zal dit samen met 5.1.2.e oppakken.

- Naar aanleiding van de besluitenlijst van het DB merkt 5.1.2.e op dat in het DB is gesproken over de opvolging van 5.1.2.e na zijn vertrek. Het DB stelt voor om een IR-lid van een grote bedrijveninspectie te werven voor het DB om zo de variatie in het DB te borgen. De inspectie van 5.1.2.e is middelgroot en ANVS is klein. De vraag is of de leden zich in deze redenering kunnen vinden? Alle leden gaan hiermee akkoord. Hierop meldt 5.1.2.e dat 5.1.2.e en 5.1.2.e al heeft gepolst voor de functie. Beide hebben aangegeven een plek in het DB eervol en belangrijk te vinden. Daarbij is met beider overeenstemming tot het besluit gekomen 5.1.2.e als kandidaat DB-lid voor te dragen. Alle leden gaan akkoord met deze voordracht en dus zal 5.1.2.e per januari DB-lid zijn. Dank en felicitaties aan 5.1.2.e. 5.1.2.e meldt verder dat de datum van de vergadering in december is verplaatst van 20 naar 13. Dit is afgestemd met de secretariaten.

3. Bespreken en besluiten

- Functiewaarderingssysteem.
5.1.2.e geeft een korte toelichting op het stuk van BZK. De leden delen het belang van de herziening met het oog op gelijkwaardige waardering van topfuncties in toezicht en elders in het Rijk. Vanuit dat perspectief wordt er belang gehecht aan het volgen van dit traject. Zowel 5.1.2.e als 5.1.2.e hebben wel kandidaten voor de adviesgroep. Vraag is wel of dit (adviesgroep, klankbordgroep) de juiste route is. Meerdere leden geven aan te kampen met het waarderingsprobleem (ANVS, NVWA, IGJ, IOE). 5.1.2.e geeft aan dat zij binnenkort met 5.1.2.e de herwaardering van de topstructuur bespreekt. Eventueel kan het rapport dat met ondersteuning van UBR is opgesteld, worden gedeeld. 5.1.2.e, 5.1.2.e en 5.1.2.e geven aan op dit onderwerp de koppen bij elkaar te willen steken en vragen BIR hiervoor een bijeenkomst te organiseren.

4. Collegiale consultatie

5.1.2.e vraagt **5.1.2.e** zijn ervaringen te delen op de totstandkoming van het rapport van IOE over chatberichten bij het ministerie van AZ. **5.1.2.e** geeft aan dat IOE zelf tot het onderzoek besloot. Het onderzoek werd expres wat breder ingestoken, namelijk kijkend naar het informatiebeheer van AZ. Daarbij zou dan ook een vergelijking met andere departementen gemaakt kunnen worden. Bij het onderzoek zijn alle medewerkers van AZ gesproken. Deze verhalen werden gebundeld en toen is er een gesprek met de MP geweest. In het onderzoek benutte IOE ook chatberichten uit bestaande WOB-verzoeken van de MP en andere ministers. Uit het onderzoek blijkt dat de opgestelde richtlijn niet in lijn is met de Archiefwet. Vóór de publicatie kregen journalisten het rapport onder embargo. Van tevoren was al besloten dat over het onderzoek geen live interviews zouden worden gegeven. Toch was de Archiefwet trending topic op Twitter de dag van publicatie. Ondertussen heeft de MP het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding om advies gevraagd. Het adviescollege heeft aangegeven dat ze daarbij het rapport van IOE zullen gebruiken. Verschillende collega's complimenteren IOE met de rapportage en danken **5.1.2.e** voor de wijze waarop hij inzicht geeft in de gemaakte afwegingen en de openheid waarmee hij dat doet.

5. Thematische verdieping: Gezag

5.1.2.e heet de gasten **5.1.2.e** en **5.1.2.e** van **5.1.2.e** van harte welkom. In het welkomrondje wordt gevraagd Wie heeft volgens u gezag? Hier komen sterk verschillende antwoorden op, zoals de Ombudsman, Louis van Gaal, Johan Remkes en Follow the Money. Deze vraag prikkelt om het over de definitie van gezag te hebben. De ROB hanteert de volgende definitie: gezag is vrijwillig aanvaarde macht. Deze definitie blijkt in de Inspectieraad niet onbetwist en levert een mooie discussie op.

5.1.2.e gaat verder in op het onderzoek dat ROB anderhalf jaar geleden ongevraagd is gestart naar aanleiding van het gevoel dat het gezag van de overheid tanend is. Het blijkt nu actueler dan ooit. In november zal de ROB de maand van het gezag organiseren. Op 10 november brengt de ROB een signaal genaamd 'Gezag herwinnen' uit. De ROB constateert hierin 3 tekorten: cognitief, moreel en maatschappelijk. Ook introduceert de ROB 3 dimensies van gezagwaardigheid: bekwaamheid, betrouwbaarheid en betrokkenheid. Ook dit levert onder de leden weer een mooie discussie op. Desgevraagd geeft **5.1.2.e** **5.1.2.e** aan te verwachten dat cognitief tekort en maatschappelijk tekort voor de Inspectieraad de meest lastige zijn. Daarop worden genoemd: het kennistekort in de eigen organisatie en bij beleid, arbeidstekorten bij inspecties en ondertoezichtstaanden en de verwachtingskloof tussen overheid en samenleving.

5.1.2.e dankt beide heren voor hun komst. Ook wordt nog gewezen op het symposium dat de IR op 17 november over Publiek vertrouwen organiseert en waarbij o.a. de ROB een lezing zal geven.

6. Rondvraagen sluiting

5.1.2.e vraagt of er nog punten zijn voor de rondvraag:

5.1.2.e meldt dat het Verbindingsbureau contact met haar heeft opgenomen, vanuit haar rol als **5.1.2.e**, om verder te praten over de strategie mbt markttoezicht op producten.

5.1.2.e vraagt naar de behoeftes voor een vervolgbijeenkomst met de markttoezichthouders? In herinnering wordt gebracht dat **5.1.2.e** en **5.1.2.e** zich na de vorige vergadering met de markttoezichthouders hadden opgegeven om een eventuele vervolgbijeenkomst samen met BIR te organiseren..

5.1.2.e meldt dat EZK meer tijd nodig heeft om een reactie te maken op de brief over anoniem aankopen, omdat afstemming met Financiën wordt gezocht. BIR zal het verdere verloop in de gaten houden.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte.

Inspectieraad

Inspectieraad

Datum

Kenmerk

IR 2022/11/02

verslag

Inspectieraad

Vergaderdatum

15 november 2022

Aanwezig

5.1.2.e

Afwezig

1. Welkom en voorbereiden gesprek met DG00

5.1.2.e, Buiten reikwijdte . Het eerste half uur van de 24-uursbijeenkomst wordt gebruikt om met elkaar het concept van de hoofdlijnenbrief van BZK te bespreken en zo het bezoek van 5.1.2.e 5.1.2.e voor te bereiden. De leden zijn het eens over de volgende punten:

-
-
-
-
-

5.1.2.i

5.1.2.e vertellen nog dat zij een goed gesprek met de ambtelijke en politieke top van EZK hebben gehad over de onafhankelijkheid van het toezicht en de initiatiefnota Omtzigt.

2. Bijpraten met 5.1.2.e

Voor dit onderdeel ontvangt de IR 5.1.2.e, 5.1.2.e 5.1.2.e en 5.1.2.e van BZK. 5.1.2.e schuift vanuit BIR aan. De voorzitter heet de gasten hartelijk welkom. In afstemming is gekozen om zowel de hoofdlijnenbrief van BZK als het nieuwe systeem dat BZK bouwt voor de waardering van functies (FUWA-rijk) te bespreken.

De hoofdlijnenbrief wordt in 3 blokken besproken:

1. Proces: 5.1.2.e geeft inzicht in het proces rond de hoofdlijnenbrief. De minister van BZK wil nav de nota Omtzigt eerst het gesprek aan met de Kamer. Tegelijkertijd wordt er ook aan een conceptwet gewerkt om de snelheid erin te houden. De minister ziet de wet graag onder haar verantwoordelijkheid rond komen. De planning is nu dat de internetconsultatie vóór de zomer start, dat het daarna Q4 naar de Raad van State gaat en uiteindelijk Q1 2024 bij de TK ingediend kan worden. Gesproken wordt over de internetconsultatie en de verwachtingen hiervan. De leden bieden aan om te helpen bij het onder de aandacht brengen van de internetconsultatie door de doelgroepen via hun netwerken te benaderen. Afgesproken wordt dat de IR en BZK elkaar helpen waar het kan. Dit kan per processtap verschillen. Dus per stap bekijken wat nodig is. Eerste stap is nu de hoofdlijnenbrief. Deze moet vóór het Kerstreces naar de Kamer. De deelnemers van departementen zijn veelal niet bekend met de ontwikkelingen in toezicht van de afgelopen jaren, bijvoorbeeld de aanwijzingen. Zij verzetten zich soms tegen het vastleggen van onafhankelijkheid of voelen zich onvoldoende gesprekspartner. 5.1.2.e 5.1.2.e geeft aan dat het goed is om dit signaal te horen en dat er zsm een duidelijke tijdsplanning komt.
2. Filosofie van waaruit de brief geschreven is. 5.1.2.e, 5.1.2.i

3. Inhoudelijke punten. 5.1.2.e, 5.1.2.i

Met betrekking tot FUWA-rijk geven de leden van IR aan dat het mooi is dat dit nu opgepakt wordt. De leden benoemen de waarderingsverschillen die ze zien tussen beleid, uitvoering en toezicht. 5.1.2.e herkent dit en geeft aan de urgentie te voelen die de inspecties hieromtrent uitdragen. Ze geeft aan dat het zeker niet alleen een technische exercitie wordt. Hoe kan de IR hier helpen? Door de druk op te voeren en dit aan verschillende Haagse tafels aan de orde te stellen. De voorzitter dankt 5.1.2.e en de andere gasten voor hun komst en het goede open gesprek. We spreken af goed contact te houden.

Afspraken buiten de vergadering:

- Sneller weer (in kleiner verband) in contact treden met 5.1.2.e rond Hoofdlijnenbrief en wetstraject. 5.1.2.e neemt dit graag op zich.
- 5.1.2.e neemt contact op met 5.1.2.e (samen met 5.1.2.e opdrachtgever voor het FUWA-rijk traject) voor bestuurlijk contact;
- 5.1.2.e vragen naar de gekozen route voor de topstructuur RDI. Kan dit een oplossing voor anderen bieden?
- Bespreken met HRM-vakgroep in oprichting voor praktisch contact.

3. IR-vergadering

Bij dit onderdeel nemen 5.1.2.e), 5.1.2.e en 5.1.2.e 5.1.2.e (BIR) deel.

- **Mededelingen:**
 - Woo en openbaarmaking door inspecties. 5.1.2.e vraagt om dit een volgende keer te bespreken.
 - Reactie min EZK over aankopen met een fictieve identiteit. 5.1.2.e geeft aan dat er weinig concrete handelingsperspectieven worden geboden. 5.1.2.e pakt dit samen met de betrokken IG's op om te bekijken wat eventuele vervolgacties kunnen zijn.
 - 5.1.2.e meldt dat IJenV vanaf nu samenwoont met AP aan de Lange Voorhout
 - 5.1.2.e meldt dat naar aanleiding van het signaal dat ILT binnenkort uitbrengt over certificering graag nog met de doe-coalitie Certificering bekijkt of dit ook kan bijdragen aan het signaal dat de doe-coalitie wil uitbrengen. Hiervoor volgt contact met 5.1.2.e .

- 5.1.2.e meldt dat de NEa vandaag met een rapport komt waarin wordt geconcludeerd dat de CO2 efficiency van de grote industrie in de afgelopen vier jaar nauwelijks is verbeterd. Ook gaat NEa waarschijnlijk samen met ACM en de Belastingdienst een rol spelen in de inframarginale heffing (de opbrengsten van elektriciteitsproducenten plafonneren).
- 5.1.2.e meldt dat binnenkort de Staat van de Stralingsbescherming zal worden uitgebracht. Ook heeft 5.1.2.e meegewerkt aan de podcast voor Toekomst van Toezicht. Deze zal ook binnenkort worden uitgebracht.
- 5.1.2.e geeft aan dat het rapport van de PEAG rond 20 februari wordt verwacht.
- 5.1.2.e geeft aan dat de €10 miljoen die IOE er structureel bij krijgt wellicht niet meer zeker is. BZK heeft een brief in voorbereiding met het plan om slechts 50% hiervan structureel te houden en de andere 50% alleen op vraag. 5.1.2.e gaat hier het gesprek nog over aan en vraagt denkkraft hierop van de andere leden.
- 5.1.2.e meldt dat de Staat van de Uitvoering op 18/11 wordt vastgesteld. De inspecties kunnen met de inhoud hun voordeel doen.
- 5.1.2.e meldt dat de IGK vanaf volgend jaar ook meer themagericht gaat werken. Daarnaast valt op dat het aantal meldingen substantieel minder is dan normaal. De vraag is waar dit door komt.
- 5.1.2.e meldt dat min OCW aan een toezichtbrief werkt. Hierin wordt ook de versterking van toezicht meegenomen. Het was een interessant proces met het departement waarin de discussies rond de onafhankelijkheid van toezicht weer goed zichtbaar werden in de praktijk.
- 5.1.2.e meldt dat de Wet Digitale Overheid op 29 november in de EK wordt besproken. Op basis van deze wet zullen er extra toezichttaken voor AT komen.
- 5.1.2.e meldt dat de brief die een aantal collega's van OCW en andere ambtelijke top op persoonlijke titel heeft verstuurd aan 5.1.2.e en 5.1.2.e over het opstappen van de ambtelijke top van de TK is verstuurd.
- Het verslag van de vergadering van 18 oktober jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld. Bij het verslag van het DB zijn geen opmerkingen.
- Thematische verdieping – Digitalisering. 5.1.2.e leidt het onderwerp in door twee kanten van Digitalisering te schetsen. Je kunt digitalisering inzetten om je eigen toezicht te verbeteren, maar er is ook een taak voor toezichthouders om na te gaan hoe de digitalisering bij de ondertoezichtstaanden is geregeld. Het eerste noemen we toezicht met en het tweede noemen we toezicht op. In de afgelopen jaren hebben inspecties en andere toezichthouders elkaar al redelijk kunnen vinden in het uitwisselen van ervaringen. Bij Cybersecurity is dit het meest ontwikkeld. Het is nu echter tijd om een stap verder te zetten. De samenwerking verder doorpakken, want juist in het domein van digitalisering kunnen de inspecties niet alles in hun eigen organisatie ontwikkelen. Ook wordt hier vaak naar AT gekeken, omdat hier veel kennis zit.

Hoewel de leden er naar eigen zeggen niet op tegen kunnen zijn om samen te werken op het gebied van digitalisering, is het voor hen nog niet grijpbaar wat precies de vraag is. Een overall beeld van de huidige situatie wordt gevraagd. Maak inzichtelijk hoe we er als inspecties nu voor staan met betrekking tot toezicht op en toezicht met. Een kwalitatieve duiding hiervan kan net wat meer inzicht bieden in de behoefte van inzet. Inspecties kunnen dan ook beter zelf aangeven waar ze kennis en ervaring kunnen brengen en waar ze zelf met een vraag zitten. Geconcludeerd wordt de voortrekkersrol van AT geaccepteerd wordt. Hier zou dan wel support vanuit de inspecties gegeven moeten worden. Verder wordt afgesproken dat in de volgende IR-vergadering het thema Digitalisering verder wordt doorgesproken aan de hand van aanvullende inzichten. De werkgroep Digitalisering wordt gevraagd samen met BIR het landschap van de huidige situatie te schetsen, te plotten waar de opgaves zitten en een voorstel te doen waar de samenwerking als eerste het beste kan worden doorgepakt. Ook wordt gevraagd de veel voorkomende termen als AI, data en algoritmes te definiëren zodat iedereen hetzelfde beeld voor zich heeft.

4. Naar een extern georiënteerde agenda voor de Inspectieraad. Open gesprek onder leiding van 5.1.2.e

5.1.2.e heet 5.1.2.e en 5.1.2.e van harte welkom.

5.1.2.e zal het gesprek over de externe oriëntatie van de IR leiden. 5.1.2.e brengt nog even de startgesprekken in herinnering waarin door meerdere IG's de wens is geuit om meer de toegevoegde waarde van de IR te benutten, met name bij zogenoemde 'vastlopers', maatschappelijke crises. De IR overziet in gezamenlijkheid aspecten die anderen niet altijd kunnen zien en heeft een unieke positie in dit opzicht. Het gesprek pakt hierop door.

We kunnen tegenwoordig niet anders meer dan in brede zin naar onze taakopvatting kijken en gaan staan voor publieke belangen. Dat wordt ondanks de neiging om onze rol kleiner te maken, door anderen of door onszelf, toch breed van ons verwacht. We willen meer aansluiten bij die publieke belangen, of die helpen definiëren en op maat behartigen via onze reflectieve functie. Dit past bij de verdere groei en ontwikkeling van de IR.

Onze intentie is het publiek belang dienen en niet om anderen de maat te nemen. Zo kunnen signalen immers wel eens overkomen. In het huidige klimaat kruipt iedereen in zijn schulp en bekritiseert vanuit zijn eigen belang de ander. We kunnen de positie van de IR juist gebruiken om een stap naar voren te doen. Dat moet zorgvuldig, met de juiste tone of voice. Het is een ontwikkelingsweg en daarover zijn we open. Door de omgeving aan de voorkant al mee te nemen om ze niet te verrassen en door ambassadeurs en medestanders te zoeken.

We onderscheiden daarbij drie niveaus:

1. **De basis op orde:** het toezicht per inspectie moet goed, transparant en betrouwbaar zijn. Onze eigen houding en boodschap moeten congruent zijn.

Binnen hun domeinen hebben de inspecties daarnaast hun reflectieve functie op orde (of werken daar aan).

2. Uit de afzonderlijke casuïstiek per domein destilleren we **gezamenlijke thema's**. Of we halen deze van buiten naar binnen door externe partijen te bevragen.
3. Dit levert het materiaal voor de **reflectieve functie van de gezamenlijke IR** waarmee we bijdragen aan maatschappelijke opgaven.

Hoe maken we het concreet?

- Door structuur en perspectief aan te brengen, bijvoorbeeld twee onderwerpen per jaar te agenderen en die uit te werken;
- Door dit vorm te geven met capaciteit vanuit inspecties, eigen inzet en een pro-actieve houding van IG's, en ondersteuning door BIR;
- Door het perspectief van buiten te brengen op een vergelijkbare manier als de collegiale consultatie rondes in de IR vergaderingen, of hierover gasten uit te nodigen in de IR;
- Door een vastloper bij de kop te pakken, een actueel onderwerp dat ons allen raakt en waarmee we als IR een bijdrage kunnen leveren aan de discussie over hoe het politiek-bestuurlijk systeem beter zou kunnen functioneren. Dit tegen de achtergrond van de grote maatschappelijke opgaven die Den Haag heeft en het wantrouwen dat er bestaat vanuit de samenleving. Wij kunnen bijvoorbeeld vanuit de IR reflecteren op de verhouding tussen ambtenarij en politiek en door het gesprek bewindslieden en TK mogelijk stimuleren om betere besluiten te nemen.
- Het is hierbij wel goed te realiseren dat dit nog geen gemeengoed is buiten de IR. Het is dan ook verstandig om gezamenlijk aan te kondigen dat we als IR deze nieuwe rol zien en willen pakken ^{5.1.2.e} geeft hierbij nog mee dat het reflectief zijn op de rode draden in de toekomst gemakkelijker geaccepteerd zal worden dan wanneer je alleen een spiegel biedt op een ingewikkeld vraagstuk.

Een IG werkgroep met ^{5.1.2.e} **5.1.2.e** en ^{5.1.2.e} buigt zich tbv dit laatste punt over vorm en inhoud, bijvoorbeeld een denkpapier, ondersteund door BIR.

Met deze aanpak zetten we een belangrijke stap en benutten we het potentieel van het collectief om spanningen tussen het publieke belang en het functioneren van de publieke dienst vroegtijdig te signaleren te agenderen en van positieve leerpraktijken te voorzien. In onze visie is dit wat van een maatschappelijk toezichthouder wordt en mag worden verwacht.

5. Bijpraten met SGO-toezicht

Voor dit onderdeel schuiven de SG's met de portefeuille Toezicht aan. 5.1.2.e

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

Het gesprek is gericht op de wet op de rijksinspecties. Vraag is aan 5.1.2.e

5.1.2.e wat de ervaringen zijn met een inspectie waarvan de borging van de onafhankelijkheid beter is geregeld dan op grond van de Aanwijzingen. Heeft 5.1.2.e veel last van de regeling IBTD?

5.1.2.e benadrukt dat de ervaring nog kort is, al speelde de wens om een toezichthouder te hebben voor de toenmalige Belastingdienst al langer bij het departement. De problemen zaten namelijk niet alleen bij de uitvoering, maar ook bij de manier hoe beleid en politiek er mee omgaan. Onafhankelijkheid is de rode draad. Geen lid van de Bestuursraad. Niet in hetzelfde gebouw. Wel met elkaar praten en aan elkaar wennen. Er was een probleem rond inzage in belastinggegevens die geheim zijn, dat is nu wel geregeld. Doel is het verbeteren van de dienstverlening. De bewindslieden zitten daar tot op heden ontspannen in, maar geeft 5.1.2.e aan, er is nog geen kritisch rapport verschenen. Er is wel een goede basis gelegd om dit op te kunnen vangen. 5.1.2.e geeft de inspecties mee dat het goed is om aan te sluiten bij wat er speelt in de ondertoezichtstaande organisatie. Probeer erachter te komen welke mechanismen niet werken, want zo kun je ze een stukje verder helpen. Alleen benoemen wat niet goed gaat is onvoldoende. Als inspecties deze rol kunnen vervullen, gunt 5.1.2.e iedereen goed toezicht.

We gaan in twee groepen uiteen.

De ene groep praat met 5.1.2.e verder over het wel of niet hebben van een uitzonderingspositie van de IBTD. Op de vraag of regeling IBTD ook voor de overige rijksinspecties de lijn zou moeten zijn, begint 5.1.2.e bij "nee", maar na argumenten van verschillende IR-leden verschuift dit inzicht naar "ja" (zie DGGO één regime). Over of een IG moet kunnen deelnemen aan de bestuursraad is 5.1.2.e aanvankelijk pertinent, maar hij erkent ook dat het afhangt van het doel van de BSR (maatschappelijke opgave of besluiten over beleid) en de aard van de deelname (vast of agendalid). En buiten kijf staat dat SG en IG goed met elkaar praten.

De andere groep praat met 5.1.2.e verder over het belang van het hebben van een eigenstandige communicatiefunctie. Al gauw wordt duidelijk dat hiermee niet wordt bedoeld dat inspectie en departement totaal losgezongen van elkaar zijn. Een goed uitgangspunt is dat je elkaar niet moet verrassen. Onafhankelijk betekent niet onafgestemd. Het is goed om hierover spelregels vast te leggen. Wat mag je van elkaar verwachten, met respect voor elkaars rol.

6. Nabespreken, afspraken nav tweedeaagse en korte evaluatie

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

5.1.2.e brengt de gemaakte afspraken nog even in herinnering:

- De 24-uurs bijeenkomst houden we erin. Vragen zijn wel wanneer de volgende moet plaatsvinden en hoe de organisatie hiervan wordt aangepakt.
- Contact met 5.1.2.e warm houden. 5.1.2.e pakt dit op.
- FUWA-rijk heeft meer aandacht nodig. 5.1.2.e maakt afspraak met 5.1.2.e 5.1.2.e En 5.1.2.e bevragen op haar recente ervaringen rond de gekozen route mbt topstructuur RDI.
- SGO Toezicht vaker uitnodigen in IR (goed gesprek)
- Energie van gesprek over externe agenda omzetten in concrete acties. 5.1.2.e 5.1.2.e pakken dit samen met BIR op.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

Inspectieraad

Inspectieraad

Datum

Kenmerk

IR 2022/12/02

verslag

Inspectieraad

Vergaderdatum

13 december 2022

Aanwezig

5.1.2.e

Afwezig

1. Opening

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

- Korte mededelingen:

- 5.1.2.e geeft aan dat hij een interview heeft gegeven aan FTM, dat inmiddels is gepubliceerd. De inhoud sluit aan op zijn verhoor voor PEAG. Verder meldt hij dat SodM de organisatie op de (toezicht)foto zet. Dat is een werkwijze die ook door AFM wordt gebruikt en biedt een raamwerk voor kwaliteit van toezicht.
- 5.1.2.e meldt dat NEa een samenwerkingsconvenant met AFM heeft getekend. Deze formele grondslag helpt bij het uitwisselen van informatie.

2. Actuele zaken ter informatie of besluitvorming

- Verslag van de 24-uurs bijeenkomst van 15 en 16 november jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld. Naar aanleiding van het verslag melden 5.1.2.e 5.1.2.e en 5.1.2.e zich aan om de volgende 24-uursbijeenkomst voor te bereiden. 5.1.2.e en 5.1.2.e zetten zich in om de relatie met 5.1.2.e onderhouden tav de wet op de rijksinspecties en FUWA-rijk. 5.1.2.e meldt mbt tot FUWA-rijk dat vanuit NVWA en AT twee deskundige collega's zijn aangemeld om deel te nemen in de klankbordgroep en de expertgroep. BIR zal hun deelname met hen voorbespreken en het perspectief van de IR voorleggen. 5.1.2.e 5.1.2.e en 5.1.2.e hebben de actie rond de externe oriëntatie opgepakt (zie agendapunt 4).
- Er zijn geen opmerkingen naar aanleiding van de besluitenlijst van het DB.
- Update wet op de rijksinspecties. 5.1.2.e meldt dat in het SGO van 14 december weer is gesproken over de kabinetsreactie op de initiatiefnota Omtzigt. Verder is er nog geen nieuws te melden na de mail met update die op 9 december naar de leden is gestuurd. Verschillende leden melden dat ze op hun departement gesprekken hebben gevoerd over de onafhankelijkheid van de inspecties en wat daarvoor nodig is. 5.1.2.e merkt op dat het opmerkelijk is dat in het SGO twee keer over de inspecties is gesproken en niet mét. Zij zal dat bij 5.1.2.e 5.1.2.e en in het SGO Toezicht aan de orde stellen. 5.1.2.e spreekt haar complimenten uit aan BIR voor het volgen van het gehele proces en het informeren van de contactpersonen.
- Wetenschapsagenda Vernieuwing van Toezicht. 5.1.2.e meldt dat in het kader van de wetenschapsagenda een drietal consortia bezig is met onderzoek. Aan deze drie consortia is gevraagd om ook één project op te zetten dat ingaat op de valorisatie van kennis. Daarvoor is nu een Kennissynthese en Benuttingsproject (KSB) opgesteld. Hierover zal de NWO in januari een besluit nemen. Vanuit de stuurgroep is hier geen betrokkenheid bij. 5.1.2.e stelt voor om begin volgend jaar in de IR een inhoudelijke update te geven over de wetenschapsagenda.
- Werkplan en begroting BIR 2023. 5.1.2.e meldt dat het DB het werkplan en de begroting ondersteunt. In het werkplan zijn nog een aantal punten uit de 24-uurs bijeenkomst opgenomen. Met het aanpakken van nieuwe werkzaamheden worden er een aantal onderwerpen getemporiseerd. De begroting stijgt iets vanwege de stijgende kosten ivm de inflatie. Ook moet het financiële gat dat Belastingdienst en Douane achterlaten, gevuld worden. De leden stemmen in met documenten. BIR zorgt voor communicatie en zet de contributieheffing in.
- Verzoek van 5.1.2.e 5.1.2.e meldt dat de NCDR kansen ziet voor de inspecties om institutionele discriminatie in hun inspectiedomein te herkennen en hier eventueel op te

handhaven. De leden reageren hier positief op en willen de NCDR graag een keer in de IR uitnodigen. 5.1.2.e, 5.1.2.e en 5.1.2.e melden hun inspecties aan om mee te denken in de voorbereiding. BIR ontvangt hiervoor van hen namen van collega's. 5.1.2.e geeft aan dat er een verschil is tussen het toezicht op racisme en discriminatie en het omgaan met racisme en discriminatie op de eigen werkvloer van de inspectie. Hier zal rekening mee worden gehouden in de behandeling.

- Kennis Jaarbeeld 2022. 5.1.2.e geeft aan dat dit jaarbeeld voor het eerst is opgesteld. Het is nog zoeken in welke vorm het meerwaarde kan hebben, dus leden wordt opgeroepen hier vooral op te reflecteren. Verder is het een mooi overzicht van belangrijke kennisstukken van afgelopen jaar dat binnen de inspecties verder verspreid kan worden. Voor verdieping of vragen kan met BIR contact opgenomen worden.
- Vervolg Digitalisering. 5.1.2.e stelt voor dat voor Toezicht op cyber en Toezicht op AI de koplopers, zoals in de presentatie gemeld, verder aan de slag gaan en met een voorstel komen. Niet-koplopers kunnen later beslissen of ze wel/niet meedoen. De leden zijn het hiermee eens. Voor sommige leden is het fijn als er iets concreets komt waar ze uiteindelijk een klap op kunnen geven. Voor Toezicht met AI melden zich NEa, NVWA, IvhO, ILT en IOE. AT neemt hierin het voortouw.
- Programma Top Toezichthouders. 5.1.2.e meldt dat de Academie voor Toezicht op verzoek van de IR aan de slag is gegaan met de opzet voor een tweede uitvoering van het Programma Top Toezichthouders. Hierbij is rekening gehouden met de punten uit de evaluatie. Het programma staat nu op hoofdlijnen en 5.1.2.e en 5.1.2.e zijn al aangehaakt. De vraag aan de leden is om (het liefst voor de kerst) deelnemers aan te melden. 5.1.2.e voegt hieraan toe dat de leden zelf ook kunnen deelnemen. De leden zijn namelijk zelf verantwoordelijk voor het succes van dit programma. De doelgroep blijft: hoogste leidinggevenden bij de rijksinspecties en de laag daaronder, voor zover het om strategische functies gaat, dus IG, plv. IG, bestuursvoorzitter of (hoofd)directeur, minimaal schaal 16.

3. Reflectie

5.1.2.e vraagt de leden of er nog onderwerpen zijn die ze graag onderling willen bespreken. Dit kunnen onderwerpen uit de organisatie zelf zijn waarop reflectie gewenst is, of onderwerpen van buiten waar de IR iets mee zou moeten doen. Het interview van 5.1.2.e in NRC wordt besproken. Naar aanleiding hiervan wordt ook gesproken over de verhoudingen tussen inspectie en de minister en het departement. Belangrijk is om elkaar gemakkelijk te kunnen spreken en hier vooraf ook goede afspraken over te maken. Verder is het van belang dat de minister snapt hoe de inspectie werkt. Dit maakt het voor een minister makkelijker om in de

Kamer ook vragen te beantwoorden. Bijvoorbeeld bij vragen over extra toezichttaken of extra toezichtinzet moet een minister kunnen zeggen: de inspectie is onafhankelijk, ik zal het gesprek met de inspectie aangaan om te kijken wat er mogelijk is. Dan houdt je ieder je eigen rol.

Verder worden de volgende onderwerpen 'van buiten' genoemd:

- De totstandkoming van de Staat van de Uitvoering. 5.1.2.e stelt voor dit in het eerste kwartaal van 2023 een keer in de IR te bespreken.
- Discriminatie bij Buiza. Dit kan evt betrokken worden bij externe oriëntatie of in de voorbereiding van de notitie mbt racisme en discriminatie
- Hoe gaan inspecties om met nieuwe toezichttaken? Wordt de taak verwelkomd, opgepakt en onderzocht of als een hete aardappel doorgeschoven?
- Emeritaatsrede van 5.1.2.e waarin hij ingaat op de maatschappelijke zorgplicht van ondernemingen. Interessant voor wie het wil lezen ([Waarom de maatschappelijke zorgplicht voor ondernemingen wettelijk geregeld moet worden \(nyenrode.nl\)](#))
- IGJ heeft meer oog voor duurzaamheid in de zorg. IGJ heeft een speciaal contactpunt (green button) op de website en roept partijen in de gezondheidszorg en jeugdhulp actief op om aan te kloppen als zij drempels ervaren die duurzaamheid in de weg staan. Gekeken wordt of de IGJ deze wellicht kan wegnemen.

4. Thematische verdieping

5.1.2.e vertelt dat de werkgroep externe oriëntatie bij elkaar is geweest om vervolg te geven aan het idee dat ontstaan is tijdens de 24-uurs bijeenkomst om als IR vanuit opgebouwde kennis en ervaring uit het toezicht, te reflecteren op maatschappelijke situaties. Het idee is om in de eerste uiting (vorm staat nog open) in te gaan op de politiek-ambtelijke verhoudingen. De vraag aan de leden is om casuïstiek hierop uit te wisselen. Welke dilemma's kom je in je werk tegen. Deze voorbeelden wil de werkgroep de komende weken ophalen. Hiervoor zal een mail worden uitgestuurd met een meer specifieke vraag.

Gevraagd wordt hoe dit zich verhoudt tot de brandbrief die vanuit vijftig ambtenaren naar de minister van BZK, 5.1.2.e en de minister president is gestuurd en de gesprekken die daarover worden gevoerd. 5.1.2.e geeft aan dat dit niet hoeft te bijten, het kan elkaar zelfs versterken. Dit onderwerp is wordt aan meerdere tafels besproken. De IR kan vanuit zijn eigen perspectief hierop reflecteren.

5. Afsluiting en rondvraag

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

Datum

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

Inspectieraad

Inspectieraad

Datum

Kenmerk

IR 2023/01/02

verslag

Inspectieraad

Vergaderdatum

24 januari 2023

Aanwezig

5.1.2.e

Afwezig

1. Bezoek

5.1.2.e

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

5.1.2.e

vraagt 5.1.2.e

het proces te schetsen rond de kabinetsreactie op de initiatiefnota Omtzigt en de wet op de rijksinspecties. 5.1.2.e geeft aan dat de kabinetsreactie twee keer in het SGO is besproken. Daar ging de discussie vooral over de verschillen in ministeriële verantwoordelijkheid bij de verschillende inspecties. De vraag was of één kader hier wel past. Gevraagd werd om een matrixmodel met als assen: intern versus extern gericht (dat wil zeggen: toezicht op onderdelen van het eigen departement versus toezicht op burgers en bedrijven/instellingen); en onderscheid naar toezicht- en handhavingstaken enerzijds versus uitvoeringstaken. Dit is aan de minister van BZK voorgelegd. Aangezien niet duidelijk is wat met dit model getracht wordt te bereiken en het de minister ook duidelijk is dat de IR het niet werkbaar en onnodig complicerend vindt, heeft de minister gevraagd nog vóór behandeling in de RBJ (7 februari) een gesprek te agenderen met de IR en de Toezicht SG's. BZK zoekt een geschikte datum. Vanuit de IR zullen 5.1.2.e, 5.1.2.e en 5.1.2.e aanschuiven. 5.1.2.e wijst tevens op de gevoeligheid die ligt rondom het vaststellen van het werkprogramma. De vraag is welke mogelijkheid de minister heeft om een

onderzoek/inspectie te laten doen als een IG dit niet wilt. In een voorbeeld: als de minister een onderzoek wil doen naar Tata Steel en de inspectie vindt dat geen prioriteit, heeft de minister dan een instrument om dat onderzoek toch te laten uitvoeren? De leden geven aan dat hier in de praktijk eigenlijk geen problemen over ontstaan (zolang de inspectie bevoegd is het onderzoek uit te voeren). In de regeling IBTD is hier bijvoorbeeld over opgenomen dat de minister een verzoek kan indienen. Voor de inspecties is het dan echter wel van belang dat er geld en middelen bij komen zodat het niet interfereert met de rest van het werkplan. En de leden vinden ook dat het transparant moet gebeuren. Geconcludeerd wordt dat het handig is om op een rijtje te zetten welke mogelijkheden de minister wel heeft om invloed uit te oefenen, bv. via de algemene aanwijzingsbevoegdheid.

Naar aanleiding van de bespreking over het werkprogramma wordt nog kort ingegaan op de optie dat ministers alleen bij IBTD, IVD en wellicht IJenV (toezicht op interne diensten) geen wensen voor het werkprogramma kunnen doordrukken/opleggen. En bij de andere inspecties wel. Dit is voor de IR geen optie.

5.1.2.e geeft aan dat dit 'een stap terug' zou betekenen. Daarnaast is het geen zwart-wit verhaal. De meeste inspecties zijn hierin hybride. En ook de reflectieve functie komt dan in het geding.

De IR zal naar aanleiding van deze bespreking nog het een en ander op papier zetten ter voorbereiding op het gesprek met de minister en de SG's.

5.1.2.e vraagt **5.1.2.e** naar de ontwikkelingen mbt FUWARIJK. Het proces loopt. Eind dit jaar moet er een stuk liggen met perspectieven. In 2024 zou er dan geld aan gehangen moeten worden. Het gaat echter om structureel veel geld. Functies worden opgewaardeerd. Dat komt ook omdat de ambten ingewikkelder zijn geworden dan 20 jaar geleden. De vraag is of dit geld zomaar vrijgemaakt kan worden. **5.1.2.e** geeft aan dat het zonde zou zijn als de financiële discussie zich mengt in de systeemdissussie. De urgentie wordt snel groter door de schaarste op de arbeidsmarkt: de wervingskracht van de overheid moet verbeterd. Een optie voor de korte termijn is om bij bepaalde vacatures 1 schaal hoger te werven dan normaal.

5.1.2.e geeft aan BIR op de hoogte te houden van de mijlpalen in het proces.

5.1.2.e dankt **5.1.2.e** voor zijn komst en het open gesprek.

2. Opening

- **5.1.2.e, Buiten reikwijdte** .
- Korte mededelingen:
 - **5.1.2.e** meldt dat **5.1.2.e** binnenkort een bijeenkomst wil organiseren over onafhankelijkheid van inspecties. Hiervoor zullen naast een aantal stakeholders ook een aantal IG's worden uitgenodigd.
 - **5.1.2.e** meldt dat het Toezichtfestival dit jaar op 20 juni zal plaatsvinden en dat alle leden wordt verzocht om inbreng te leveren.

- 5.1.2.e meldt dat de voorbereidingsgroep bezig is met het organiseren van het volgende 24-uurtje. Dit zal gepland worden rond een al gereserveerde IR-vergadering om het zo gemakkelijk mogelijk te houden in de agenda's. Voorkeur voor de voorbereidingsgroep is juni, maar dit zal bij iedereen uitgevraagd worden.
- 5.1.2.e meldt dat ILT deze week een signaal zal uitbrengen over certificerende instellingen. Nieuwsuur zal hier waarschijnlijk een item over maken. Zodra het gepubliceerd is zal 5.1.2.e het delen met de andere leden.
- 5.1.2.e meldt dat NLA vandaag volop in het nieuws is met een bericht over het valgevaar bij plaatsing van zonnepanelen.

3. Actuele zaken ter informatie of besluitvorming

- Verslag van de vergadering van 13 december jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld. Naar aanleiding van het verslag meldt 5.1.2.e dat de 5.1.2.e aanmeldingen voor het Programma Top Toezichthouders al goed lopen. 5.1.2.e vult aan dat er een collega van de markttoezichthouders zal aansluiten en dat er daarnaast nog twee plekken over zijn voor inspecties die een extra deelnemer willen aanmelden. 5.1.2.e, 5.1.2.e en 5.1.2.e geven aan een extra deelnemer te hebben.
- Er zijn geen opmerkingen naar aanleiding van de besluitenlijst van het DB.
- Strategische agenda rond de wet op de rijksinspecties en PEAG. De leden geven aan dit een fijn overzicht te vinden en zijn het in grote lijnen eens met de kernboodschap, maar zien een aantal aanvullende punten graag erin terug:

- 5.1.2.i
-
-
-

BIR zal de boodschap hierop aanpassen.

De leden zien zelf mogelijkheden om deze boodschap bijvoorbeeld op te nemen in hun jaarplan, persmomenten of achtergrondgesprekken met journalisten. Goed om hier één verhaal te vertellen. BIR wordt gevraagd dit ook met de communicatie collega's te delen.

- Rode draden nieuwjaarstoespraken. 5.1.2.e licht toe dat er vanuit het DB een uitvraag was gedaan om de rode draden uit de nieuwjaarstoespraken van de leden inzichtelijk te maken. 5.1.2.e geeft aan dat voor hem het doorbreken van de overaccentuering van de juridische rationaliteit wel echt een item is. 5.1.2.e herkent dit en heeft het zelf over de mens in de functie. Het werk lijkt soms teveel gejuridiseerd. Inspecties sturen soms brieven die je bij wijze van spreken zelf niet zou willen ontvangen. Ook andere leden delen dat je gezicht naar

buiten toe belangrijk is. Wat doe je voor de samenleving. Dat moet voorop staan. Er mag meer menselijkheid in het toezicht. 5.1.2.e en 5.1.2.e stellen voor om hier samen verder over te denken hoe dit in de IR kan worden besproken. 5.1.2.e sluit graag aan, vanuit haar inzichten van een organisatie met te weinig bureaucratie. Wordt vervolgd.

4. Reflectie

5.1.2.e vraagt de leden of er nog onderwerpen zijn die ze graag onderling willen bespreken. Dit kunnen onderwerpen uit de organisatie zelf zijn waarop reflectie gewenst is, of onderwerpen van buiten waar de IR iets mee zou moeten doen. 5.1.2.e vertelt over zijn ervaringen met de nieuwe mediaberichten over Schiphol waarin wordt gesteld dat de Arbeidsinspectie toch wel meldingen had gekregen over zwaar sjuwwerk. 5.1.2.e geeft aan dat framing ook heel wat doet in dit soort berichten.

Verder geeft 5.1.2.e aan dat hij bezig is met een nieuwe reflectie voor het komende jaarverslag. Dit keer zal het ook beter met de andere inspecties worden afgestemd.

5. Thematische verdieping

5.1.2.e licht het thema over de rolverheldering toe. Veel complimenten uit de IR. Naar aanleiding van het schema op de tweede bladzijde werd wel opgemerkt dat er meer relaties zijn. Bijvoorbeeld de dubbele pet van de SG's: de verhouding tussen beleid en eigenaarschap.

5.1.2.e wil de schriftelijke inbreng van 5.1.2.e nog noemen. 5.1.2.e vraagt de redenering te beginnen met wat we in de buitenwereld willen bereiken en niet wat er nu mis is in onze relatie met de politiek. De andere leden zijn het hier mee eens.

Naar aanleiding van de bespreking lijkt het kernthema te worden: wie heeft welke rol en houdt iedereen zich aan zijn/haar rol? Kun je ook terugduwen? Elke actor in dat spanningsveld kiest zijn eigen aanvliegroute, vanuit het eigen perspectief. Die routes of perspectieven moeten bij elkaar gebracht worden om elkaar beter te begrijpen. De IG's staan op de scheidslijn tussen 'binnen' en 'buiten'.

5.1.2.e geeft nog een voorbeeld op de as toezicht-uitvoering. Als een uitvoeringsorganisatie wordt geconfronteerd met een onuitvoerbare opdracht dan kan een inspectie dit signaleren, maar de uitvoerder moet zelf ook 'nee' zeggen.

5.1.2.e vraagt de werkgroep na te denken over wie de adressant is voor dit betoog. 5.1.2.e geeft aan dat de werkgroep de analyse eerst verder wil uitwerken en een stap verder wil maken in het betoog om daarna te bekijken of er verschillende uitingen voor verschillende doelgroepen gemaakt kunnen/moeten worden. Daarbij

kan gedacht worden aan iets als een symposium of een bijdrage op het Toezichtfestival. De werkgroep vraagt de leden voor nu om nog meer voorbeelden op de verschillende assen in te sturen. Ook geschikte literatuur is zeer welkom.

6. Afsluiting en rondvraag

5.1.2.e vraagt of er nog punten zijn voor de rondvraag. 5.1.2.e vraagt of de andere IR-leden ook bezig zijn met het thema 'bewaren van appjes'. Antwoord is unaniem ja, maar er is nog wel onduidelijkheid in de regels. 5.1.2.e meldt dat het adviescollege openbaarheid en informatiehuishouding hier een paar dagen geleden een advies over heeft uitgebracht. Het kabinet moet hier nog op reageren.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte.

Inspectieraad

Inspectieraad

Datum

Kenmerk

IR 2023/02/02

verslag

Inspectieraad

Vergaderdatum

21 februari 2023

Aanwezig

5.1.2.e

Afwezig

1. Opening

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

Korte mededelingen:

- 5.1.2.e meldt dat de IGK zijn jaarrapportage over 2022 aan de minister heeft aangeboden en naar de Kamer heeft gestuurd. Daarbij heeft hij ook een themarapport over grensoverschrijdende opmerkingen uitgebracht. Beiden zijn via deze link te downloaden: [Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht: "2023 is het jaar om daad bij het woord te voegen" | Nieuwsbericht | Defensie.nl](#)
- 5.1.2.e meldt dat IvhO onderzoek heeft gedaan naar de scholingsactiviteiten voor leerlingen op vijf COA-gezinslocaties die zijn bestemd voor uitgeprocedeerde gezinnen. Hieruit blijkt dat de ononderbroken leerlijn niet is gegarandeerd. Op 1 februari heeft de IvhO hierover een signaalbrief naar de minister gestuurd (zie: [pdf \(overheid.nl\)](#)). In maart zal hierover nog een rapport volgen dat afgestemd is met IJenV en IGJ.

- 5.1.2.e meldt dat de Nea o.a. controleert of het private toezicht op biomassa door certificerende instellingen ook functioneert. Uit onderzoek van Nea bleek dat dit redelijk goed gaat. Greenpeace trekt dit nu in twijfel.
- Herschikking werkgroepen IR
5.1.2.e meldt dat met het vertrek van 5.1.2.e en 5.1.2.e een aantal portefeuilles binnen de IR vacant is geworden. Het DB zou graag van deze mogelijkheid gebruik maken om alle werkgroepen en portefeuilles op een rijtje te zetten en met input van de leden tot een voorstel te komen voor een gedeeltelijke herindeling. Leden worden opgeroepen hun voorkeuren van tevoren door te geven aan BIR.
- 24-uurtje IR.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

5.1.2.e vertelt kort wat over het idee van de bijeenkomst. Het thema is Transities en Toezicht. Het plan is om samen te komen in Rotterdam. Rotterdam als stadstaat waar veel transities samenkomen waar we als inspecties toezicht op houden. We zullen daar kennismaken met de harde kant (digitalisering, fysieke arbeid, energie, invoer producten als geneesmiddelen) en de sociale kant. Waar botsen de transities die we hier zien met bestaande regelgeving en systemen van toezicht en handhaving?

- Oproep workshops Toezichtfestival 20 juni 2023
5.1.2.e meldt dat er van de week een oproep is uitgestuurd om voorstellen in te dienen voor workshops op het Toezichtfestival. De vraag aan alle leden is om actief deel te nemen aan het festival en ook te stimuleren dat er voorstellen vanuit hun eigen organisatie worden ingediend. 5.1.2.e geeft aan dat ook andere toezichthouders zoals de markttoezichthouders of omgevingsdiensten voorstellen mogen indienen. De oproep mag dus gerust doorgestuurd worden.

3. Actuele zaken ter informatie of besluitvorming

- Verslag van de vergadering van 24 januari jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld.
- Er zijn geen opmerkingen naar aanleiding van de besluitenlijst van het DB van 7 februari 2023
- Stand van zaken wet op de rijksinspecties
5.1.2.e meldt dat de laatste stand van zaken is dat de kabinetsreactie op de initiatiefnota Omtzigt op 17 februari als hamerstuk in de MR wordt besproken. 5.1.2.e geeft aan dat het stuk dat er nu ligt niet in lijn is met het plezierige gesprek dat zij samen met 5.1.2.e en 5.1.2.e heeft gevoerd met de minister van BZK en de drie Toezicht SG's. Na de RBJ is er water bij de wijn gedaan op het gebied van het werkprogramma. Het ligt nu dus nog open of

een minister het werkprogramma van een inspectie wel of niet mag goedkeuren. 5.1.2.e geeft aan dat zij en 5.1.2.e komende donderdag een (kennismakings)gesprek hebben met de minister van BZK en dat ze daar het standpunt van de IR zullen herhalen. De andere leden zijn het hiermee eens. De koers staat vast. Het uitgangspunt moet zijn om de rijksdienst beter te maken, niet hoe het beste grip kan worden gehouden op de inspectie. Wel zal ook het aanbod om te blijven meedenken en meehelpen herhaald worden.

- Stand van zaken PEAG
5.1.2.e geeft aan dat het rapport van de commissie op 24 februari zal verschijnen. Het advies wordt dan ook pas bekend, maar zijn inschatting is dat er wel iets over toezicht en de positie van SodM zal worden gezegd. 5.1.2.e stelt voor om in de volgende IR vergadering het rapport inhoudelijk te bespreken. Intussen houdt BIR de berichtgeving over het rapport in de gaten en de eventuele punten die van belang zijn voor toezicht. In de communicatiekalender rond de wet op de rijksinspecties heeft BIR intussen al de belangrijke data rond PEAG ook opgenomen. Beide trajecten zouden elkaar wel eens kunnen versterken.
- Reflectie Staat van de Uitvoering
Op 18 januari jl. is de eerste Staat van de Uitvoering gepubliceerd. 5.1.2.e 5.1.2.e brengt in herinnering dat tijdens het proces hier naar toe in de Inspectieraad is gezegd dat inspecties anders zijn dan de uitvoering en dat daarom inspecties niet meedoen met de staat van de uitvoering. Dit zou alleen vanuit een toezichtrol kunnen. 5.1.2.e vraagt of dit gevoel er, na het lezen van de publicatie, nog steeds is. De leden geven aan dat ze het beeld herkenbaar vinden voor de uitvoering. En dat de meeste issues ook in het toezicht spelen. Toch is het denkbaar dat de inspecties met hele andere issues naar voren zouden komen. De meeste inspecties brengen jaarlijks 'staten van' uit die ingaan op issues die herkenbaar zijn in de maatschappij. Dat moet behouden blijven. De leden zoeken wel naar een mogelijkheid om ook te laten zien dat we gezamenlijk bezig zijn. 5.1.2.e geeft aan dat de discussie over een Staat van het toezicht eerder is gevoerd in de Inspectieraad en destijds werd geconcludeerd dat we dat als inspecties niet zelf konden schrijven. De IR heeft toen buitenstaanders gevraagd om te reflecteren op de staat van het toezicht in Nederland. Dit heeft in 2019 de publicatie [Reflecties op de staat van het toezicht | Publicatie | Rijksinspecties](#) opgeleverd. 5.1.2.e concludeert dat de inspecties zich niet willen vereenzelvigen met de uitvoering en de staat van de uitvoering. Wel ziet de Inspectieraad, zijnde het Instituut Toezicht, dat het een verantwoordelijkheid heeft om iets te zeggen over de staat van het toezicht. Hoe dit verder uitgewerkt kan worden, zou verder uitgedacht moeten worden. Hier kan een IG-werkgroep op gezet worden, of er kan aan BIR gevraagd worden hierop een voorstel te doen om één keer per regeerperiode tot een uiting te komen.

- Stage uitwisseling tussen inspecties
5.1.2.e geeft aan dat het DB enthousiast is over het voorstel van BIR om de voorgestelde stage uitwisseling te organiseren. Om dit tot een succes te maken is steun en commitment van de leden van belang. Kunnen de leden dit plan steunen? Alle leden gaan hiermee akkoord. **5.1.2.e** geeft aan dat het eenvoudig lijkt om dit te organiseren, maar dat het niet vanzelf gebeurt. Vandaar dat BIR een zetje geeft. De IR vraagt wel aan BIR om het wel of niet betalen van de eigen bijdrage mee te nemen in de evaluatie.

4. Reflectie

5.1.2.e vraagt de leden of er nog onderwerpen zijn die ze graag onderling willen bespreken. Dit kunnen onderwerpen uit de organisatie zelf zijn waarop reflectie gewenst is, of onderwerpen van buiten waar de IR iets mee zou moeten doen. **5.1.2.e** deelt zijn casus mbt de media-aandacht rond de publicatie over toezicht op certificerende instellingen.

5. Thematische verdieping: Toezicht op sectoren met arbeidstekorten

5.1.2.e heet **5.1.2.e** en **5.1.2.e** van harte welkom in de vergadering.

5.1.2.e schetsen het probleem dat in hun veld grote tekorten zijn, maar wat doe je als er een onbevoegde leerkracht voor de klas staat? Klas naar huis of liever iets dan niets? En wat zijn daarvan de gevolgen op termijn? En is dat anders in het onderwijsveld dan in de gezondheidszorg? Aan de hand van drie stellingen volgt een korte discussie-estafette in kleine groepjes. Hieronder een korte weergave.

Stelling 1: Bij een overtreding moet je handhaven. Het geven van ruimte door de toezichthouder belemmert de fundamentele veranderingen in het veld.

Anders dan bij de coronapandemie is de krapte op de arbeidsmarkt geen tijdelijk probleem met tijdelijke oplossingen. Het is geen crisis, maar een structurele situatie.

Voor de toezichthouder is het belangrijk evenredig en proportioneel te handelen. De context moet meegewogen worden, waarbij het publieke belang doorslaggevend is. Een uitgangspunt is dat de interventie/het optreden van de toezichthouder naleving bevordert. Hierbij moet naar de bedoeling/het oogmerk van wet- en regelgeving gekeken worden. Ook niet interveniëren/handhaven kan een strategische keuze zijn om een bepaalde beweging in gang te zetten.

De toezichthouder heeft een signaleringsfunctie richting beleid, maar ook richting de rest van de keten. Meninge n lopen uiteen of een toezichthouder normstellend mag zijn bij een open wet of norm. Waar in het ene domein het vaststellen en aanpassen van normen

de verantwoordelijkheid is van het veld of beleid, wordt in een ander domein gesteld dat ook een toezichthouder de norm kan bepalen.

Stelling 2: *Door mee te bewegen bij arbeidstekorten vermindert het vertrouwen van de maatschappij in de toezichthouder.*

In deze stelling zit de spanning in het wel of niet meebewegen en hoe dit doorwerkt in het vertrouwen in de toezichthouder. Hoe voorkom je dat je wordt gezien als een tandeloze tijger?

Toezichthouders zijn gewend te kijken vanuit het publieke belang. Het publieke belang en het rekening houden met de kwetsbaarheid van de doelgroep staan voorop. Er zal dus ook nooit zomaar sprake zijn van meebewegen. Dit zal altijd vooraf afgewogen worden met de bedoeling van de wet in het achterhoofd. Een optie is zelfs om dit meebewegen eerst in de keten te bespreken om zo draagvlak te creëren en onbedoelde gevolgen in de rest van de keten te voorkomen.

Van belang is dat meebewegen niet tot normvervaging moet leiden. Het is dan ook van belang dat naast eventueel meebewegen er ook een signaal naar de politiek toe gaat dat het probleem zich voordoet en niet zomaar wordt opgelost. Wanneer dit alles zo wordt uitgevoerd is de gedachte dat meebewegen het vertrouwen in de toezichthouder juist zou kunnen vergroten.

Stelling 3: *Van bevoegd naar competent/bekwaam is helpend in de tekorten discussie.*

De stelling gaat erover of het nodig is om allerlei piketpaaltjes (bevoegdheden, veldnormen) rond beroepen te hebben. Deze vraag speelt in ieder geval in de zorg en het onderwijs. Het is soms realistischer om meer naar bekwaamheid te kijken, want de bevoegden zijn er niet.

Niet in alle sectoren speelt dit op dezelfde manier. De Arbeidsinspectie ziet ook sectoren waar ze juist graag wat méér eisen zouden willen stellen aan de beroepsgroep. Daarnaast wordt aangegeven dat liberalisering of het slopen van piketpaaltjes ook onbedoelde effecten kan hebben. Te weinig deskundigheid kan bijvoorbeeld tot risico's voor de veiligheid leiden.

Bevoegdheid kan je zien als een stelselwaarborg voor de kwaliteit. Je kan die waarborg ook op andere manieren invullen. Een andere manier is bijvoorbeeld om te kijken naar competenties of bekwaamheid. Als je dat wilt moet je daarvoor transparante criteria opstellen en gaan toetsen of mensen daaraan voldoen. Bekwaamheid kunnen mensen op meerdere manieren verkrijgen (auto-didacten, ervaring in de praktijk opdoen) en de toetsing moet daarop aansluiten. Soms kan dat door een leidinggevende gebeuren, maar er zijn ook andere manieren (externen). Een voorbeeld van competentietoetsing heeft gespeeld bij de eisen die aan financieel adviseurs zijn gaan gelden.

Er wordt aangegeven dat de afweging voor een andere aanpak primair een beleidsmatige taak is en dat het mogelijk ook aanpassing van wetgeving vraagt.

Tot slot wordt aangegeven dat deze vraag, los van de tekortendiscussie, sowieso relevant is een veranderende arbeidsmarkt.

Na de discussieronde wordt van een ieder gevraagd om in een Tweet een statement op te maken over de gevoerde discussie. De Tweet die het meest aanspreekt wint het gouden ei. De winnende Tweet: Van bevoegd naar bekwaam, niet vanwege tekorten op de arbeidsmarkt, maar omdat de toekomst van arbeid verandert.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

6. Afsluiting en rondvraag

5.1.2.e vraagt of er nog punten zijn voor de rondvraag. 5.1.2.e vraagt aandacht voor het nemen van voldoende tijd voor de reflectie onder agendapunt 4. 5.1.2.e geeft aan dat dit zal worden meegenomen in het DB.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte.

Inspectieraad

Inspectieraad

Datum**Kenmerk**

IR 2023/03/02

verslag

Inspectieraad

Vergaderdatum 21 maart 2023

Aanwezig

5.1.2.e

Afwezig

1. Opening

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

- 5.1.2.e, Buiten reikwijdte
- Korte mededelingen:
 - 5.1.2.e, Buiten reikwijdte
 - 5.1.2.e meldt dat op 10 mei as. de Staat van het Onderwijs zal worden gepubliceerd. Dit zal gepaard gaan met een gelijknamig grootschalig congres.
 - 5.1.2.e meldt dat hij is gevraagd als voorzitter van de uitvoeringstafel normering stikstof. De NVWA en ILT zijn hier ook in vertegenwoordigd.
 - 5.1.2.e meldt aan dat hij conform de discussie in de IR, terugkoppeling heeft gegeven aan de stuurgroep Staat van de Uitvoering. En daarbij aangegeven dat de IR zich beraadt of en hoe een soortgelijke actie kan worden ingezet. Hierover kan contact worden gehouden.
 - 5.1.2.e meldt dat op 27 maart een bestuurlijk overleg is gepland over AI met de markttoezichthouders en RDI.
 - 5.1.2.e meldt dat een nieuwe SG gaat deelnemen aan SGO-toezicht, namelijk 5.1.2.e. Zij zal gauw met hem kennismaken. Daarnaast

meldt **5.1.2.e** dat zij twee interviews heeft gegeven. Een voor ToeZine, deze is vandaag gepubliceerd ([‘Onafhankelijke inspecties bieden meerwaarde voor de maatschappij’ - ToeZine](#)) en een voor Tijdschrift voor Toezicht. De laatste zal in juni worden gepubliceerd. Voor beide interviews is de woordvoeringslijn van de IR aangehouden.

- **5.1.2.e** meldt dat de vertegenwoordigers van de ondernemingsraden van de inspectiediensten op 1 juni as. een bijeenkomst (middag) organiseren over actualiteiten rond de rijksinspecties. Vraag is vooral wat de wet op de rijksinspecties betekent voor inspecteurs. Het verzoek is of hier een of meerdere IG's aan deel zouden willen nemen. **5.1.2.e**, **5.1.2.e** en **5.1.2.e** r zijn hier graag toe bereid. BIR zal de bereidheid doorgeven aan de OR met het advies snel te bezien wat in de agenda's past.

2. Actuele zaken ter informatie of besluitvorming

- Verslag van de vergadering van 21 februari jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld. Naar aanleiding van het verslag meldt **5.1.2.e** dat het A&O fonds akkoord is gegaan met het verstrekken van een subsidie voor het stageproject van de IR.
- Er zijn geen opmerkingen naar aanleiding van de besluitenlijst van het DB van 2 maart 2023
- Stand van zaken wet op de rijksinspecties
5.1.2.e geeft aan dat in de nota ook de belangrijke (Kamer)momenten rond de Parlementaire Enquête Aardgaswinning Groningen (PEAG) zijn meegenomen om zo de wisselwerking in de gaten te kunnen houden. **5.1.2.e** geeft aan dat hij is betrokken bij de kabinetsreactie op het rapport van PEAG. **5.1.2.e** zit zelf in de stuurgroep en een collega van SodM zit in de werkgroep die de kabinetsreactie op aanbeveling 5 voorbereidt. **5.1.2.e** heeft de suggestie gedaan om de IR te vragen ook een collega deel te laten nemen in deze werkgroep. Deze suggestie werd positief ontvangen en BIR zal binnenkort een uitnodiging ontvangen. Ook vanuit BZK wordt aan deze werkgroep deelgenomen. **5.1.2.e** merkt op dat in de voorliggende nota de kernboodschap wat positiever geformuleerd zou mogen worden. De tekst lijkt wat defensief. Het is beter hier op te nemen wat we vanuit het toezicht juist allemaal wel kunnen betekenen. Deze kernboodschap kan ieder gebruiken in zijn/haar uitingen, zoals een jaarverslag of een interview. **5.1.2.e** geeft aan dat het jaarplan van SodM vandaag is gepubliceerd en daarin ook een stukje tekst heeft opgenomen over de onafhankelijkheid van inspecties en de wet op de rijksinspecties. Ook in een interview door het vakblad Energieia heeft hij hieraan gerefereerd. Meerdere leden geven aan hier ook aandacht aan te hebben besteed in hun jaarplan. Dit is een mooie beweging.
- Notitie werkgroep externe oriëntatie
5.1.2.e legt uit dat de werkgroep doet in de notitie een voorstel doet voor het maken van een artikel in een vakblad en daarnaast een opiniestuk, door alle leden van de IR ondertekend, in aanloop naar het PEAG debat in de Kamer of het notaoverleg over de wet. Om het stuk dat er nu ligt verder te kunnen bespreken worden in de komende

weken twee verdiepende sessies georganiseerd voor de leden. Deze data zullen via BIR worden gecommuniceerd. ^{5.1.2.e} vraagt een eerste korte reactie van de leden die het stuk al hebben kunnen lezen. Er volgen veel positieve reacties, zowel wat betreft de inhoud als de leesbaarheid. Tegelijkertijd is het duidelijk dat er nog wat gesleuteld mag worden aan de tekst om het ook voor de buitenwereld aantrekkelijk te maken. Hierover worden verschillende opmerkingen gemaakt:

Hierover worden verschillende opmerkingen gemaakt:

5.1.2.i

- [illegible]

3. Reflectie

5.1.2.e de leden of er nog onderwerpen zijn die ze graag onderling willen bespreken. Dit kunnen onderwerpen uit de organisatie zelf zijn waarop reflectie gewenst is, of onderwerpen van buiten waar de IR iets mee zou moeten doen. **5.1.2.e** neemt graag de kans om te reflecteren op het rapport van de Parlementaire Enquêtecommissie Aardgaswinning Groningen (PEAG). Het valt hem op dat in het rapport veel harde oordelen staan, ook aan het adres van ambtenaren. Voorbeelden zijn:

- ‘Ambtenaren brengen dan doelbewust de verschillende lijnen niet bij elkaar. De commissie vindt dat zij daarmee verzaakt hebben hun publieke taak goed uit te voeren’.
- ‘Het was geen onderdeel van de ambtelijke cultuur om veiligheid van bewoners als overheidsbelang te zien.’
- ‘De gezamenlijke diners dragen zo bij aan instandhouding en versterking van de naar binnen gerichte cultuur van de verschillende partijen in het gasgebouw, waarvan de ambtenaren net zo goed deel uitmaken als de commerciële partijen. Er is sprake van een ‘old boys network’.
- ‘Dat is niet altijd terug te voeren op kwade opzet en ook niet altijd op afzonderlijke partijen.

5.1.2.e geeft aan dat dit in zijn ogen iets zegt over het lerend vermogen van de overheid. In zijn ogen vergt het oppakken van de hoofdaanbeveling eigenlijk een meerjarig perspectief. Als we vanuit de rol van het toezicht kijken, zijn er twee dingen die we kunnen doen. Het eerste is om binnen de rijksoverheid het bewustzijn te creëren dat verandering noodzakelijk is. De reflectieve rol van toezicht kan hiervoor ingezet worden. Het tweede is dat we binnen de IR ook bedenken hoe we zelf kunnen bijdragen aan de verandering. Wat zou toezicht anders kunnen doen?

In het gesprek dat hierop volgt geven verschillende leden aan dat zij door het rapport van de enquêtecommissie anders naar hun eigen werk zijn gaan kijken. Zij zien een patroon dat zich herhaalt: ambtenaren kijken naar een deel van de publieke belangen, een niet-sterk belang delft nogal eens het onderspit. De zwakke belangen lijken “niet pratend”. Zij worden niet gehoord. Ook wordt opgemerkt dat grote zaken vaak klein worden gemaakt (en daardoor onvoldoende aandacht krijgen) en kleine zaken groot (waardoor ze het zicht op wat echt belangrijk is vertroebelen). De vraag is wat we als inspecties hier kunnen doen. Als de inspecties vanuit hun toezicht de patronen herkennen, dan moeten we ze ook laten zien. Inspecties hebben elke dag duizenden inspecteurs op straat lopen. Inspecties kunnen dus ook de stem zijn van de mensen die niet gehoord worden. Het probleem is dat inspecties dit de afgelopen tijd ook vaker hebben gedaan, zie bijvoorbeeld bij de jeugdzorg, bij de uitgeprocedeerde asielzoekers en eerder bij de Groningers, maar dat hier niets mee wordt gedaan. Het systeem werkt dus niet en een grootschalige verandering is nodig. **5.1.2.e** bespreekt graag, als het zover is, een keer de kabinetsreactie op het rapport van de enquêtecommissie. **5.1.2.e** geeft aan dat **5.1.2.e** namens de IR het mandaat heeft om het belang van een grootschalige

verandering verder aan de orde te brengen in de stuurgroep. Tevens vraagt 5.1.2.e de werkgroep Externe oriëntatie het besprokene te betrekken in hun notitie.

4. Thematische verdieping: Certificering

5.1.2.e heet 5.1.2.e van harte welkom in de vergadering. 5.1.2.e geven een korte inleiding op het onderwerp en vertellen hoe ILT het onderzoek naar certificerende instellingen heeft vormgegeven en wat de belangrijkste conclusies zijn (zie presentatie). Het rapport dat nu is uitgebracht is een tussenrapportage en geeft inzicht in zes stelsels van de 35. Voor de andere stelsels zal een quickscan gemaakt worden en wordt vóór de zomer een rapportage van verwacht.

5.1.2.e hoort graag de ervaringen van de andere leden met certificerende instellingen. Uit een rondgang blijkt dat veel inspecties met certificerende instellingen te maken hebben. Het is echter vaak per domein weer anders geregeld, hierdoor zijn de ervaringen ook anders. Aandachtspunten zijn Europese samenwerking, de rol van de Raad voor Accreditatie en de wisselwerking tussen publiek en privaat toezicht. Alle leden zien de meerwaarde van het gebruik van certificering in stelsels. De certificerende instellingen zou je niet allemaal de overheid in willen trekken. Het neemt veel werk uit handen en vult veelal specifieke deskundigheid in. Het is alleen wel van belang dat de certificerende instellingen snappen dat zij door certificering publieke belangen borgen en hier ook naar handelen. De rol voor toezicht moet dan ook helder zijn in de stelsels en vanuit toezicht kan ook gereflecteerd worden op hoe systemen beter kunnen functioneren. 5.1.2.e geeft aan hier graag met de doe-coalitie verder over te praten en te denken. Hierbij kan ook meegenomen worden hoe om wordt gegaan met grote certificerende partijen als Kiwa en Lloyds die verschillende inspecties tegenkomen. 5.1.2.e 5.1.2.e en 5.1.2.e denken graag mee.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

5. Afsluiting en rondvraag

5.1.2.e vraagt of er nog punten zijn voor de rondvraag. 5.1.2.e vraagt of er ook andere inspecties zijn die te maken hebben met de Omgevingswet en of dit een thema is dat gezamenlijk in de IR moet worden opgepakt. 5.1.2.e biedt aan om de IR hier een keer breder over te informeren.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte.

Inspectieraad

Inspectieraad

Datum**Kenmerk**

IR 2023/04/02

verslag

Inspectieraad

Vergaderdatum

18 april 2023

5.1.2.e

Aanwezig

Afwezig

1. Opening

5.1.2.e, Buiten reikwijdte

Korte mededelingen:

- 5.1.2.e meldt dat er veel media-aandacht is geweest met betrekking tot de onafhankelijkheid van de NVWA. De NVWA zou zich teveel naar het bedrijfsleven richten en zich eerder inzetten voor economische belangen dan voor publieke belangen. De signalen hiervan komen van 12 medewerkers waarvan een deel al uit dienst is. 5.1.2.e geeft aan graag zijn ervaringen hieromtrent te delen.
- 5.1.2.e meldt dat hoorzitting in de Kamer goed is verlopen. De Kamerleden stelden kritische vragen en waren erg betrokken in hoe zij hier iets in kunnen betekenen. Volgende week zal er een brief van de minister van IenW naar de Kamer worden gestuurd met een update. Ook deelt 5.1.2.e graag een leestip, namelijk het OVV-rapport Industrie en omwonenden dat ingaat op hoe omwonenden worden beschermd tegen nadelige gezondheidseffecten door blootstelling aan industriële emissies. In het rapport komt het

vergunningverlening, toezicht en handhaving ook aan bod. (zie: [Industrie en Omwonenden - Onderzoeksraad](#))

- 5.1.2.e geeft aan dat afgelopen week de cijfers van de CO2 uitstoot zijn gepubliceerd. De daling in de cijfers van CO2 uitstoot lijkt op het eerste gezicht positief, maar hij vond het als toezichthouder wel van belang het verhaal met hierachter te vertellen. Zo hebben vooral chemische bedrijven een lagere productie gedraaid door de hoge aardgastarieven. Het is dus niet gezegd dat de daling structureel is. Daarnaast meldt 5.1.2.e dat vandaag in het EP het fit for 55 pakket wordt aangenomen.
- 5.1.2.e meldt dat zij kennismakingsgesprekken heeft gehad met Kamerleden Simons en Omtzigt. In beide gesprekken werd ingegaan op de onafhankelijkheid van de rijksinspecties. Omtzigt wees erop dat de Inspectieraad na de brief van vorig jaar juni stil is gebleven richting de Kamer terwijl er toch heel wat is gebeurd in de discussie rond de onafhankelijkheid. Een nieuwe brief kan Kamerleden helpen in het debat rond de wet op de rijksinspecties. Daarnaast meldt 5.1.2.e dat zij en een aantal andere IG's 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e en 5.1.2.e te gast waren bij een bijeenkomst georganiseerd door Ardis over de onafhankelijkheid van rijksinspecties. Hier ontstond een mooi gesprek waarbij inzichten van aanwezigen, waaronder SG's, een TK-lid en verschillende Haagse partners nogmaals duidelijk naar voren werden gebracht.

2. Actuele zaken ter informatie of besluitvorming

- Verslag van de vergadering van 21 maart jl. wordt zonder opmerkingen vastgesteld.
- Er zijn geen opmerkingen naar aanleiding van de besluitenlijst van het DB van 4 april 2023
- Stand van zaken wet op de rijksinspecties. 5.1.2.e geeft aan te zien dat de brief van de IR van juni 2022 goed is gevallen. Het wordt genoemd in de aanbevelingen van de PEAG en staat ook in de antwoorden op Kamervragen nogmaals genoemd. De vraag is nu of het handig is om vóór het notaoverleg op 12 juni nog een brief naar de TK te sturen. Op die manier kan de IR zijn standpunten over actuele vraagstukken zoals de ministeriële verantwoordelijkheid en het zogenaamde verschil tussen intern en extern toezicht goed naar voren brengen. Dit geldt ook voor de punten die in de kabinetsreactie op de Nota Omtzigt nog open zijn gelaten. 5.1.2.e wijst erop dat in het PEAG rapport ook nieuwe punten zijn opgenomen, zoals het toezicht op systemen die too big to fail zijn en de optie voor het collegiaal bestuur voor inspecties. Alle leden zijn het ermee eens dat er nieuwe brief moet komen. Niet alleen omdat er het afgelopen jaar nieuwe ontwikkelingen zijn geweest, maar ook omdat de IR-brief van vorig jaar niet geagendeerd staat voor het notaoverleg. 5.1.2.e concludeert dat de IR een nieuwe brief wil sturen waarin kort de punten uit de brief van vorig jaar worden herbevestigd. Goed om daarnaast met betrekking tot de ministeriële verantwoordelijkheid nog duidelijker te maken welke mogelijkheden ministers

houden en met betrekking tot het onderscheid intern vs extern verduidelijken dat dit onderscheid onwenselijk en niet reëel is en niet past in een Kaderwet. Met betrekking tot het collegiaal bestuur zal de IR nu nog geen standpunt innemen. 5.1.2.e meldt dat voor SodM wel een collegiaal bestuur zal worden opgezet. Een raad van toezicht kan echter niet worden ingesteld. Met de landsadvocaat wordt nog onderzocht wat andere mogelijkheden zijn om iets soortgelijks op te zetten. 5.1.2.e stelt dat goed gekeken moet worden wanneer een brief het beste kan landen bij de TK en hoe deze te rijmen valt met de andere activiteiten en uitingen die al gepland staan. We komen tot de volgende volgorde in het proces:

- Kabinetsreactie PEAG, kort voor of na het meireces
- Brief van de IR aan min BZK.
- Opinierechtikel Externe Oriëntatie (zie agendapunt 4)
- Interview in krant met 5.1.2.e en 5.1.2.e nav brief en evt genoemd opinierechtikel
- Notaoverleg op 12 juni
- Toezichtfestival. 5.1.2.e, 5.1.2.e en 5.1.2.e geven zich op voor het plenaire deel van het Toezichtfestival en geven op deze manier een kijkje achter de schermen over hoe zij tegen grenzen aanlopen. De inhoud wordt verder met BIR afgestemd.
- FUWARIJK. 5.1.2.e meldt dat de tussenrapportage nog niet beschikbaar is. BIR blijft dit volgen. Eventueel komt dit in de volgende IR-vergadering aan de orde.

3. Reflectie

Vanwege de tijdsdruk is dit agendapunt overgeslagen.

4. Thematische verdieping:

• Bias in toezicht

5.1.2.e heet 5.1.2.e van harte welkom in de vergadering. 5.1.2.e zet in een presentatie uiteen hoe biases (denkfouten) ontstaan en welke biases er allemaal bestaan. Welke lessen zijn er te trekken uit haar onderzoek en hoe kun je deze omzetten naar acties om besluitvorming te verbeteren. 5.1.2.e legt uit dat denkfouten ontstaan wanneer mensen op basis van aannames onbewust een verkeerde conclusie trekken. Er zijn wel meer dan 200 verschillende biases. Veel voorkomende biases zijn:

- Confirmation bias: De neiging om te zoeken naar informatie die de eigen ideeën bevestigt.
- Availability bias: De neiging om de kans of frequentie van toekomstige gebeurtenissen te baseren op voorbeelden uit het geheugen.
- Information bias: De neiging om op zoek te gaan naar meer informatie, ook al beïnvloedt dit niet het te nemen besluit.
- Impact bias: De neiging om vooraf de gevolgen van een besluit te overschatten.

Het is volgens 5.1.2.e best ingewikkeld om voor eigen biases te corrigeren. Ervaren beslissers geloven dat zij minder last hebben van bias dan anderen. De belangrijkste valkuilen voor ervaren beslissers zijn: Zelfoverschatting ("Ik vertrouw op mijn intuïtie en ervaring"), Groepsdenken ("Ik vertrouw op de wijsheid van de meerderheid") en een Vals gevoel van veiligheid ("Ik vertrouw op tools en procedures"). Dit kan leiden tot suboptimale besluiten. Maar wat helpt dan om de kans op biases te verminderen? Bij AFM wordt ingezet op drie punten om biases te kunnen verminderen: 1) zorgen voor basiskennis, 2) organiseren van tegenspraak, 3) structureren van de besluitvorming. Daarnaast roept 5.1.2.e op om vooral nieuwsgierig te blijven en ook iemand te regelen die spiegelt.

Tijdens de presentatie worden verschillende inzichten herkend door de leden. Het handelingsperspectief van de AFM wordt erg gewaardeerd.

5.1.2.e dankt 5.1.2.e voor haar komst en de mooie discussie.

- **Externe oriëntatie**

5.1.2.e geeft aan dat de werkgroep Externe oriëntatie in de vorige vergadering had aangekondigd twee sessies te organiseren over het stuk dat er toen lag. 5.1.2.e geeft aan dat de werkgroep goed gebruik heeft gemaakt van de input van deze sessies. De opdracht is om deel te nemen aan het publieke debat en daarbij de hand in eigen boezem te steken; wat doen we als inspecties. Op basis hiervan is nu een opiniestuk gemaakt en gedeeld. De leden geven hun reactie op de inhoud hiervan:

- 5.1.2.i
-
-
-
-
-
-
-

5.1.2.e, 5.1.2.i

5.1.2.e dankt een ieder voor de input en geeft aan dat hij na het weekend een aangepast stuk wil rondsturen. Verder zal bij publicatie rekening worden gehouden met de andere activiteiten en publicaties die rond de wet zijn opgesomd.

5. Afsluiting en rondvraag

5.1.2.e vraagt of er nog punten zijn voor de rondvraag. **5.1.2.e** meldt dat hij ook dit jaar weer een reflectie maakt bij het jaarverslag van de NLA dat op 8 mei zal verschijnen. Deze keer gaat hij in veilig, gezond en eerlijk werk. **5.1.2.e** meldt dat IJenV volgende week een jaarbericht publiceert met daarin een stand van het toezicht.

5.1.2.e, Buiten reikwijdte